

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2015 YILI BÜTÇE SUNUŞU
TBMM GENEL KURULU

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

17 Aralık 2014

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT YAPISI	21
1.1. Yönetim ve Organizasyon	22
1.2. İnsan Kaynağı	25
2. MİLLÎ EĞİTİM ve ÖĞRETİM SİSTEMİNİN YAPISI	34
2.1. Örgün Eğitim	35
2.1.1. Temel Eğitim	35
2.1.2. Ortaöğretim	36
2.1.2.1.Genel Ortaöğretim	38
2.1.2.2.Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	38
2.1.2.3.Din Öğretimi	41
2.1.3. Özel Eğitim ve Rehberlik	42
2.1.4. Özel Öğretim	45
2.1.5. Yükseköğretim	46
2.2. Yaygın Eğitim	46
2.2.1. Hayat Boyu Öğrenme	47
3. EĞİTİM ve ÖĞRETİMDE ERİŞİM, KALİTE ve KAPASİTE	50
3.1. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılması	50
3.1.1. Öğrenci Sayıları	50
3.1.2. Örgün Eğitim Okullaşma Oranları	54
3.1.3. Kız Çocuklarının Okullaşması	57
3.1.4. Yükseköğretime Erişim	58
3.1.5. Yaygın Eğitim	59
3.2. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılmasına Yönelik Uygulamalar	62
3.2.1. Pansiyon Hizmetleri	62
3.2.2. Taşıma Hizmetleri	63
3.2.3. Ücretsiz Ders Kitabı	67
3.2.4. Eğitim ve Öğretimin Teşvik Ödemeleri	70

3.3. Eğitim ve Öğretimde Kalitenin ve Kapasitenin Artırılması	78
3.3.1. Öğretmen Yetiştirme	78
3.3.2. Öğretim Programları ve Materyalleri Güncelleme Çalışmaları	81
3.3.3. Ders Kitapları ve Materyalleri İnceleme Süreci	87
3.3.4. Fiziki Alt Yapı	91
3.3.5. FATİH Projesi	101
3.3.6. Enformasyon Teknolojilerinin Kullanımının Artırılması	106
3.3.7. Eğitim ve Öğretim ile İstihdam İlişkisinin Geliştirilmesi	117
3.3.8. Ölçme ve Değerlendirme	122
3.3.9. Yabancı Dil ve Hareketlilik	126
3.3.10. AB'ye Uyum ve Uluslararasılaşma	126
3.4. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)	135
4. BÜTÇE	137

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Millî Eğitim Bakanlığının 2015 yılı bütçesini görüşlerinize sunarken hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Hükûmet programımızda da ifadesini bulduğu üzere; ülkemiz 2023 hedefleriyle ikinci atılım dönemine girmiştir.

Türkiye, bu hedefleri başardığı takdirde geleceğin dünyasında büyük ve öncü bir ülke olacaktır.

Bu yolda coğrafyamızın tarihi, stratejik, ekonomik ve doğal tüm imkânlarının yanında; zengin medeniyet mirasımızı özümsemiş, dünya değerleriyle etkileşen genç nesilleri; özgüven, özgün düşünce, bilim, girişimcilik ve demokrasiyle donanmış erdemli vatandaşları Türkiye'nin en büyük güç kaynakları olacaktır.

Bu çerçevede 2002 yılından itibaren kurulan hükûmetlerimiz; ilgi ve yeteneklerini keşfetmiş ve geliştirmiş, dünyadaki çağdaşları ile rekabet edebilecek bir donanıma erişmiş bireylerin yetişmesine ortam sağlayacak;

Ortalama eğitim süresi yüksek ve özel öğretimin kapasitesi artmış; temel hak ve özgürlüklere saygılı, özgürlükçü bir eğitim felsefesi temelinde daha demokratik, esnek ve sivil bir eğitim sistemini gerçekleştirmek için;

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, eğitim ve öğretimin sunumunda kalitenin iyileştirilmesi yönünde faaliyetler yürütmüş, yeni uygulamalar ve reformlar gerçekleştirmiş; dünyadaki değişimlerle birlikte gerçekleştirmeye de devam edecektir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Bu faaliyetler ve yeniliklerin önemi ve önceliği dolayısıyla ki; geçmiş yıllarda olduğu üzere bütçeden en fazla pay eğitime ayrılmış; 2002 yılında 10 milyar TL olan bu pay 2015 yılında %709 artışla yaklaşık 80.9 milyar TL olmuştur.

Ayrıca, Türkiye'nin AR-GE bütçesi, 2002 yılında 57,6 milyon TL iken, 2015 yılı bütçesinde araştırma projelerine yaklaşık 2,8 milyar TL ödenek öngörülmüştür. TÜBİTAK'ın 2014 yılından 2015 yılına devredileceği öngörülen yaklaşık 400 milyon TL ile birlikte 2015 yılında Türkiye'nin AR-GE harcama kapasitesi 3,2 milyar TL olacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Hükümetlerimiz döneminde özgürlükçü bir eğitim felsefesi temelinde daha esnek, sivil ve demokratik bir eğitim sistemi oluşturmak için eğitim alanının her türlü vesayetçi anlayıştan, eşitlik ilkesine aykırı ve yasakçı uygulamadan arındırılması sağlanmıştır.

Bu çerçevede; serbest kıyafet uygulamasından, öğretmenlerimiz için başörtüsü yasağının kalkmasına, ortaöğretimde başörtüsünün serbest olmasına, 28 Şubat döneminde mağdur edilen öğretmenlerimizin mesleklerine geri dönmelerinden, meslek liselerine uygulanan katsayı adaletsizliğinin kaldırılmasına, eğitim müfredatındaki antidemokratik ifadelerin ayıklanmasına, farklı dil ve lehçelerde eğitimin önünü açan düzenlemelerden Peygamberimiz Hz. Muhammed'in Hayatı ve Kur'an-ı Kerim derslerinin isteğe bağlı seçmeli dersler olarak müfredata dahil edilmesine kadar birçok önemli yeniliğin altına imza atılmıştır.

Zorunlu eğitimin süresini 8 yıldan 12 yıla çıkaran eğitim reformu yine hükümetlerimiz döneminde yapılmıştır. Bu reformlar sayesinde Türkiye'de eğitimin her kademesindeki okullarda ve ortalama eğitim süresinde artış sağlanmıştır.

Hükümetlerimiz döneminde bu konudaki gelişmeler İnsanî Gelişme Raporu'ndaki İnsanî Gelişme Endeksi'nde de karşılık bulmuştur. Nitekim Rapordaki verilere göre Türkiye'de ortalama eğitim görme süresi 2000'li yılların başında 5,5 yıl iken, 2013 yılında 7,6 yıla yükselmiştir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Temel Eğitimden Orta Eğitime Geçiş Sistemi ile okul, okul öğretmenleri ve müfredat merkeze alınmış; temel eğitimden ortaöğretim kurumlarına tek sınavla öğrenci yerleştirme uygulamasına son verilmiştir.

Bu sayede elemeli sınav geçiş sistemlerinin eğitimin tüm alanlarında yarattığı olumsuzlukların önüne geçilmesi, öğrencilerin okul harici kurumlara olan bağımlılıklarının azaltılması ve bu bağımlılığın velilerimize getirdiği ek yükün de sona erdirilmesi hedeflenmektedir.

Eğitim ve öğretim alanında gerçekleştirilen yeniliklerden bir diğeri de dershanelerin özel okula dönüştürülmesidir. Bu sayede; okulu ikinci plana atan, öğrencileri çoktan seçmeli test odaklı bir sürecin içine sokarak sosyal hayattan tecrit eden, veliler için ciddi malî külfetler getiren ve adeta alternatif bir eğitim sistemi oluşturan dershanelerin yol açtığı olumsuzluklara son verilmiş olacak; ayrıca eğitim ve öğretimde özel öğretimin kapasitesini artıracak bir sürecin başlaması sağlanacaktır.

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır.

Bakanlığımızın 2010-2014 Stratejik Planında, eğitim sistemimiz içerisinde örgün özel öğretim kurumları oranının 2014 yılı sonuna kadar

%9'a, öğrenci oranının %5'e çıkarılması hedefinden yola çıkılarak özel okulların kurulmasını teşvik amacıyla çeşitli tedbirler öngörülmüştür.

Arazi ve okul tahsisinden vergi istisnalarına, ucuz krediden öğrenci başına teşvike değin sektörden ciddi şekilde talep gören bir dizi düzenleme hayata geçirilmiştir. Son olarak 250.000 öğrenci için eğitim ve öğretim kademesine göre yıllık 2.500 TL ile 3.500 TL arasında değişen eğitim ve öğretim desteği uygulaması hayata geçirilmiştir.

Böylece hem 10. Kalkınma Planında hem de Millî Eğitim Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planında yer alan "Özel sektörün eğitim yatırımını artırmak ve eğitime meslek örgütlerinin etkin katılımını sağlamak amacıyla özel okul açılışlarına yönelik teşvik ve destek uygulamaları geliştirmek ve özel okul eğitimlerinde kaliteyi yükseltmek" hedefine ulaşılacak, eğitim ve öğretimde kalite odaklı rekabet ortamı oluşturulmuş olacak, isteyen her öğrencinin özel okul imkân ve fırsatlarından yararlanması sağlanmış olacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim hedefi ve Onuncu Kalkınma Planı'nda öngörülen "yeniden şekillenmekte olan dünyada milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak gerçekleştirilecek yapısal dönüşümlerle ülkemizin uluslararası konumunu ve halkımızın refahını yükseltmek" vizyonuyla uyumlu olacak şekilde, eğitim ve öğretimde yeniden yapılandırma süreci devam edecektir.

Bu bağlamda; Bakanlığımız denetim sistemi; Millî Eğitim 14'üncü, 15'inci ve 17'nci Şura Kararları'nda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonunun 1993 tarihli Raporu'nda ve eğitim bilimi alanındaki araştırmalarda önerilen bütünsel yaklaşım esas alınarak yeniden yapılandırılmış; merkez ve taşra şeklindeki ikili yapı

kaldırılarak, farklı kadro ve unvanlardaki denetim elemanları, maarif müfettişi unvanı altında Rehberlik ve Denetim Başkanlığı koordinasyonunda birleştirilmiştir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Ortaöğretimde kalite ve verimliliğin artırılması, okul çeşitliliğinin azaltılması amacıyla Anadolu liseleri ile aynı programı uygulayan Anadolu öğretmen liseleri 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak fen, sosyal bilimler ve Anadolu lisesine dönüştürülmüştür. Hâlen genel ortaöğretimde 2.331 Anadolu lisesi, 232 fen lisesi, 88 sosyal bilimler lisesi, 55 spor lisesi ve 73 güzel sanatlar lisesi olmak üzere toplam 2.779 okul bulunmaktadır.

Ayrıca mesleki ve teknik ortaöğretim okulu olarak faaliyet gösteren 22 okul türü, öğrenim süreleri ve mezunların hak ve yetkilerinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi”, “Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi” ve “Çok Programlı Anadolu Lisesi” adı altında yeniden yapılandırılmıştır. Hâlen mesleki ve teknik ortaöğretimde 2.294 mesleki ve teknik Anadolu lisesi, 99 mesleki ve teknik eğitim merkezi, 899 çok programlı Anadolu lisesi olmak üzere toplam 3.292 okul bulunmaktadır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren diğer ortaöğretim kurumlarının tamamında olduğu gibi imam hatip liseleri de Anadolu imam hatip liselerine dönüştürülmüş olup 1.009 Anadolu imam hatip lisesi bulunmaktadır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bakanlığımızın eğitim ve öğretime erişimin artırılması, eğitim ve öğretimin niteliğinin geliştirilmesi ile kurumsal kapasitenin artırılması yönündeki çabaları geçmişte olduğu gibi önümüzdeki yıllarda da devam edecektir.

Bu çabaların neticesinde eğitim ve öğretim ile ilgili göstergelerde her geçen yıl önemli artışlar sağlanmaktadır.

Söz konusu gelişmelerle ilgili bazı özet bilgiler vermek isterim, daha ayrıntılı verilere ise hem dağıtmış olduğumuz kitapçıklardan, hem de yayımlanmış olan Millî Eğitim Bakanlığı resmî istatistiklerimizden ulaşabilirsiniz.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması konusunda derslik ihtiyacının giderilmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımız 2015 yılı yatırım ödeneği bir önceki yıla göre %5,8 artışla, 5 milyar 494 milyon TL olarak öngörülmüştür.

Ayrıca temel eğitim ve ortaöğretimde şartlar ve ihtiyaçlar dikkate alınarak 2003 yılından bugüne kadar, 42 bin 586'sı hayırsever vatandaşlarımız tarafından olmak üzere toplam 234 bin 473 adet dersliğin yapımı tamamlanıp eğitim ve öğretimin hizmetine sunulmuştur.

Eğitime gönül ve destek veren hayırseverlerimize huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Diğer yandan 2002 yılında 53'ü devlet, 23'ü vakıf olmak üzere toplam 76 olan üniversite sayısı, bugün 104'ü devlet, 72'si vakıf olmak üzere 176'ya yükselmiştir. Hükûmetlerimiz döneminde 52'si devlet, 50'si vakıf olmak üzere 102 yeni üniversite kurulmuştur.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Eğitim ve öğretime erişimin artırılması bağlamında; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan Protokol çerçevesinde; Türkiye çapında Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) Programı uygulanmakta olup ihtiyaç sahibi ailelere, çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı yapılmaktadır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla, 2003 yılından 2014 yılı Ocak ayına kadar ilk ve ortaöğretimdeki 17 milyon 414 bin 487 çocuğumuzun annelerine 3 milyar 21 milyon TL ödeme yapılmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ihtiyaç sahibi velilerin 48-72 aylık çocuklarına şartlı eğitim yardımı yapılacaktır.

Özellikle kız çocuklarımızın okullaşması ve ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarının artırılması amacıyla; kız çocuklarımıza ve ortaöğretimde devam eden öğrencilerimize verilen yardım miktarları daha yüksek tutulmuştur. İlköğretime devam eden kız çocuklarına 35 TL, erkek çocuklarına 30 TL; ortaöğretime devam eden kız çocuklarına 55 TL, erkek çocuklarına ise 45 TL aylık ödenmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören veya mezun olmuş öğrencilerimizin derslerde edindikleri kazanımları pekiştirmelerine katkı sağlamak

amacıyla ücretsiz olarak hafta içi, hafta sonu ve gerekli durumlarda yarıyıl ve yaz tatillerinde destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır.

Ayrıca bilindiği üzere eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine yönelik yürütülen uygulamalardan bir diğeri de ücretsiz ders kitabı dağıtımıdır. Bu kapsamda 2003'ten 2014 yılına kadar toplam 1 milyar 970 milyon 706 bin 486 adet kitap ücretsiz dağıtılmış, bu uygulama için toplam 3 milyar 305 milyon 509 bin 908 TL ödeme yapılmıştır.

Bu uygulama kapsamındaki ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı için 2015 yılı Bakanlık bütçesine 182 milyon 966 bin 900 TL kaynak öngörülmüş olup; ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 2015 yılı için 240 milyon TL tahsis edilmiştir.

Ayrıca 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı için özel okullarda öğrenim gören öğrencilerimizin ders kitapları da “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtımı” kapsamına alınmıştır.

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanmasında önemli uygulamalardan biri de ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen burslardır. Söz konusu aylık yurt içi burs ücreti 2003 yılında öğrenci başına 13,06 TL iken %1020 artış ile 2014 yılında 146,30 TL'ye yükseltilmiştir.

İlköğretim ve ortaöğretimde burs alan öğrenci sayısı ise 2003 yılında 101.382 iken, 2014 yılı Ekim ayı itibarıyla yaklaşık 270 bin olmuştur.

Öğrenci yurt ve pansiyonlarında koğuş sisteminden oda sistemi uygulamasına geçilmek suretiyle; 2002 yılından bugüne Kredi Yurtlar Kurumu bünyesinde yapılanlar hariç, 112 bin yatak kapasiteli yurt ve pansiyon eğitim ve öğretime kazandırılmıştır.

Eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlara taşıma yoluyla erişimlerinin sağlanmasına devam edilmektedir.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında toplam 831 bin 19 ilkokul ve ortaokul öğrencisi taşınmış, bunların 807 bin 488'i öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştı.

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınmalarına ilişkin olarak 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında 47 bin 737 öğrenci taşınmakta iken; 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 56 bin 377 engelli öğrenci, 1.228 yirmi üç yaş ve üzeri engelli kursiyer ve 3 bin 498 veli olmak üzere toplam 61 bin 103 öğrenci/kursiyer taşınmıştı.

Bakanlık olarak özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden hakkıyla yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz konulardan biridir.

Bu bağlamda engellilerin eğitim ve rehabilitasyonuna ilişkin olarak 2006 yılından bugüne bütçemizden yaklaşık 8 milyar TL kaynak ayrılmıştı. Ayrıca bugüne değin 1.982 engelli öğretmenimiz de Bakanlık bünyesinde istihdam edilmiştı.

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın her türlü eğitim ve öğrenim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek, eğitim ve öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla 34 ülkede 31 eğitim müşavirliği ve 25 eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliğimiz bulunmaktadır.

Bakanlığımızca açılan, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 16 ilkokul, 21 ortaokul, 25 lise ve 5 TÖMER olmak üzere toplam 67 okulumuzda eğitim ve öğretim hizmeti sunulmaktadır. Yurt dışındaki çocuklarımızın mensubiyet ve

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

kimliklerini koruyarak; özgüven sahibi, buldukları ülkelerde hayatın her alanında önemli yerler edinen ve bu ülkelere siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkılar yapabilen bireyler olması için çalışmalarımız devam etmektedir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Yukarıda bahsi geçen ve Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan diğer politikalar neticesinde, tüm eğitim ve öğretim kademelerimizin okullaşma oranlarında önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Buna göre; hükümetimizin en temel öncelikleri arasında yer alan okul öncesi eğitimde 2002 yılında 4-5 yaş okullaşma oranı %11,7 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 4-5 yaş (ay bazında) okullaşma oranı %43,46'ya; 5 yaşta (ay bazında) ise okullaşma oranı %57,98'e ulaşmıştır.

İlköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %90,98 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %99,31'e yükseltilmiştir.

Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %50,57 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %76,65'e yükselmiştir.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %14,65 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %39,89'a ulaşmıştır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Kız çocuklarının okullaşması Bakanlığımızın öncelikleri arasında baş sıralarda gelmektedir. Bu çerçevede temel eğitim ve ortaöğretimde kız çocuklarının okullaşmasında çok önemli mesafeler kat ettik.

Bu bağlamda; ilköğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında erkekler lehine iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise kız çocuklarının lehine gerçekleşmiştir.

Kız çocuklarının okullaşmasında uluslararası diğer bir gösterge olan cinsiyet oranları da; kız çocukları lehine artışlar göstermektedir.

Bu çerçevede; ilköğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 91,10 kız öğrenci okullaşırken bu oran 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise her 100 erkek öğrenciye karşılık 102,23 kız öğrenci şeklinde gerçekleşmiştir.

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 72,32 kız öğrenci okullaşırken bu oran 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise her 100 erkek öğrenciye karşılık 94,59 kız öğrenci şeklinde gerçekleşmiştir.

Yükseköğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 74,33 kız öğrenci okullaşırken bu oran 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise her 100 erkek öğrenciye karşılık 89,23 kız öğrenci şeklinde gerçekleşmiştir.

Okullaşma oranının artırılmasına yönelik çalışmalar aynı kararlılıkla sürdürülecek, bu kapsamda bilhassa kız çocukların okullaşma oranının artırılması ve okul öncesi eğitimin teşvik edilmesi önemli önceliklerimizden olmaya devam edecektir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Tüm bunların yanı sıra ülkemizde geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşları başta olmak üzere ülkemize sığınan yabancılara yönelik olarak geçici eğitim merkezleri oluşturulmuştur.

Bu kapsamda yaklaşık 160 bin yabancı uyruklu öğrenciye eğitim ve öğretim hizmeti verilmektedir.

Ayrıca eğitim kurumlarımızda ve oluşturulan geçici eğitim merkezlerinde yürütülen eğitim ve öğretim faaliyeti ile ilgili her türlü iş ve işlemi kayıt altına alacak Yabancı Öğrenciler Bilgi İşletim Sistemi adı altında bir otomasyon sistemi geliştirilmektedir. Bu sistem üzerinden Bakanlığımıza bağlı kurumlarda, kamplarda ve şehirlerde oluşturulan geçici eğitim merkezlerine yabancı tanıtma belgesi bulunan öğrencilerin kayıtları yapılacak, eğitim merkezlerinde görev alan öğretmenlere ve öğrencilere yönelik her türlü veri bu sistem üzerinden tutulacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitim ve öğretimde hizmet sunumunun kalitesinin iyileştirilmesi ile kurumsal kapasitenin geliştirilmesi yönündeki çalışmalarımızın önem arz eden bir diğer boyutu da ülkemizin hiçbir bölgesinde kapalı okul ve öğretmensiz öğrenci kalmayacak şekilde öğretmen istihdamıdır.

Bunun için etkili, objektif ve çağın gereklerine uygun teknoloji yoğun bir personel politikası çerçevesinde öğretmenlerimizin ülke içinde dengeli dağılımını sağlamaya, atıl kapasiteyi aktif kapasiteye çevirmeye yönelik uygulamalarımız devam etmektedir.

Mevcut 851 bin 854 öğretmenden, 458 bin 496'sı iktidarımız döneminde atanan öğretmenlerdir. Bu da mevcut öğretmen sayımızın %53,8'ine karşılık gelmektedir.

2013 yılında %85,27 olan norm kadro doluluk oranı, son yapılan 40 bin öğretmen atamasıyla ülke genelinde %88,3'e yükselerek tarihinin en yüksek noktasına ulaşmıştır.

Bugün itibarıyla bazı illerde norm kadro doluluk oranı %100'e ulaşmıştır. Hedefimiz ülke genelinde %100 doluluk oranına ulaşmaktır.

Öğretmenlerimizin özlük haklarında da önemli iyileştirmeler sağlanmıştır. Buna göre Bakanlığımızda görev yapan bir öğretmenimizin maaşı 2002 yılında 470,20 TL iken, 01.07.2014 tarihi itibarıyla %356,92 artışla 2.148,45 TL'ye yükselmiştir.

2002 yılında ek ders ücretinin saati net 2,75 TL (brüt 3,26 TL) iken 2014 yılında net 9,08 TL (brüt 10,78 TL) olmuştur. Bu durumda haftada 15 saatten ayda toplam 60 saat ders veren öğretmenimizin ek ders ücreti 2002 yılında 165 TL iken, 01.07.2014 tarihi itibarıyla %230,21 artışla net 544,85 TL'ye yükselmiştir.

Haftada 15 saat ek ders veren bir öğretmene 2002 yılında ek ders ücreti ile birlikte toplam 635,20 TL ödenirken, 2014 yılının ikinci yarısında toplamda %324 artışla 2.693,25 TL ödenmektedir.

Her eğitim ve öğretim yılında bir defa olmak üzere tüm öğretmenlere eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği ödenmektedir. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında bir öğretmenin eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği 175 TL iken, bu rakam 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 740 TL iken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %385,71 artışla 850 TL'ye yükseltilmiştir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bakanlığımızın ileriye yönelik programlarında, eğitim sisteminin günümüzün eğitim ihtiyaçlarına cevap verecek yapıya kavuşturulmasının yanı sıra öğretmenlerin nitelik ve statülerinin iyileştirilmesine de özel önem verilmektedir.

En ücra yerlerde görev yapmak üzere yurdumuzun dört bir yanına dağılarak geleceğimizi emanet edeceğimiz çocuklarımızı hayata hazırlayan öğretmenlerimizin mutlu, huzurlu ve güvenli bir şekilde görev yapmalarını sağlamak en önemli görevlerimiz arasındadır.

Bu amaçla öğretmenlerimizin hizmet öncesi eğitiminden itibaren, mesleğe girişi, adaylık ve sürekli mesleki gelişim eğitimleri ve kariyer gelişimine yönelik Bakanlığımızca yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla eğitimin tüm paydaşlarının katılımıyla Öğretmen Strateji Belgesi hazırlanmaktadır.

Her sınıfa yüksek nitelikli öğretmenin ulaşmasını sağlamak, öğretmenlerin mesleki ve kurumsal bağlılığını iyileştirmek ve sürdürülebilir kılmak, öğretmenlik mesleğinin algı ve statüsünü güçlendirmek amaçlarımız arasındadır.

Ulusal ve küresel ekonomide çocuklarımızın ve gençlerimizin rekabet gücünü artırmak, 21. yüzyıl dinamiklerini yakalamak ve bunun gerektirdiği yetenekleri geliştirebilmek amacıyla FATİH Projesi başlatılmıştır.

Bu kapsamda okullarımıza etkileşimli tahta, tablet bilgisayar, çok fonksiyonlu yazıcı dağıtılmaya devam edilmektedir.

Üzerinde yoğun olarak çalıştığımız ve sonlandırmak üzere olduğumuz önemli yeniliklerden biri de tabletlerin dağıtımının tamamlanması

sürecine paralel olarak eğitim ve öğretim materyallerinin dijital ortama taşınması ve uygun içeriklerin hazırlanmasıdır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler ile bireylerin, toplumun ve ekonominin ihtiyacı ve zorunluluğu dikkate alınarak 2012 yılında başlatılan öğretim programı güncelleme/geliştirme çalışmalarımız kararlılıkla devam etmektedir.

Haftalık ders çizelgelerinin yeniden düzenlenmesi, okullarımızda okutulacak seçmeli derslerin belirlenmesi ve bu derslerin öğretim programları ile ders kitaplarının hazırlanması sürecinde önemli yenilikler hayata geçirilmiştir. Öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçmeli dersler almalarına imkân sağlanmıştır.

Öğretim materyalleri ve ders kitapları inceleme ve değerlendirme süreci yeniden düzenlenerek öğretmenlerimizin kendi okutacağı kitabın incelenmesinde ve değerlendirmesinde söz sahibi olmalarının önü açılmıştır.

Ders kitaplarının inceleme ve değerlendirilmesinde uygulanan panel sistemi, ders kitaplarının kalitesinin geliştirilmesinin yanında, özel sektörün kaliteli ders kitabı hazırlama kapasitesinin artmasına da katkı sağlamaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücünü artırma çabası içinde olan Türkiye ekonomisi için nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması bakımından hayati önem taşımaktadır. Özellikle iş piyasasına yönelik beklentilerin tam olarak karşılanabilmesi için mesleki ve teknik eğitimin yeniden yapılandırılması Hükümetimizin ve Bakanlığımızın öncelikli konuları arasında yer almaktadır.

Mesleki eğitimin niteliğinin yükseltilmesi amacıyla Onuncu Kalkınma Planı'nda belirlenen eğitim hedefleri ve politikaları da dikkate alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda sosyal paydaşlarla birlikte geliştirilen Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018), Yüksek Planlama Kurulunca uygun bulunarak Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye'nin en önemli ve öncelikli gündem maddelerinden birisi olan işsizliğin azaltılması ve nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla 2010 yılında başlatılan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi ile Bakanlığımız, İŞKUR ve TOBB iş birliğinde gençlerimizin mesleki eğitim almalarına ve donanımlı olarak iş hayatına atılmalarına yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Ayrıca Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi ile meslek sahibi olmayanlara, meslek sahibi olmasına rağmen istihdam alanı dar olanlara, engellilere, ev hanımlarına, dul ve yetimlere, eski hükümlülere, terör mağdurlarına, göçe maruz bırakılanlara ayrıca özellikle genç işsizlere ve mesleğini değiştirmek isteyenlere ilgi ve istidatları göz önüne alınarak meslek edindirilmekte ve bu becerilerini üst seviyelere çıkararak mesleki yeterlilik kazandırılmaktadır.

Bakanlık olarak mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırmak, sanayi kuruluşlarına kaliteli iş gücü sağlamak ve istihdamı artırmak amacıyla organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her bir öğrenci için 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından başlamak üzere, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere eğitim desteği yapılmaktadır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılı için organize sanayi bölgelerinde açılan 19 özel mesleki ve teknik lisesi faaliyet göstermekte olup Kasım 2014

tarihi itibarıyla bu okullarda öğrenim gören toplam 10.064 öğrencinin öğrenim giderleri Bakanlığımızca karşılanacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitim ve öğretimde hizmet sunumun kalitesinin iyileştirilmesi ile kurumsal kapasitenin geliştirilmesi yönündeki çalışmalarımız bundan sonra da 2023 Türkiye Vizyonu perspektifinde kararlılıkla sürdürülecektir.

Bu çerçevede Millî Eğitim Sistemini geliştirmek, niteliğini yükseltmek için eğitim ve öğretimle ilgili konuları tetkik etmek ve tavsiye kararları almak üzere 19. Millî Eğitim Şûrası'nı;

1. Öğretim Programları ve Haftalık Ders Çizelgeleri,
2. Öğretmen Niteliğinin Arttırılması,
3. Eğitim Yöneticilerinin Niteliğinin Arttırılması,
4. Okul Güvenliği,

ana gündem maddeleri ile 2-6 Aralık tarihlerinde gerçekleştirdik.

Diğer taraftan Yükseköğretim Reformu da hedeflerimizin arasındadır. Demokratik, özgürlükçü ve evrensel değerlere uygun bir üniversite tasavvuru ana önceliklerimizden biri olacak ve bunun devamında ülkemizin uluslararası öğrenci havuzundan aldığı payın artırılması da önemli hedeflerimizden birisi olacaktır.

Önümüzdeki dönemde temel eğitim ve ortaöğretim kapsamındaki okullarımızda öğrencilerimizin sosyal, sanatsal ve sportif etkinliklere daha fazla zaman ayırmasını sağlamasına yönelik müfredat yenileme çalışmaları yapılacaktır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Ayrıca millî ve manevi değerlerine bağlı, evrensel değerleri özümsemiş bir öğrenci profilinin yetişmesi için gerekli eğitim ve öğretim müfredatının oluşturulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Yine eğitim çağındaki çocuklarımızın Türkçe'nin doğru kullanılması, doğru konuşulması ve yazılması konusunda gelişiminin sağlanması ile en az bir yabancı dili öğrenmesinin sağlanması öncelikli hedeflerimizdendir.

Hayat boyu öğrenme stratejimiz doğrultusunda çalışmalar genişleyerek devam edecek; eğitim sürecinin toplumsal hayatın en dinamik unsuru olduğu gerçeğini dikkate alarak yaygın eğitim kurumları (halk eğitimi merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, turizm eğitim merkezleri ve olgunlaşma enstitüleri) aracılığıyla hayat boyu öğrenmeye katılımı artırmak öncelikli hedefimiz olmaya devam edecektir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

İlgi ve yeteneklerini keşfetmiş ve geliştirmiş, dünyadaki çağdaşları ile rekabet edebilecek bir donanıma erişmiş bireylerin yetişmesine ortam sağlayacak;

- ortalama eğitim süresi yüksek ve özel sektör payı artmış; temel hak ve özgürlüklere saygılı, özgürlükçü bir eğitim felsefesi temelinde daha demokratik, esnek ve sivil bir eğitim sistemini gerçekleştirmek için
- eğitim ve öğretime erişimin arttırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitim ve öğretimde hizmet sunumun kalitesinin iyileştirilmesi ile kurumsal kapasitenin geliştirilmesi yönünde gerçekleştireceğimiz faaliyetler için,
- 42 milyar 234 milyon 718 bin TL'si personel giderleri,
- 6 milyar 603 milyon 91 bin TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet primi giderleri,

- 5 milyar 828 milyon 441 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar,
  - 1 milyar 803 milyon 918 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler,
  - 5 milyar 494 milyon TL'si sermaye giderleri ve
  - 36 milyon 80 bin TL'si sermaye transferleri için
- olmak üzere toplam 62 milyar 248 bin TL'si Bakanlığımız bütçesi,
- 18 milyar 857 milyon 491 bin TL'si de Yüksek Öğretim Kurulu ve üniversiteler olmak üzere
- toplam eğitim bütçemiz; 80 milyar 857 milyon 739 bin TL olmuştur.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Millî Eğitim Bakanı olarak, şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına bize bu desteği veren başta Sayın Başbakanımız Ahmet DAVUTOĞLU olmak üzere, Kalkınma Bakanımız ve Maliye Bakanımıza, Hükümetimizin tüm üyelerine, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve çok değerli üyelerine, eğitim ile ilgili konularda duyarlılığını ortaya koyan Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarına, sivil toplum kuruluşlarına ve emeği geçen tüm bürokrat ve uzmanlara şükranlarımı sunarım.

Millî Eğitim Bakanlığı 2015 Yılı Bütçesinin eğitim camiamıza ve ülkemize hayırlı olması dileği ile yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

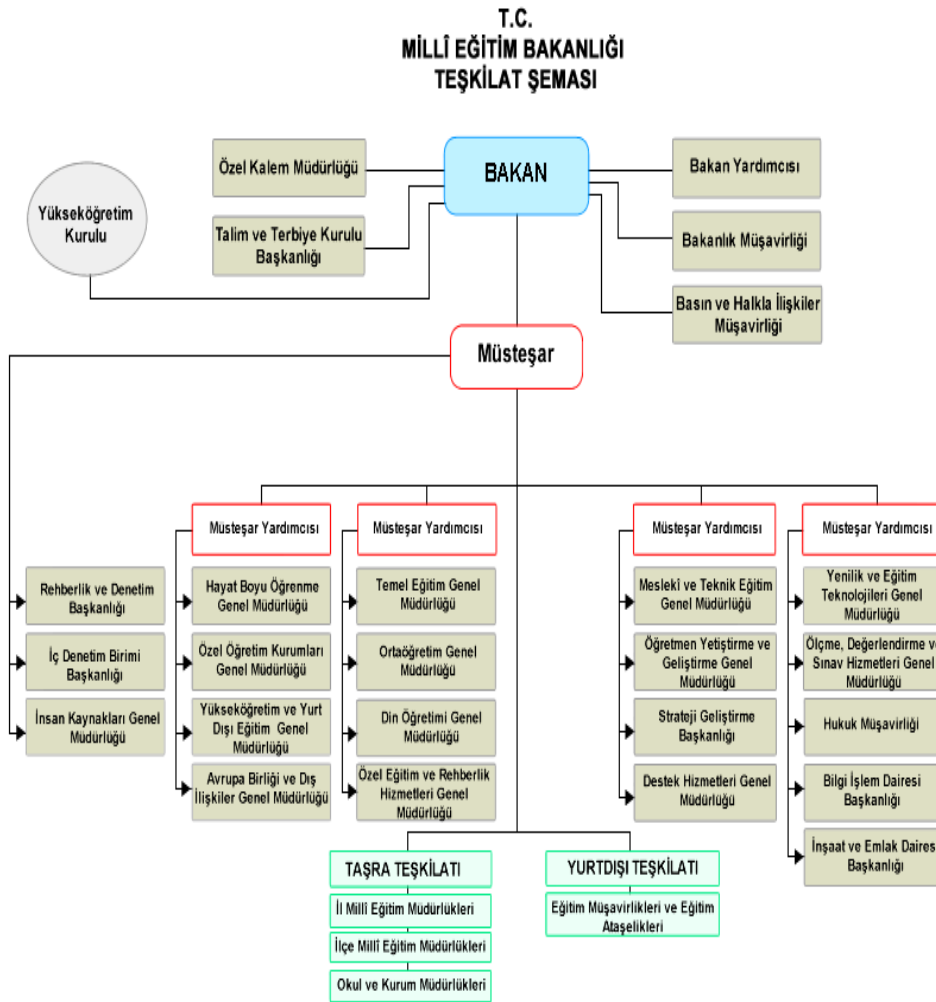
2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT YAPISI

Millî Eğitim Bakanlığı, 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Merkez Teşkilatı, Taşra Teşkilatı ve Yurt dışı Teşkilatı olarak yapılandırılmıştır.

Bakanlık merkez teşkilatı; Bakanlık Makamı, Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları, Hizmet Birimleri ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığından oluşmaktadır.

1.1. Yönetim ve Organizasyon

Bakanlığımızın sahip olduğu kurumsal yapı ve kapasitenin etkin bir şekilde kullanılması için planlama, koordinasyon, izleme ve değerlendirme çalışmaları 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında sürdürülmektedir.

Bakanlık görev alanına giren konularla ilgili bilgi, süreç, veri ve istatistikleri bütünsel bir yaklaşımla ele alan coğrafi bilgi sistemi ile entegre bir yönetim bilgi sistemi kurulumu çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Vatandaşların hizmetlere doğru yerden eksiksiz belgelerle başvurmasının sağlanması, ortak hizmetlerin tüm birimlerde aynı şekilde sunulmasının sağlanması, gereksiz yazışmaların kaldırılması, başvurularda istenen belgelerin azaltılması, hizmetlerin elektronik ortama aktarılması, vatandaşlara başvurularının sonuçlanma süresinin bildirilmesi amacıyla, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında toplam 711 hizmet e-Devlet ortamına aktarılmıştır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı hizmet standartları, Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinesinde tamamlanarak, Bakanlığımız internet sayfasında yayınlanmış ve görünürlüğü sağlanmıştır.

Kurumların ve/veya birimlerin hiyerarşik yapılarında meydana gelen değişikliklere paralel olarak yazışma kodlarındaki değişimi önlemek ve veri bütünlüğünü sağlamak amacıyla İdari Birim Kimlik Kodu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından yaklaşık 72.500 idari birim kimlik kodu üretilmiştir.

Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi kapsamında, 2014 yılında 133 kurum ve 76 ekip olmak üzere 206 kurumun raporu il birincisi olarak Bakanlığımıza gönderilmiş, yapılan değerlendirme sonucunda 19'u teşvik olmak üzere 46 kurum ödüle layık görülmüştür.

14 Mart 2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan değişiklik ile, Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Bakanlığın, iç denetim faaliyetleri kapsamında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği çıkarılan İç Denetçilerin Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik ve uluslararası iç denetim standartları ile İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından çıkarılan diğer mevzuat ve rehberler doğrultusunda yürütülmektedir. Söz konusu mevzuat tüm kamu kurumları için uygulanması öngörülen ortak hükümleri içermekte olup Bakanlığımız iç denetim faaliyetlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller söz konusu mevzuat doğrultusunda çıkarılan Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Yönergesi doğrultusunda yürütülmektedir.

5018 sayılı Kanun gereğince idare tarafından hazırlanan ve geliştirilen iç kontrol sisteminin yeterliliği ve etkinliğine güvence vermek üzere, söz konusu yasa ve yönetmelikte öngörülen sistem denetimi, mali denetim, uygunluk denetimi ve bilgi teknolojileri denetim görevleri İç Denetim Birimi Başkanlığının yetki ve sorumluluğunda yürütülmektedir. Yapılan iç denetim ve danışmanlık faaliyetleri sonucunda hazırlanan raporlar doğrultusunda ilgili idari birimler tarafından hazırlanan eylem planları ile hizmetlerin daha etkin ve verimli olarak planlanması ve uygulanması amaçlanmaktadır.

Üst yöneticinin yasa gereği sunduğu İç Kontrol Güvence Beyanı’na esas olmak üzere yapılan bu çalışmalarda, Bakanlığımız kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, risk esaslı değerlendirmelere dayalı olarak yapılan iç denetim faaliyetleri ile Bakanlığın 5018 sayılı Kanun kapsamında kullandığı bütçe kaynaklarının hesap verilebilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

2014 yılı başından itibaren iç denetim faaliyetleri, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından tüm kamu kurumlarında ortak kullanılması öngörülen iç denetim yazılımı programı kullanılarak yapılmaya başlanılmıştır.

Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin eğitim politikalarına, stratejik plana ve mevzuata uygun olarak yürütülmesi, sürekli iyileştirilmesi ve geliştirilmesi etkin bir rehberlik ve denetim sistemi ile mümkündür. Eğitimde kalitenin artmasına ve kamu kaynaklarının daha etkin, verimli ve yerinde kullanılmasına katkı sağlayan; yol gösteren, riskleri değerlendirerek doğabilecek zararları önleyen; sisteme değer katan ve çalışanların iş başında eğitimini sağlayan bir rehberlik ve denetim sistemi oluşturmak amacıyla denetim sisteminin yeniden yapılandırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bilindiği üzere, 14'üncü, 15'inci ve 17'nci Millî Eğitim Şûra Kararlarında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonunun 1993 tarihli Raporunda ve eğitim bilimi alanındaki araştırmalarda denetimde bütünsel yaklaşım önerilmektedir. Bu bağlamda denetim sisteminin yapılandırılmasında bütünsel bir yaklaşım esas alınmış ve insan kaynağının etkili ve verimli kullanılması amacıyla merkez ve taşra şeklindeki ikili yapı kaldırılmış, farklı kadro ve unvanlardaki denetim elemanları, maarif müfettişi unvanı altında birleştirilerek Rehberlik ve Denetim Başkanlığı koordinasyonunda hizmet veren maarif müfettişleri başkanlıklarındaki kadrolara atanmıştır.

Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin süreç ve sonuçlarının mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere uygunluğunun kontrol ve denetiminde, uygulama birliği ve standardın sağlanması amacı ile okul/kurum türleri bazında denetim rehberleri hazırlanmıştır.

Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin süreç ve sonuçlarına ilişkin verilerin, yapılan kontrol ve denetim

faaliyetleri aracılığıyla elektronik ortamda toplanmasını, toplanan verilerin okul/kurum, eğitim bölgesi, ilçe, il ve ülke düzeyinde analiz edilmesini ve raporlanmasını sağlayacak etkili ve verimli bir izleme değerlendirme sistemi oluşturulması amacıyla Rehberlik ve Denetim Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemi (REDBİS) tasarlanarak sistemin alt yapısı oluşturulmuş olup geliştirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Denetim sisteminin etkinliğinin dolayısıyla denetim hizmetlerinin kalitesinin artırılması ve kalite anlayışının yaygınlaştırılarak denetim hizmetlerinde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla; ulusal ve uluslararası projeler hazırlanarak uygulamaya konulmuş, kalite standartları ve müfettiş görev standartları belirlenmiş ve yapılan ihtiyaç analizleri doğrultusunda maarif müfettişlerine yönelik hizmetiçi eğitim faaliyetleri planlanarak yürütülmeye başlanmıştır.

1.2. İnsan Kaynağı

Kurumlarda insan kaynaklarını, organizasyonel amaçlar doğrultusunda en verimli şekilde kullanmak, insan kaynağının iç ve dış gelişmelere uygun olarak etkin bir şekilde planlanmasını, geliştirilmesini ve değerlendirilmesini sağlamak, kurumun verimliliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı İnsan Kaynağı

Kaliteli bir eğitim ve öğretimin en önemli unsuru öğretmendir. Ülkenin her köşesindeki öğrencilerimizin kadrolu öğretmenler tarafından eğitilmesini sağlamak için 2003 yılından bu yana 458 bin 496 öğretmen göreve başlatılmıştır. Yürüttüğümüz çalışmalarla norm kadrolarımızın doluluk oranı ülke genelinde %88,3'e, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde ise %85,53'e ulaşmıştır.

Eksik olan kadrolardaki öğretmen ihtiyacı ise ücretli öğretmen görevlendirilmesi yapılarak karşılanmaktadır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Amacımız bütün norm kadrolarımızı doldurarak eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasıdır. Bakanlığımızda 2003-2014 yılları arasında öğretmen kadrosu dışındaki kadrolara istihdam edilen personel sayısı Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. 2003-2014 Yılları Arası Atama Çeşidine Göre İstihdam Edilen Personel Sayısı (EÖH Dışında)

ATAMA NEDENİ/ÇEŞİDİ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	GENEL TOPLAM
Kadrolu Personel (EÖH Sınıfı Dışındakiler) (KPSS)					2.000	283	5			1.017	1.765	995	6.065
Özürü Personel İstihdamı	354	202	0	120	100	80	60	4.000		843	1.236	2.020	9.015
Özelleştirme Sonucu Atama (657 4/a 4046 S. Kanun)	332	305	243	1.030	150	190	611	617	113	48	300	47	3.986
Terör mağduru	9	6	17	23	19	97	150	118	33	31	157	1.068	1.728
Korunmaya Muhtaç Çocuklar	752		753	611	606	709	783	774	842	914	948	1.010	8.702
Özelleştirme Nedeniyle Atama (657-4/C)			8.105	756	493	282	793	3.315	196	62	142	212	14.356
6191 sayılı Kanun Kapsamında (Görevine son verilen askerler)										74	2		76
Millî Eğitim Uzman Yardımcısı										58	59	33	150
Eğitim Uzmanı										7	151	1	159
Avukat (Merkez Teşkilatı)											15	1	16
Avukat (Taşra Teşkilatı)										70	118		188
Sözleşmeli Bilişim Personeli										2	9		11
Toplam	1.447	513	9.118	2.540	3.368	1.641	2.402	8.824	1.184	3.126	4.902	5.387	44.452

2003-2014 yılları arasında eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki kadrolara 44.452 personel ataması yapılmıştır.

2014 yılında belirtilen kadrolarda 5.378 personel istihdam edilmiştir. İstihdam edilen personelin %37,50'sini engelli personel, %18,75'ini korunmaya muhtaç çocuklar, %18,47'si EÖH sınıfı dışındaki kadrolu personel, %19,83'ünü terör mağdurları, %5,45'ini ise diğer kadrolar oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca 2011 yılında, “Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen İstihdam Projeksiyonları, Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi (İKOP)” başlatılmıştır. İnsan kaynakları yönetim sistemi kurmaya yönelik çalışmaları içeren bu proje kapsamında;

- Bölge/il düzeyinde ve yıl/alan bazında gelecek yılları kapsayan, öğretmen istihdamına ilişkin arz/talep analizleri yapılmış,
- 2023 yılına kadar olan süreyi kapsayan kısa, orta ve uzun vadeli öğretmen istihdam projeksiyonları yapılmış,
- Öğretmen arz/talep projeksiyonlarının sistematik olarak güncellenmesini sağlayacak bilgi teknolojisi (BT) temelli sistem kurulmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen İstihdam Projeksiyonları, Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi (İKOP) ile Bakanlığımız uzun vadeli olarak öğretmen planlamasını yapabilecek duruma gelmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) ve Devlet Personel Başkanlığı (DPB) arasında “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” kapsamında bir protokol imzalanarak; belirli alanlardaki öğretmen istihdamının, KPSS Genel Yetenek/Genel Kültür ve Eğitim Bilimleri testlerinin sonuçlarına ek olarak, öğretmenlerin alan bilgilerinin de ölçülmesi amacıyla, Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi sonuçlarının da dikkate alınarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

2014 yılında 16 alanda (Almanca öğretmenliği, biyoloji öğretmenliği, coğrafya öğretmenliği, din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği, fizik öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, kimya öğretmenliği, lise matematik öğretmenliği, rehberlik, sınıf öğretmenliği, fen bilimleri/fen ve teknoloji öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, tarih öğretmenliği, Türk dili öğretmenliği, ve Türkçe öğretmenliği) öğretmenlik alan bilgisi sınavı yapılmıştır. Bu çerçevede yukarıda belirtilen alan öğretmenliklerinde KPSS P121 puanına göre atama yapılmıştır.

Okullarımızda 2003-2014 yılları arasında istihdam edilen kadrolu öğretmen sayısı Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. 2003-2014 Yılları Arasında Atanma Çeşidine Göre Alınan Kadrolu Öğretmen Sayıları

ATAMA NEDENİ/ÇEŞİDİ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	GENEL TOPLAM
İlk Atama	18.473	17.900	20.000	30.456	18.914	20.093	21.186	36.193	36.650	55.254	40.687	48.644	364.450
Açıktan Atama, Kurumlar Arası Yeniden Atama	2.027	536	183	494	289	647	1.955	2.020	1.201	256	250	366	10.224
Açıktan İlk, Kurum İçi, Kurumlar Arası İlk Atama	2.314	593	594	50	175	132	662	1.647	2.033	514			8.714
Millî Sporcu					115	144	90	62	61	74	106	83	735
Engellilerin Ataması								1.000			311	671	1.982
657 4/B				19.877	25.927	19.693	6.323						71.820
Korunmaya Muhtaç Çocuklar										8			8
Kılık Kıyafet Yönetmeliği Disiplin Affı Nedeni İle Atama											225	738	963
Kadrolu Öğretmen Toplamı	22.814	19.029	20.777	50.877	45.420	40.709	30.216	40.922	39.945	56.106	41.579	50.502	458.896

2014 yılında 50.502 kadrolu öğretmen istihdam edilmiştir. İstihdam edilen öğretmenlerin %96,32'sini ilk atama, %3,68'sini diğer atamalar oluşturmaktadır.

Tablo 3. Mevcut Yönetici ve Öğretmen Durumu

EĞİTİM KURUMU YÖNETİCİSİ	KADROLU ÖĞRETMEN	SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMEN
62.943	788.936	2
851.881		

* MEBBİS Norm İşlemleri Modülü Güncel Verilerine Göre-04.12.2014

Bilim ve teknolojideki gelişmeler, her meslekte yeni bilgi ve teknolojileri öğrenmeyi ve çalışanların bu konularda yetiştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bilgi toplumunda kurumlar çalışanlarında çok yönlü beceri sahibi, karmaşık kurum içi ve dışı ilişkileri kavrayabilen yeterlilikler ve etkili takım çalışmasına uyma yeteneği aramaktadır.

Bunun gerçekleştirilmesinde ise okul ve taşra yöneticileri ile ilgili görev bazlı yeterliliklerin tespit edilerek, bu tespitler doğrultusunda ihtiyaçların belirlenmesi ve eğitim programlarının hazırlanmasında öğretmen dışı personele yönelik hizmet içi eğitimler de önemli bir rol oynamaktadır. Bir kurum ya da kuruluştan beklenen verimin elde edilmesini belirleyen temel faktörlerden biri kurumda çalışanlardır. Bu bağlamda insan kaynakları bir kuruluşun en değerli varlığıdır.

Bakanlığımız öğretmenler dışında kalan insan kaynağına yönelik olarak 2014 yılı Ocak ayından Kasım ayı sonuna kadar toplam 107 eğitim faaliyeti düzenlenmiş olup söz konusu eğitimlere 10.904 kişi katılmıştır.

Yükseköğretim İnsan Kaynağı

Genç kuşaklara çağın gerektirdiği donanımı kazandırıp, yeteneklerini keşfettirip geliştirme imkânı sağlayarak onları geleceğe hazırlayan

üniversiteler, çağdaş dünyanın vazgeçilmez kurumlarından biridir. Artan önemlerine bağlı olarak üniversitelerin, her yaştan ve kesimden bilgi talep eden insanlara hizmet verebilecek kurumlara dönüşüm süreci hızla devam etmektedir. Bu noktada üniversitelerimize büyük görevler düşmektedir.

Tablo 4. 2014 Yılı Yükseköğretimin Verileri

Tür	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Üniversite	105	72	8	185
Fakülte	1.091	429		1.520
Yüksekokul	424	108		532
Meslek Yüksek Okulu	856	99	8	963
Enstitü	422	206		628
Araştırma Uygulama Merkezi	2.009	437	4	2.450
Bölüm	13.817	2.547	103	16.467
Program	14.740	2.599	234	17.573
Anabilim Dalı	22.350	2.107		24.457
Bilim Dalı	4.240	580		4.820
Yüksek lisans programı	8.768	1.915		10.683
Doktora programı	4.407	384		4.791
Sanatta Yeterlilik Programı	87	10		97

Not: Veriler YÖK'ten alınmıştır.

Üniversitelerimizde görev yapan akademik personel sayısında da yıllara göre büyük artışlar sağlanmıştır. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında toplam öğretim elemanı sayısı 76.090 iken, 2014 yılında bu sayı %87,97 artışla 143.027'ye ulaşmıştır.

Tablo 5. 2014 Yılı Yükseköğretim Akademik Personel Sayısı

Akademik Görevler	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Profesör	17.686	2.770	6	20.462
Doçent	11.699	1.584	2	13.285
Yardımcı Doçent	26.040	5.552	18	31.610
Öğretim Görevlisi	16.002	2.995	286	19.283
Okutman	7.154	2.754	24	9.932
Uzman	3.447	181	0	3.628
Araştırma Görevlisi	41.071	2.843	0	43.914
Çeviriçi	18	2	0	20
Eğitim Öğretim Planlamacısı	19	4	0	23
Öğretim Görevlisi Doktora	42	778	48	868
Tanımsız Ünvan	0	2	0	2
Toplam	123.178	19.465	384	143.027

Tablo 6. 2002-2003 / 2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılları İtibarıyla Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlara Göre Dağılımı

Akademik Görevler	Eğitim Öğretim Yılı		Artış Oranı %
	2002-2003	2013-2014	
Profesör	10.187	20.462	100,86
Doçent	5.401	13.285	145,97
Yardımcı Doçent	12.621	31.610	150,46
Öğretim Görevlisi/Öğretim Görevlisi Doktora	12.371	20.151	62,89
Okutman	5.691	9.932	74,52
Uzman, Çeviriçi, Eğitim Öğretim Planlamacısı, Diğer	2.393	3.673	53,49
Araştırma Görevlisi	27.426	43.914	60,12
TOPLAM	76.090	143.027	87,97

Not: 23.10.2014 tarihi itibarıyla alınmıştır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Türkiye yükseköğretiminin uluslararasılaşması bakımından atılan en önemli adımlardan biri, 2010 yılında Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS)'ün kaldırılarak uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda üniversitelere büyük bir esneklik tanıyan düzenlemedir. Bu kapsamda 2013 yılında Mevlana Değişim Programı ile bütün dünyayı kapsayan bir öğrenci ve öğretim üyesi değişim programı başlatılmıştır.

Mevlana Değişim Programı ile 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 595 öğrenci ve 309 öğretim elemanı ülkemize gelmiş, ülkemizden ise 402 öğrenci ve 622 öğretim elemanı yurt dışına gitmiştir.

Uluslararası bilim, teknik ve sanat birikiminden daha fazla yararlanarak ülkemizin gelişimine ivme kazandırabilecek ve ülkemizi ihtiyaç duyulan alanlarda daha ileriye taşıyabilecek nitelikli insan gücünü yetiştirmek amacıyla yürütülen hareketlilik programları kapsamında yurt dışına daha fazla öğrenci gönderilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaçla Bakanlığımız tarafından yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ve kamu kurumlarının yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak üzere, 1416 sayılı Kanun uyarınca yurt dışına öğrenci gönderilmektedir.

2006 yılında uygulanmaya başlanan "5 Yılda 5 Bin Öğrenci Projesi" çerçevesinde; 5.811 öğrenci yurt dışında öğrenime başlamıştır.

**Tablo 7. 5 Yılda 5.000 Öğrenci Projesi Kapsamında Verilen
Kontenjan Sayıları ile Yerleşen Öğrenci Sayıları**

YILLAR	ÖSYM'ye Başvuran Aday Sayısı	Kontenjan	Yerleşen Aday Sayısı	Boş Kalan Kontenjan Sayısı
2006	2.830	1.000	610	390
2007	4.280	1.500	794	706
2007 (2006 Ek Kontenjan)	1.024	392	161	231
2008	3.509	1.400	709	691
2009	4.052	1.294	974	320
2010	4.284	1.199	640	559
2011	4.955	1.257	536	721
2011 (2010 Ek Kontenjan)	2.574	580	220	360
2012	5.390	1.475	578	897
2013	6.586	1.000	589	411
TOPLAM	39.484	11.097	5.811	5.286

Yükseköğretim kurumları, kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlığımızın yetişmiş insan kaynağı ihtiyacının karşılanması amacıyla 2014 yılında 1.391 öğrencinin daha lisansüstü öğrenim görmek üzere yurt dışına gönderilmesi planlanmaktadır.

2. MİLLÎ EĞİTİM ve ÖĞRETİM SİSTEMİNİN YAPISI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, "Örgün Eğitim" ve "Yaygın Eğitim" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

8	Yükseköğretim Kurumları	Doktora Diploması (Doktora, Sanatta Yeterlilik/Doktora ve Tıpta Uzmanlık)			Mesleki Yeterlilik Kurumu	8. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
7		Yüksek Lisans Diploması (Tezli) Yüksek Lisans Diploması (Tezsiz)				7. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
6		Lisans Diploması				6. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
5		Ön Lisans Diploması (Akademik) Ön Lisans Diploması (Mesleki)				5. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
4	Millî Eğitim Bakanlığı	Lise Diploması	Mesleki ve Teknik Eğitim Lise Diploması	Ustalık Belgesi	Mesleki Yeterlilik Kurumu	4. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
3				Kalfalık Belgesi[1]		3. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
2		Ortaokul Öğrenim Belgesi				2. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
1	Okul Öncesi Katılım Belgesi					
	İlkokul Öğrenim Belgesi					

¹ Kalfalık Belgesine sahip olabilmek için Ortaokul Öğrenim Belgesi sahibi olmak gerekmektedir.

2.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim; belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir.

Örgün eğitim; resmi ve özel okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında verilen eğitimi kapsar.

2.1.1. Temel Eğitim

Anayasamız başta olmak üzere diğer kanunlarda da belirtildiği üzere; İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasızdır.

İlköğretim kurumları; 4 yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile 4 yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre matematik uygulamaları, görsel sanatlar, yazarlık ve yazma becerileri, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed'in Hayatı gibi 21 çeşit seçimli dersler oluşturulmuştur.

Bunun yanı sıra, öğrencilere temel bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak, evrensel değerler içinde millî kültürün öğrenilmesine ve geliştirilmesine önem vererek Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili kullanılması, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak temel hedeftir. Böylece, eleştirel düşünceye sahip problem çözme yetisi olan, teknolojiyi hayatının bir parçası olarak kullanan, etkili iletişim becerilerine sahip, grup ve takım çalışması yapabilen, sosyalleşmiş bireyler yetiştirilmektedir. Bu anlamda hayata geçirilen TÜBİTAK işbirliğinde yürütülen "Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri-Bu Benim Eserim Proje Yarışması" ile bugüne kadar 375.000 adet proje yaklaşık 400.000 öğrenci tarafından hazırlanmıştır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Projenin bütçesi, 2014 yılına kadar Kalkınma Bakanlığı'nın "Bilimsel Araştırmayı Teşvik Projesi" fonundan Millî Eğitim Bakanlığı'na aktarılan fondan karşılanmıştır. Projenin bütçesi 2015 yılından itibaren Bakanlığımız bütçesinden karşılanacaktır. Projenin bütçesi yıllık ortalama 1.700.000 TL'dir.

Okul öncesi ve temel eğitim kademesindeki çocuklarımızın bilişsel ve sosyal gelişimlerine destek olurken fiziksel açıdan da gelişimlerine önem vermekteyiz. Çocukların beslenme alışkanlıklarına yönelik Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı iş birliğinde yürütülen Okul Sütü Programı ile 2012 yılından itibaren, eğitim ve öğretim yılının ikinci yarısı haftada 3 gün olmak üzere resmi-özel anaokulu, uygulama sınıfı, anasınıfı ve ilkokul öğrencilerine süt dağıtımına başlanmıştır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 5.794.694 öğrenciye süt dağıtımının yapılması planlanmıştır.

37-66 aylık çocuklarımızın okul öncesi eğitimden yararlanmaları için teşvik edici çalışmalar yapılmaktadır. Bağımsız anaokullarının yanı sıra okul öncesi ek derslikler inşa edilmektedir.

Mecburi ilköğretim çağına giren 66 aylık ve üzeri tüm çocuklarımız e-kayıt sistemi ile ikametgahlarına en uygun ilkokullara yerleştirilerek mecburi ilköğretim çağındaki tüm çocuklarımız okullaştırılmıştır.

2.1.2. Ortaöğretim

Öğrencilere ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı amaçlayan ortaöğretim kurumları; öğrencileri bedenî, zihnî, ahlâkî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştirmeyi, demokrasi ve insan haklarına saygılı, çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmış olarak geleceğe hazırlamayı amaçlamaktadır.

Ortaöğretim kurumları işlevlerini millî eğitimin genel ve özel amaçları ile temel ilkeleri doğrultusunda, evrensel hukuka, demokrasi ve insan haklarına uygun; öğrenci merkezli, aktif öğrenme ve demokratik kurum kültürü anlayışıyla yerine getirmektedir.

Ortaöğretime Uyum Programı Hükümetimiz ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) iş birliğinde hazırlanan Ülke Programı Eylem Planı (2011-2015) kapsamında 9. sınıf öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirilmektedir.

Ortaöğretime Uyum Programı ile ortaöğretim kurumlarında eğitim öğretime yeni başlayan 9. sınıf öğrencilerine, eğitim yılı başında okulun fiziki, sosyal ve idari birimlerini, kurallarını ve işleyişi tanıtılmaktadır. Bu projeye öğrencilerin yeni girdikleri okul ortamına kısa sürede alışmaları, okulda mevcut olan sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin farkına varmaları, okul ve çevresinde ihtiyaçlarını nasıl karşılayacakları hakkında bilgi edinmeleri, ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmeleri hedeflenmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim dönemi başlamadan önce 10-11-12 Eylül 2014 tarihlerinde 46 ilde 226 pilot okulda 3 gün süre ile yeni kayıt olan 9. sınıf öğrencileri ve velilerine uyum programı uygulanmıştır.

Eğitim ve öğretimde niteliğin yükseltilmesi, bölgeler arasındaki nitelik ve nicelik farklılıklarının giderilerek fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması, çağ nüfusu içindeki herkese öğrenim hakkının kullandırılması ve kaynakların rasyonel olarak kullanılması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir.

Ortaöğretim, genel ortaöğretim, mesleki ve teknik ortaöğretim ve din öğretimi olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

2.1.2.1. Genel Ortaöğretim

Ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması ile öğrencilerin genel ortaöğretime bağlı okullarda öğrenim görme taleplerini karşılamak amacıyla okulların kontenjanları ve şube öğrenci sayıları arttırılmıştır. Bu uygulama ile okulların kontenjanları %30 oranında yükseltilmiştir.

Genel ortaöğretim kurumları arasında Anadolu liseleri, fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, güzel sanatlar liseleri ile spor liseleri yer almaktadır.

Ortaöğretimde kalite ve verimliliğin artırılması ve okul çeşitliliğinin azaltılması amacıyla Anadolu liseleri ile aynı programı uygulayan Anadolu öğretmen liseleri 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak fen, sosyal bilimler veya Anadolu liselerine dönüştürülmüştür.

Bu kapsamda 299 Anadolu öğretmen lisesinden 171'i Anadolu lisesine, 76'sı fen lisesine, 52'si de sosyal bilimler lisesine dönüştürülmüştür.

Hâlen 2.331 Anadolu lisesi, 232 fen lisesi, 88 sosyal bilimler lisesi, 55 spor lisesi ve 73 güzel sanatlar lisesi olmak üzere genel ortaöğretim düzeyinde toplam 2.779 okul bulunmaktadır.

2.1.2.2. Mesleki ve Teknik Ortaöğretim

Mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerimize ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı amaçlayan okullarımızdır. Bu okullarımızda 52 alanda 204 dalda modüler yapıda öğretim programları uygulanmaktadır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerimize ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı amaçlayan okullarımızdır. Bu okullarımızda 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9. sınıflarda Anadolu meslek programı

kademeli olarak uygulamaya konulurken, 10, 11 ve 12. sınıflarda 62 alan 226 dalda modüler yapıda öğretim programları uygulanmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücünü artırma çabası içinde olan Türkiye ekonomisi için nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması bakımından hayati önem taşımaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim sisteminin yeniden yapılandırılmasındaki nihai amacımız: Mesleki ve teknik ortaöğretimin; sosyal ve ekonomik kalkınmaya destek veren, toplumun tüm kesimlerinin kendi ihtiyaçlarına uygun öğrenme fırsatı bulduğu, iş ve meslek ahlâkı değerleri olan, yenilikçi, istihdama hazırlayan, paydaşların etkin katılımı ile esnek ve geçirgen bir yapıya kavuşturulmasıdır.

Son 12 yılda hem mesleki eğitimde okullaşma oranlarının artırılması hem de mesleki eğitimin niteliğinin yükseltilmesi konularında önemli adımlar atılmıştır.

2002-2003 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretim içerisindeki payı (açık öğretim öğrencileri hariç) %35,8 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %53,95'e çıkarılmıştır.

Dokuzuncu Kalkınma Planı, 2012 Yılı Programı, 2013 Yılı Programı, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi, 26. Mesleki Eğitim Kurulu hükümleri doğrultusunda ve 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı'nda belirlenen eğitim hedefleri ve politikaları da dikkate alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda paydaşlarla birlikte geliştirilen Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018), Yüksek Planlama Kurulu'nun 06.05.2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Kararı ile uygun bulunmuş ve 08.06.2014 tarihli, 29024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Belge, mesleki ve teknik eğitim sistemini oluşturan üç ana politika ekseninde kurgulanmıştır. Bunlar; Mesleki ve Teknik Eğitime Erişim, Kapasite ve İstihdam eksenleridir.

Mesleki ve Teknik Eğitime Erişim Ekseni, toplumda mesleki ve teknik eğitimin önemi ve erişim imkânları konusunda farkındalık, mesleki ve teknik eğitim kurumlarının tür ve kademeleri arasında yatay-dikey geçişlerde esnek ve geçirgen bir yapı, özel politika gerektiren grupların erişim imkânlarının ve Ar-Ge faaliyetlerinde iş birliğinin geliştirilmesi konularını kapsamaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim veren okul ve kurumlarımızın kapasitelerinden azamî derecede yararlanılmasını sağlamak amacıyla, ihtiyaç duyulan okullarda, hem örgün hem de yaygın öğretim programlarında; hafta içinde çalışma saatleri dışında, hafta sonunda, yarıyıl ve yaz tatillerinde tam gün tam yıl eğitim uygulaması yapılmakta, okul ve kurumlar 07:00-22:00 saatleri arasında açık tutulmaktadır.

Mesleki ve Teknik Eğitimde Kapasite Ekseninde, mesleki ve teknik eğitimde yeterlilik sistemi, ulusal meslek standartları ve yeterliliklere göre öğretim programları, eğitim ortamları, mesleki rehberlik ve kariyer sistemi, yönetim ve kalite güvence sistemi geliştirilmesi konuları yer almaktadır.

İl’lerde istihdam ve mesleki eğitim politikalarının oluşturulması, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler ile uygulanacak aktif iş gücü programlarının belirlenmesi gibi bir dizi görevi yerine getirmekte olan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının etkin ve verimli çalışmaları sağlanacaktır.

Mesleki ve Teknik Eğitim ile İstihdam Ekseni, özel politika gerektiren gruplar dâhil olmak üzere mesleki ve teknik eğitim öğrenci, kursiyer ve mezunlarına temel beceriler kazandırılması, iş yeri tabanlı eğitim, yaratıcılık, yenilikçilik, girişimcilik, iş sağlığı ve güvenliği, ulusal ve uluslararası hareketlilik konularını kapsamaktadır.

2.1.2.3. Din Öğretimi

Bakanlığımıza bağılı olarak faaliyet gösteren imam hatip ortaokulu ve liseleri, ortaöğretim sistemi içerisinde hem mesleğe, hem de yükseköğrenime öğrenci hazırlayan kurumlardır. Kültür dersleri ve meslek derslerini öğretim programı içerisinde birlikte sunan imam hatip lisesi modeli 1924 yılında yürürlüğe giren Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile Millî eğitim sistemimiz içerisinde yer almıştır.

İmam-hatip ortaokulları mecburi 4 yıl ilkokul sonrasında 4 yıl olarak eğitim veren okullardır. İmam hatip ortaokullarında diğer ortaokullardan farklı olarak Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'in hayatı, Arapça ve temel dini bilgiler dersleri işlenmektedir. Yine ortaokullarda uygulanan 21 çeşit seçimsel dersler de bu okullarda seçilebilmektedir.

İmam hatip lisesi öğrencilerinin yükseköğretime geçişindeki haksız katsayı uygulamasının kaldırılmasından sonra halkımızın Anadolu imam hatip liselerine olan talebi 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında olduğu gibi 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında da artmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren diğer ortaöğretim kurumlarının tamamında olduğu gibi imam hatip liseleri de Anadolu statüsüne kavuşturulmuştur. 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 854 olan imam hatip lisesi sayısı Ekim 2014 tarihi itibarıyla 1.009'a ulaşmıştır. İmam hatip ortaokullarının sayısı ise 1.361'den 1.625'e ulaşmıştır.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında imam hatip lisesi öğrenci sayısı 474.096, imam hatip ortaokulu öğrenci sayısı 240.015 olmuştur.

Müslüman ülkeler ile içinde Müslümanların yaşadığı ülkelerin eğitimli din görevlisi ihtiyacını karşılamak, ilgili ülkelerle ikili ilişkileri geliştirmek ve dünya barışına katkıda bulunmak amacıyla Kayseri,

İstanbul ve Konya’da yabancı uyruklu öğrencilerin okuduğu 3 tane uluslararası imam hatip lisesi bulunmaktadır.

Söz konusu okullarda bu eğitim ve öğretim yılı içerisinde 72 ayrı ülkeden 977 öğrenci eğitim görmektedir. Ayrıca, başta Balkanlar ve Afrika ülkeleri olmak üzere din eğitimi alanında ülkemizin tecrübelerine ihtiyaç duyan ülkelere öğretim programı ve öğretim materyali desteği sağlanmaktadır. Rusya, Bulgaristan, Batı Trakya, Romanya, Somali gibi ülkelerde din eğitimi veren kurumları buna örnek olarak verebiliriz.

Kız öğrencilerin okullaşma oranını artırmak amacıyla başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri olmak üzere yurt genelinden gelen talepler doğrultusunda kız Anadolu imam hatip liseleri açılmaktadır.

Arapça ve İngilizce konuşan ülkelerle sosyal, bilimsel ve ekonomik ilişkileri geliştirmek, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların çalışmalarında ve hizmetlerinde ihtiyaç duyulan personelin yetiştirilmesine katkı sağlamak, ileri düzey yabancı dil becerisi ve akademik düşünceye sahip başarılı öğrenciler yetiştirmek amacıyla çeşitli illerimizde, İngilizce ve Arapça hazırlık sınıfı bulunan Anadolu imam hatip liseleri mevcuttur.

2.1.3. Özel Eğitim ve Rehberlik

Her bireyin temel hak ve özgürlüklere eşit erişim hakkının sağlanması kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan tüm bireylerin eğitim hakkının güvence altına alınması esastır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi, bu doğrultuda yönlendirme, yerleştirme ve öğretim süreçlerinin planlanarak özel eğitim hizmetlerinin uygulanması temel ilkedir.

Bu çerçevede özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçları, performans düzeylerine göre her tür ve kademede özel eğitim okul ve kurumlarında sürdürülmektedir. Hâlen 1.395 okul/kurumda 58.402 öğrenci eğitim görmektedir.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tanınması Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde (RAM) yapılmaktadır. Ülkemizde 228 RAM bulunmaktadır. RAM'larda toplamda 2.374 rehberlik öğretmeni ve özel eğitim öğretmeni görev yapmaktadır. Son 1 yıl içerisinde RAM'larda 381.328 tanılama yapılmıştır.

Tanılama sürecinde 683.673 psikolojik ölçme aracı, gelişim testleri uygulanmıştır.

Özel Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında, uluslararası geçerliliği bulunan 3 psikolojik ölçme aracı satın alınmış ve bu testlerin ülke uyarlamaları yapılmıştır.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ilkokullarda bulunan özel eğitim sınıflarındaki öğrenci sayısı 16.843, ortaokullarda bulunan özel eğitim sınıflarındaki öğrenci sayısı 16342, liselerde bulunan özel eğitim sınıflarındaki öğrenci sayısı ise 3.127'dir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren 8. sınıftan mezun olmuş özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler, ilçe millî eğitim müdürlüklerinde oluşturulan nakil ve kayıt komisyonları ile Anadolu türündeki liselere yerleştirilmeye başlanılmıştır.

Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerden sağlık problemi nedeniyle örgün eğitim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olanlar için evde eğitim hizmeti verilerek özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin bulunduğu her ev bir okula dönüştürülmüştür. Ekim 2014 tarihi itibarıyla evde eğitim alması uygun görülen öğrenci sayısı 4.517'dir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Diğer yandan, kaynaştırma/bütünleştirme yolu ile eğitim uygulamaları her tür ve kademedede ülke çapında yaygınlaştırılarak ve niteliği artırılarak devam etmektedir.

Haziran 2014 itibarıyla ilköğretim düzeyinde 159.922, lise düzeyinde 20.496 olmak üzere toplam 180.418 öğrencimiz kaynaştırma/bütünleştirme yolu ile eğitim almaktadır.

Ayrıca, insan kaynağının etkin kullanımının ülkelerin gelişmesi ile bilimsel ve teknolojik yönden güçlenmesine önemli katkılar sağlayacağı anlayışından hareketle; zekâ, akademik başarı, liderlik, yaratıcılık, sanat ve spor alanlarında yaşıtlarına göre farklılık gösteren özel yetenekli çocukların eğitim ve öğretimine de büyük önem verilmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımızca hazırlanan “Özel Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2013-2017” doğrultusunda özel yetenekli öğrencilere yönelik çalışmalara da devam edilmektedir.

Ülkemizde okul öncesi, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarına devam eden özel yetenekli çocukların/öğrencilerin eğitimleri buldukları ortamlarda akranları ile birlikte sınıf içi zenginleştirme ve hızlandırma (okula erken başlama, sınıf yükseltme) yoluyla devam etmektedir. Bunu gerçekleştirmeye yönelik olarak hâlen 64 ilde 72 adet Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) bulunmaktadır.

Bunun yanında, ülke genelinde okullarda yürütülen rehberlik hizmetlerinin koordine edilmesi, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılamalarının yapılması, bu bireylere ve ailelerine rehberlik hizmetlerinin sunulması çalışmaları devam etmektedir.

Rehberlik hizmetlerinin bilgi teknolojileri ile güçlendirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda e-okul sistemi ile de uyumlu çalışacak bir e-rehberlik modülü geliştirilecektir.

Öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını doğru değerlendirebilmek amacı ile 2 yeni ölçme aracı Türkçe'ye uyarlanmış, üçüncü araç ise pilot uygulama aşamasında olup; uyarlama çalışmalarının 2015 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

2.1.4. Özel Öğretim

Özel öğretim kurumları 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre açılan örgün ve yaygın eğitim kurumlarını kapsamaktadır. Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren bu kurumlar; okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okullarından oluşan örgün eğitim kurumları ile çeşitli kurslar, motorlu taşıt sürücü kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden oluşan yaygın eğitim kurumlarıdır. Ayrıca Bakanlığımıza bağlı olarak, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencilerine barınma hizmeti verilen özel öğrenci yurtları da faaliyet göstermektedir.

Özel öğretim kurumları resmi dengi olan kurumlarda uygulanan eğitim programlarını uygulayabildikleri gibi Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanan farklı eğitim programlarını da uygulayabilmektedir. Bakanlığımızca özel öğretim kurumlarında uygulanmak üzere 2014 yılında 12 program onaylanmıştır.

Özel okullarda niteliği hızlı ve kalıcı bir şekilde yükseltmek için kalite geliştirme sistemi çalışmaları devam etmektedir.

29.05.2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yeni Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi ile uygulama sınavlarına ağırlık verilerek daha bilinçli ve yeterli sürücü adayları yetiştirmek amaçlanmıştır.

Yürürlüğe konulan yeni mevzuat düzenlemeleri ile sürücü eğitimi ve sınav esaslarında önemli değişiklikler yapılarak sınav süreleri artırılmış ve aday sürücü eğitimi ve sınav uygulamalarının AB'ye uyumlu hale getirilmesi yönünde kayda değer çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda yeni düzenlemelere 2015 yılında da devam edilerek trafik ve yol güvenliği konusunda Bakanlığımızca önemli adımlar atılması planlanmaktadır. Bunun yanında motorlu taşıt sürücü kurslarında uygulanmak üzere "Trafik Adabı" dersi programı geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

2.1.5. Yükseköğretim

Yükseköğretim; millî eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yılı kapsayan her kademedeki eğitim ve öğretimin tümüdür.

Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul üst kuruluşlardır. Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokulları yükseköğretim kurumlarıdır.

Bugün itibarıyla 104'ü devlet, 72'si vakıf olmak üzere toplam 176 üniversitede eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam edilmektedir.

2.2. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. Yaygın eğitimin özel amacı, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş olan veya herhangi bir kademesinde bulunan, ya

da bu kademedен çıkmış vatandaşlara örgün eğitimin yanında veya dışında;

- Okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanağı hazırlamak,
- Bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlarını kolaylaştırıcı eğitim olanağı sağlamak,
- Millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
- Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
- Ekonominin gelişimi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslek edinmelerini sağlayıcı olanaklar hazırlamak,
- Beslenme ve sağlıklı yaşam tarzını benimsetmek,
- Çeşitli mesleklerde çalışanlara, gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak,
- Boş zamanlarını yararlı bir biçimde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmaktır.

2.2.1. Hayat Boyu Öğrenme

Hayat boyu öğrenme, okullar ile sınırlı kalmayan; evde, işte, hayatın her alanında gerçekleşebilen; öğrenmenin yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmaksızın, herhangi bir engel olmadan sürdürülebileceğini gösteren temel kavramlardan biridir.

Ülke olarak hayat boyu öğrenme alanındaki nihaî hedefimiz, farklı öğrenim ve yaş seviyelerindeki bireylerin istihdam edilebilirliklerini ve sosyo-kültürel gelişimlerini sağlamak amacıyla bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirerek, öğrenmeye erişimlerini artırarak öğrenen bireyden, öğrenen topluma ve öğrenen Türkiye'ye doğru bir dönüşümü gerçekleştirmektir.

Bu gayeyi yerine getirmek için; bireylerin hayat boyu öğrenme konusundaki farkındalıklarının artırılması, toplumda herkesçe paylaşılan öğrenme kültürünün geliştirilmesi, öğrenme fırsatlarının artırılması, bireylerin öğrenmeye erişiminin sağlanması, her türlü önceki öğrenmenin değerlendirilmesi, vatandaşlarımıza hayat boyu rehberlik sisteminin sunulması ve etkin bir izleme değerlendirme sisteminin kurulması gerekmektedir.

Bütün bu kavramlar, Yüksek Planlama Kurulunca 13.05.2014 tarihinde kabul edilen, 2014 ve 2018 yıllarını kapsayan Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nde yer almaktadır.

Halk eğitimi merkezleri aracılığıyla anne-babalara ve çocuğa bakım hizmeti verenlere yönelik açılan "Aile Eğitimi Kurs Programı (0-18 Yaş)" ile çocuk gelişimi ve eğitimi, olumlu anne babalık becerileri, sağlık, beslenme, olumlu davranış kazandırma, toplumsal cinsiyet eşitliği, aile içi iletişim, şiddet, temel insan hakları, çocuk hakları, ergenlik dönemi gelişim özellikleri, riskler ve sorunlar, okula hazır başlama, okul aile iş birliği gibi konularda eğitim verilerek daha sağlıklı ve başarılı nesiller yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

"Aile Eğitimi Kurs Programı (0-18 Yaş)" Bakanlığımız iş birliğinde diğer Bakanlıklar, resmî kurum/kuruluşlar, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları tarafından ülke genelinde uygulanmaktadır.

2014 yılında (1 Ekim 2014 tarihi itibarıyla) 0-18 Yaş Aile Eğitimi Kurs Programı ile 81 ilde açılan 3.187 kursla 61.899 kursiyere, 123.798 ebeveyne ve çocuğa ulaşılmıştır. 2002 yılından 1 Ekim 2014 tarihine kadar 32.321 aile eğitimi kursu açılmış, 692.462 kursiyerimiz bu kurslara devam etmiştir. Böylelikle 1.494.654 ebeveyn-çocuk ikilisine ulaşılmıştır.

Program kapsamında 1.108.292 adet eğitim materyali, 411.000 adet tanıtım materyali (afiş, broşür, flyer) olmak üzere, toplam 1.519.292 adet

materyal basılarak illere dağıtılmıştır. Eğitim materyalleri, iş birliği içerisindeki diğer uygulayıcı kurumlara da gönderilmektedir.

Yetişkinlere yönelik okuma yazma öğretimi çalışmalarında bilgisayar ve internet teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanılarak yetişkinlerin bilgisayar ve internet okuryazarı da olması sağlanacaktır.

Ayrıca ülkemizde 08.10.2014 tarihi itibari ile çeşitli türlerde 2.719 özel kurs bulunmaktadır. Bu kurslarda hayat boyu öğrenme kapsamında vatandaşlarımıza yönelik meslek edindirme, bilgi ve becerilerini geliştirme ve kişisel gelişim eğitim programları uygulanmaktadır. 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 371.706 kişi bu kurumlardan eğitim almıştır.

3. EĞİTİM ve ÖĞRETİMDE ERİŞİM, KALİTE ve KAPASİTE

3.1. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılması

3.1.1. Öğrenci Sayıları

2013-2014 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla örgün eğitimde öğrenim gören toplam öğrenci sayımız 17 milyon 532 bin 988'dir.

Tablo 8. 2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları
(Resmî ve Özel)

EĞİTİM KADEMESİ	Öğrenci Sayısı		
	Toplam	Erkek	Kadın
ÖRGÜN EĞİTİM TOPLAMI	17.532.988	9.027.343	8.505.645
Örgün Eğitim (Resmi)	15228934	7825357	7403577
Örgün Eğitim (Özel)	698912	371136	327776
Örgün Eğitim (Açık öğretim)	1605142	830850	774292
Okulöncesi Toplamı	1.059.495	555.194	504.301
Resmi Okulöncesi	923.590	483.379	440.211
Özel Okulöncesi	135.905	71.815	64.090
İlköğretim	11.053.315	5.612.667	5.440.648
İlkokul Toplamı	5.574.916	2.850.072	2.724.844
Resmi İlkokul	5.390.591	2.752.373	2.638.218
Özel İlkokul	184.325	97.699	86.626
Ortaokul Toplamı	5.478.399	2.762.595	2.715.804
Resmi Ortaokul	4.998.232	2.555.194	2.443.038
Özel Ortaokul	182.019	98.288	83.731
Açık Ortaokul	298.148	109.113	189.035
Ortaöğretim Toplamı	5.420.178	2.859.482	2.560.696
Resmi Ortaöğretim	3.916.521	2.034.411	1.882.110
Özel Ortaöğretim	196.663	103.334	93.329
Açıköğretim Lisesi	1.306.994	721.737	585.257

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, 2013-2014

Tablo 9. 2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılı Yaygın Eğitim Kursiyer Sayıları (Resmî ve Özel)

EĞİTİM KADEMESİ	Kursiyer Sayısı		
	Toplam	Erkek	Kadın
YAYGIN EĞİTİM TOPLAMI	8.491.953	4.274.729	4.217.224
Yaygın Eğitim (Resmî)	4.851.435	2.029.457	2.821.978
Yaygın Eğitim (Özel)	3.640.518	2.245.272	1.395.246

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, 2013-2014

Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Sayısı ve Oranları

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır. Bakanlığımızın 2010-2014 Stratejik Planı'nda, eğitim sistemimiz içerisinde örgün özel öğretim kurumları oranının 2014 yılı sonuna kadar %9'a, öğrenci oranının %5'e çıkarılması hedef olarak belirlenmiştir.

Özel sektörün dinamik yatırım ve işletme kabiliyetinin eğitim sistemi içerisindeki katkısını artırmak amacıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da teşvik düzenlemeleri yapılmaya devam edilecektir.

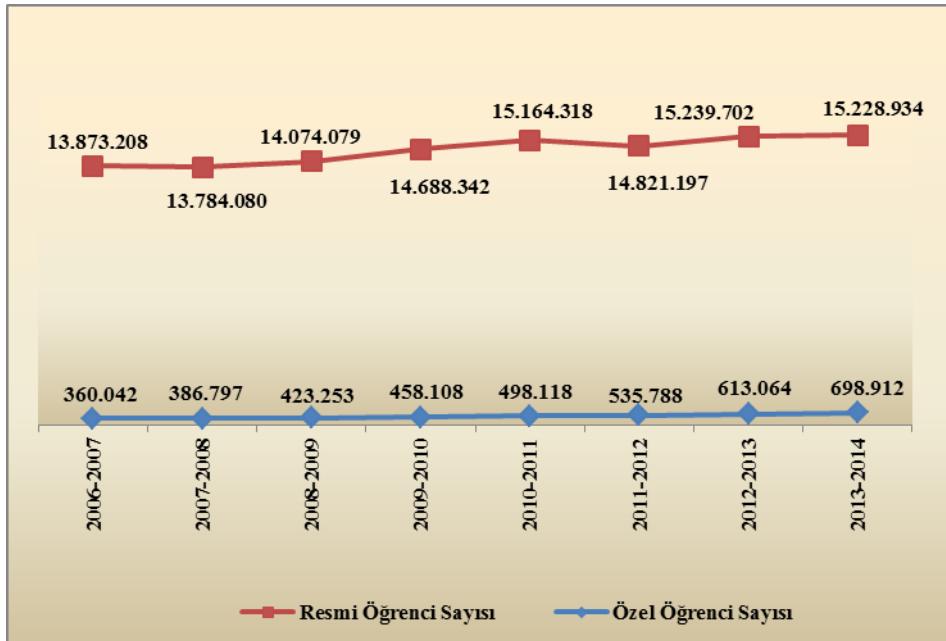
2013-2014 eğitim ve öğretim yılında, özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı (açık öğretim hariç) %4,39 olmuştur. Örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranı ise %10,83'tür.

Tablo 10. Yıllar Bazında Özel Öğrenci Sayısı ve Oranı

Yıl	Resmi Öğrenci Sayısı	Özel Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci sayısı	Özel Öğrenci Artış Oranı (%)	Özel Öğrenci / Toplam Öğrenci (%)
2006-2007	13.873.208	360.042	14.233.250		2,53
2007-2008	13.784.080	386.797	14.170.877	7,43	2,73
2008-2009	14.074.079	423.253	14.497.332	9,43	2,92
2009-2010	14.688.342	458.108	15.146.450	8,24	3,02
2010-2011	15.164.318	498.118	15.662.436	8,73	3,18
2011-2012	14.821.197	535.788	15.356.985	7,56	3,49
2012-2013	15.239.702	613.064	15.852.766	14,42	3,87
2013-2014	15.228.934	698.912	15.927.846	14,00	4,39

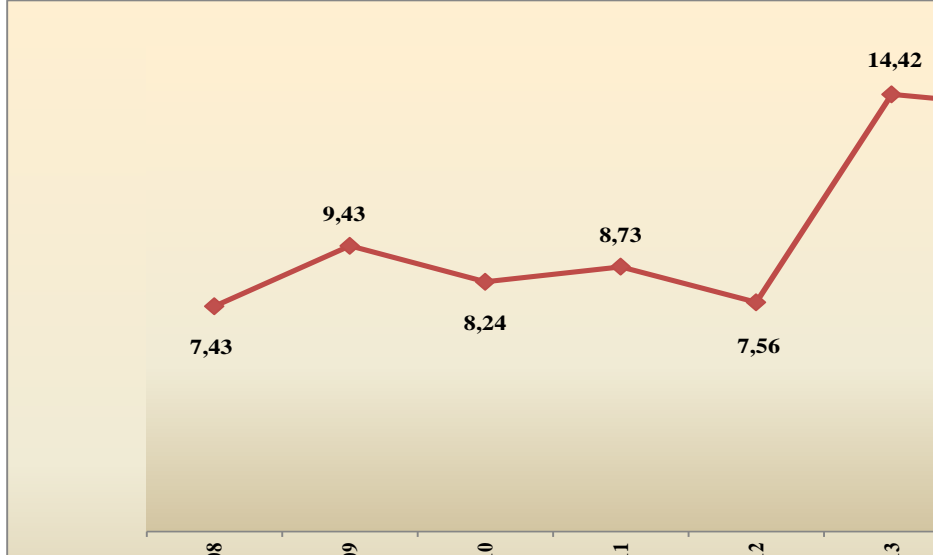
Not: Öğrenci sayılarında yıllar itibarıyla T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına (Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü) bağlı açılan kreş öğrencileri dahil edilmiştir.

Grafik 1. Yıl Bazında Resmî ve Özel Öğrenci Sayıları

Grafik 2. Yıl Bazında Özel Öğrenci Sayısı Artış Oranı

Son yıllarda özel okul sayılarında önemli bir artış kaydedilmiştir. Örneğin 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 885 olan özel ortaöğretim kurum sayısı 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında 1.033, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise 1.433'e ulaşmıştır.

3.1.2. Örgün Eğitim Okullaşma Oranları

Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan politikalar neticesinde, tüm eğitim ve öğretim kademelerimizin okullaşma oranlarında önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Tablo 11. Öğretim Yılı ve Eğitim Kademelerine Göre Okullaşma Oranları (2002-2003/2011-2012 Eğitim ve Öğretim Yılı)

Öğretim Yılı	Brüt/Net	Okul Öncesi		İlköğretim	Ortaöğretim	Yükseköğretim*
		Yaş	Okullaşma Oranı			
2002/03	Brüt	3-5 Yaş	-	96,49	80,76	27,12
	Net	4-5 Yaş	-	90,98	50,57	14,65
2003/04	Brüt	3-5 Yaş	-	96,3	80,97	28,15
	Net	4-5 Yaş	-	90,21	53,37	15,31
2004/05	Brüt	3-5 Yaş	-	95,74	80,90	30,61
	Net	4-5 Yaş	-	89,66	54,87	16,6
2005/06	Brüt	3-5 Yaş	-	95,59	85,18	34,46
	Net	4-5 Yaş	-	89,77	56,63	18,85
2006/07	Brüt	3-5 Yaş	-	96,34	86,64	36,59
	Net	4-5 Yaş	-	90,13	56,51	20,14
2007/08	Brüt	3-5 Yaş	-	104,54	87,55	38,19
	Net	4-5 Yaş	-	97,37	58,56	21,06
2008/09	Brüt	3-5 Yaş	-	103,84	76,62	44,27
	Net	4-5 Yaş	-	96,49	58,52	27,69
2009/10	Brüt	3-5 Yaş	26,92	106,48	84,19	53,43
	Net	4-5 Yaş	38,55	98,17	64,95	30,42
2010/11	Brüt	3-5 Yaş	29,85	107,58	89,70	58,45
	Net	4-5 Yaş	43,10	98,41	66,07	33,06
2011/12	Brüt	3-5 Yaş	30,87	108,42	92,56	66,23
	Net	4-5 Yaş	44,04	98,67	67,37	35,51
	Net	5 Yaş	65,69	-	-	-

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2013-2014

(1) 10-13 yaş grubu için "Ayarlanmış Ortaokul Net Okullaşma Oranı" toplam %99,99 olup, erkekler için %100 ve kızlar için %99,87 olarak hesaplanmıştır. Bu oran zorunlu eğitim çağında ve 10-13 yaş grubunda olup da ortaokula devam eden 4.759.128 öğrenci, okula erken başlayan ya da sınıf atlayan 10-13 yaş grubundaki ortaöğretime devam eden 54.749 öğrenci ile yönetmelik gereği kaydı ertelenen veya sınıf tekrarı yapan 10-13 yaş grubundaki 220.877 ilköğrencisi toplamının 10-13 yaş grubu nüfusuna oranıdır.

(2) Okul öncesi okullaşma oranları 3-5, 4-5 ve 5 yaşların net okullaşma oranlarıdır.

* 2013-2014 Yükseköğretim okullaşma oranları TÜİK'ten alınmıştır.

Tablo 12. Öğretim Yılı ve Eğitim Kademelerine Göre Okullaşma Oranları (2012-2013 ve 2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılları)

Öğretim Yılı	Okullaşma Oranı	Okul Öncesi		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	Yükseköğretim
		Yaş	Okullaşma Oranı				
2012/13 (1)	Brüt	3-5 Yaş	30,93	107,52	107,64	96,77	74,86
	Net		26,63	98,86	93,09	70,06	38,50
	Brüt	4-5 Yaş	44,04				
	Net		37,36				
	Brüt	5 Yaş	55,35				
	Net		39,72				
2013/14 (2,3,4,5)	Brüt	3-5 Yaş	28,03	111,94	108,80	103,26	81,70
	Net		27,71	99,57	94,52	76,65	39,89
	Brüt	4-5 Yaş	37,94				
	Net		37,46				
	Brüt	5 Yaş	43,49				
	Net		42,54				

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2013-2014

(1) 10-13 yaş grubu için "Ayarlanmış Ortaokul Net Okullaşma Oranı" toplam %99,99 olup, erkekler için %100 ve kızlar için %99,87 olarak hesaplanmıştır. Bu oran zorunlu eğitim çağında ve 10-13 yaş grubunda olup da ortaokula devam eden 4.759.128 öğrenci, okula erken başlayan ya da sınıf atlayan 10-13 yaş grubundaki ortaöğretime devam eden 54.749 öğrenci ile Yönetmelik gereği kaydı ertelenen veya sınıf tekrarı yapan 10-13 yaş grubundaki 220.877 ilkokul öğrencisi toplamının 10-13 yaş grubu nüfusuna oranıdır.

(2) Okul öncesi 5 yaş grubu için "Ayarlanmış Net Okullaşma Oranı" toplam %70,56 olup, erkekler için %71,02, kızlar için 70,07 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, 5 yaş okul öncesi yaş grubunda olup da veli isteği ile ilkokula kayıt yaptıran 349.431 öğrenci ile okul öncesi 5 yaş grubu okula devam eden 561.297 öğrenci toplamının 5 yaş grubu çağ nüfusuna oranıdır.

(3) Okul öncesi 3-5 yaş ay bazında okullaşma oranı %30,65'tir.

(4) Okul öncesi 4-5 yaş ay bazında okullaşma oranı %43,46'dır.

(5) Okul öncesi 5 yaş ay bazında okullaşma oranı %57,98'dir.

Hükümetimizin en temel öncelikleri arasında yer alan okul öncesi eğitimde 2002 yılında 4-5 yaş okullaşma oranı %11,7 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 4-5 yaş okullaşma oranı %37,94'e, 5 yaşta okullaşma ayarlanmış olarak da 70,56'ya ulaşmıştır.

Tüm il ve ilçelerde bağımsız anaokullarının açılmasına devam edilmekte olup 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 2.087 resmî anaokulu, 1.642 özel anaokulu olmak üzere toplam 3.729 anaokuluna ulaşılmıştır.

Dezavantajlı ortamlarda bulunan çocukların okul öncesi eğitimden faydalanmalarını sağlamak amacıyla kurum temelli modellerin yanı sıra toplum temelli erken çocukluk eğitimi modelleri de pilot olarak uygulanmıştır. 2010-2014 yılları arasında toplam 105 toplum temelli erken çocukluk eğitimi merkezi hizmete açılmıştır.

Onuncu Kalkınma Planı'nda hedeflenen 4-5 yaşta %70 okullaşma oranına ulaşabilmek ve her çocuğun en az bir yıl okul öncesi eğitim alarak zorunlu eğitime başlamasını sağlamak için; mevcut fiziki mekanlardan azami ölçüde faydalanma, okul öncesi eğitimde farkındalığı artırma ve hizmet modellerini çeşitlendirme çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu amaçla başta UNICEF olmak üzere çeşitli sivil toplum kuruluşları ile iş birliği çalışmalarımız da devam etmektedir. UNICEF ile yürütülen "Ayda 25 TL Bağış Kampanyası"nda 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 12.000 çocuğa yıllık 300 TL aktararak bu çocukların okullaşmaları sağlanmıştır. Kampanya, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında da devam etmekte olup şu ana kadar 6.649 çocuğa kaynak aktarımı yapılarak, okullaşmaları sağlanmıştır.

Ayrıca, alınan önlem ve müdahalelerle 12 yıllık kademeli zorunlu eğitimin ilk 8 yılına yönelik olarak ilkokul ve ortaokul kademesinde okula devam oranlarının artırılması amacıyla Katılım Öncesi Mali

Yardım (IPA) 1 kapsamında “İlköğretim Kurumlarına Devam Oranlarının Artırılması Projesi”ni başlatmış bulunmaktayız.

İlköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %90,98 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %99,31’e yükseltilmiştir.

Ortaöğretimde, cinsiyet ve bölgesel farklılıkları giderici bir biçimde okullaşma oranını gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmak; öğrencilerimize esnek bir yapı içinde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, ortak bir genel kültür vererek üst öğrenime ve geleceğe hazırlamak amaçlanmaktadır.

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim öğretim yılında %67,52 olan kızların brüt okullaşma oranı, 2013-2014 eğitim öğretim yılında %100,32’ye çıkarılarak bu alanda önemli bir artış sağlanmıştır

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim öğretim yılında %45,16 olan kızların net okullaşma oranı, 2013-2014 eğitim öğretim yılında %76,05’e çıkarılarak önemli bir artış sağlanmıştır.

Ortaöğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %80,76 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %103,26’ya yükselmiştir.

Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %50,57 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %76,65’e yükselmiştir.

3.1.3. Kız Çocuklarının Okullaşması

Kız çocuk brüt okullaşma oranının erkek çocuk brüt okullaşma oranına olan göreceli büyüklüğünü gösteren cinsiyet oranları, ilköğretimde 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %85,63 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %91,10’a çıkmış, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %102,23’e ulaşmıştır.

Ülkemizde dezavantajlı grupların, engelli çocuklarımız ile kız çocuklarımızın toplumsal hayata katılımını sağlamak amacıyla yürütülen çalışmalarla birlikte, yukarıdaki verilere göre ilköğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında 13,83 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 8,9 olarak gerçekleşmiş, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise 2,44 oranında kız çocuklarının lehine artış olmuştur.

Ortaöğretimde kız ve erkek çocuklar arasındaki cinsiyet oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %74,70 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %72,32'ye düşmüş ve 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %94,59'a ulaşmıştır.

Ortaöğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark 2002-2003'te 25,84 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise bu oran 5,73'e düşürülmüştür.

Yükseköğretimde kız ve erkek öğrenciler arasındaki cinsiyet oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %69,58 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %74,33'e çıkmış, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %89,23'e ulaşmıştır.

Yükseköğretimde kız ve erkek öğrencilerin brüt okullaşma oranları arasındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %6,97 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %7,96 olarak gerçekleşmiş, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ise %9,28 olmuştur.

3.1.4. Yükseköğretime Erişim

Eğitimin her kademesinde okullaşma oranları büyük bir hızla artarken yükseköğretimdeki okullaşma oranları da bundan payını almaktadır. 2002 yılında 1.862.008 olan üniversitelerde okuyan öğrenci sayısı, 2014 yılında 5.470.203'e ulaşmıştır. Benzer şekilde 2002 yılında devlet ve vakıf üniversiteleri sayısı 76 iken bu sayı geçen 12 yıllık sürede iki

katından daha yüksek bir artışla 2014 yılı itibarıyla 176 olmuştur. Hâlihazırdaki üniversitelerin 104'ü devlet üniversitesi, 72'si ise vakıf üniversitesidir.

Ülkemizde devlet üniversitesi olmayan ilimiz kalmamış, yükseköğretim talebi devlet ve vakıf üniversitelerinin yaygınlaşmasıyla önemli ölçüde karşılanmıştır.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında yükseköğretim kurumlarında 1.762.370 ön lisans, 3.375.188 lisans, 265.867 yüksek lisans, 66.778 doktora olmak üzere toplam 5.470.203 öğrenci bulunmaktadır.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %14,65 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %39,89'a yükseltilmiştir. Yükseköğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %27,12 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında %81,70'e yükseltilmiştir. Böylece Dokuzuncu Kalkınma Planında (2007-2013) öngörülen %48 brüt okullaşma oranı hedefi geçilmiştir.

3.1.5. Yaygın Eğitim

Türkiye; EuroStat tarafından yayımlanan Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım oranlarının artırılmasında en yüksek artış oranına sahip ülkelerden biridir.

Bu kapsamda uygulanan çalışmalarla Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım oranlarının artırılması amaçlanmıştır. Uygulanmakta olan programlarla 2006 yılında 1,8 olan Türkiye'nin Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım oranı % 122'lik artışla 2013 yılında 4'e çıkarılmıştır.

Hayat Boyu Öğrenmeye Erişim

Eğitim seviyesi yüksek toplum hedefinin gereği olarak; yaygın eğitim kurumları kapsamında Türkiye'nin her köşesindeki vatandaşlarımıza

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

eğitim fırsatlarını sunabilmek adına çalışmalar yürütölmeye devam edilmektedir. Bu doğrultuda 1.343 yaygın eğitim kurumu ile Türkiye'nin tüm il ve ilçelerinde 986 halk eğitimi merkezi, 332 meslekî eğitim merkezi, 15 olgunlaşma enstitüsü, 10 turizm eğitim merkezi ile hayat boyu öğrenme faaliyetleri desteklenmektedir.

Hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında uygulanan kurs programları ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli olarak geliştirilmektedir. 2007 yılında 321 olan kurs programı sayısı 2013-2014 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla % 595'lik bir artış ile 2.232 sayısına ulaşmıştır.

2003-2013 yılları arasında 2.688.544'ü kadın olmak üzere toplam 3.816.258 kişi okuma yazma kurslarından yararlanmıştır. 2013 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 986 halk eğitimi merkezinde 91.422 mesleki ve teknik eğitim kursu açılmış bu kurslara 1.918.612 kişi katılmıştır. 19.882 açılan okuma-yazma kurslarına ise 187.783 kişi katılmıştır. Ayrıca 124.304 genel kurs açılarak bu kurslara da 2.618.096 kişi katılmıştır. Böylece toplamda 235.608 kurs açılmış olup bu kurslardan 4.724.491 vatandaşımız yararlanmıştır.

Açık öğretim okullarında 2003-2004 eğitim ve öğretim yılında kayıtlı 267.235 aktif öğrenci bulunurken bugün, 1.605.142 aktif öğrenciye öğrenim hizmeti verilmektedir. Açık öğretim okullarımıza devam eden vatandaşlarımız için 81 olan sınav merkezi sayısını bugün itibarıyla 740'a çıkarılmış ve böylece bu hizmet vatandaşın en kolay ulaşabileceği hale getirilmiştir.

Yurt dışında yaşayan ve açık öğretim okullarımızda eğitim gören vatandaşlarımızın sınav merkezi sayısı 2 ile sınırlı iken bu sayı bugün 19'a çıkarılmıştır.

Vatandaşlarımıza sağlanan eğitim hizmeti dünyanın (Almanya, Fransa, Belçika, Avusturya, İsviçre, Hollanda, Azerbaycan, Suudi Arabistan,

Kuveyt, İnan, Libya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) belli başlı merkezlerine taşınmıştır ve yurt dışında da artarak devam etmektedir.

Bakanlığımıza bağılı olarak KKTC, Brüksel ve Viyana'da açık imam hatip lisesi hizmeti başlamıştır. Danimarka açık imam hatip lisesi ile ilgili çalışmalar sonlanma aşamasına gelmiştir. Yurt dışı açık öğretim okulları ve açık imam hatip liselerinin yaygınlaştırılması çalışmalarına devam ettirilmektedir.

Engelli ve dezavantajlı okuma yazma bilmeyen yetişkin vatandaşların, durumlarına uygun ortamlarda okuma yazma öğrenmelerine olanak sağlanacaktır.

Öğrenme ve istihdam fırsatlarına tek noktadan erişim sağlamayı hedefleyen Hayat Boyu Öğrenme Web Portalı (www.hayatboyuogrenme.gov.tr) aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. AB İlerleme Raporunda Hayat Boyu Öğrenme Web Portalına olumlu gelişmelerden biri olarak yer verilmiştir.

Hayat Boyu Öğrenme Web Portalı, öğrenme ve çalışma fırsatlarına açılan kapı olarak geliştirilmiştir. Portal'da güncel öğrenme fırsatlarına yönelik bilgiler sunulmakta ve vatandaşların çevrimiçi olarak Web Portalı'na kayıt olmaları sağlanmaktadır. Kayıt olan vatandaş öğrenme ve çalışma fırsatlarını sorgulayabilmekte ve başvuruda bulunabilmektedir. Çeşitli hizmet sağlayıcılarından alınan verilerin bir araya getirildiği Web Portalı'nda, Türkiye'de ve Avrupa Birliği ülkelerinde hayat boyu öğrenme kurumlarının veri tabanlarına tek bir noktadan erişim sağlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında, 13.12.2011 tarihinde imzalanan İş Birliği Protokolü doğrultusunda; okulların fiziki mekânları ders dışı zamanlarda, öğrencilerin ve vatandaşların kullanımına sunulmakta, kurs ve kurs dışı eğitim faaliyetleri ile çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Proje kapsamında okulların eğitim ve öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında derslikleri, kütüphaneleri, bilgi teknolojileri sınıfları, çok amaçlı salonları, konferans salonları, spor salonları ve okul bahçeleri belediyelerle iş birliği yapılarak hizmete açılmaktadır.

Proje faaliyetleri il ve ilçe düzeyinde yerel temsilciler arasında imzalanan protokollerle iş birliğine uygun okullarda gerçekleştirilmektedir. Proje çalışmaları 2014 yılı itibarıyla Türkiye genelinde 81 il, 808 ilçe ve 8.772 okulda yürütülmektedir.

Bakanlığımız ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında 03.01.2014 tarihinde imzalanan “İş Birliği Protokolü” kapsamında her yaştan bağımlılıkla mücadele etmek için Bağımlılıkla Mücadele Projesi hazırlanmış ve çalışmalar devam etmektedir.

Geleneksel çocuk oyunlarımızın yaşatılması, toplumda bu konuda farkındalık oluşturmak amacıyla Bakanlığımız ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü iş birliğinde Türkiye genelindeki illerde Geleneksel Çocuk Oyunları Şenliği düzenlenmiştir.

3.2. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılmasına Yönelik Uygulamalar

3.2.1. Pansiyon Hizmetleri

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 387 yatılı bölge ortaokulunda 34.292 kız, 40.226 erkek olmak üzere toplam 74.518 yatılı öğrenci bulunmaktadır.

Yatılı öğrenciler için öğrenci başına günlük ödenen beslenme ve barınma bedelleri 2002 yılında 1,42 TL iken 2014 yılında 7,95 TL'ye çıkarılmıştır. Böylece 2002 yılına göre %460'lık artış sağlanmıştır.

Bakanlığımız okullarında 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 1.450 pansiyonda 348.311 öğrenci barınmakta iken 2014 yılında 2.372 pansiyonda 436.374 yatak kapasitesinde 319.725 öğrenci barınmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı özel kurum yurtlarında ortaöğrenim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 4.594 yurdun kapasitesi 428.384 olup, bu yurtlarda toplam 205.508 öğrenci barınmaktadır.

Tablo 13. Özel Öğrenci Yurtları (2013-2014 Eğitim ve Öğretim Yılı)

Toplam Yurt Sayısı	Toplam Öğrenci Kapasitesi	Barınan Öğrenci Sayısı
2.653	225.000	111.278
1.853	180.540	83.362
88	22.844	10.868
4.594	428.384	205.508

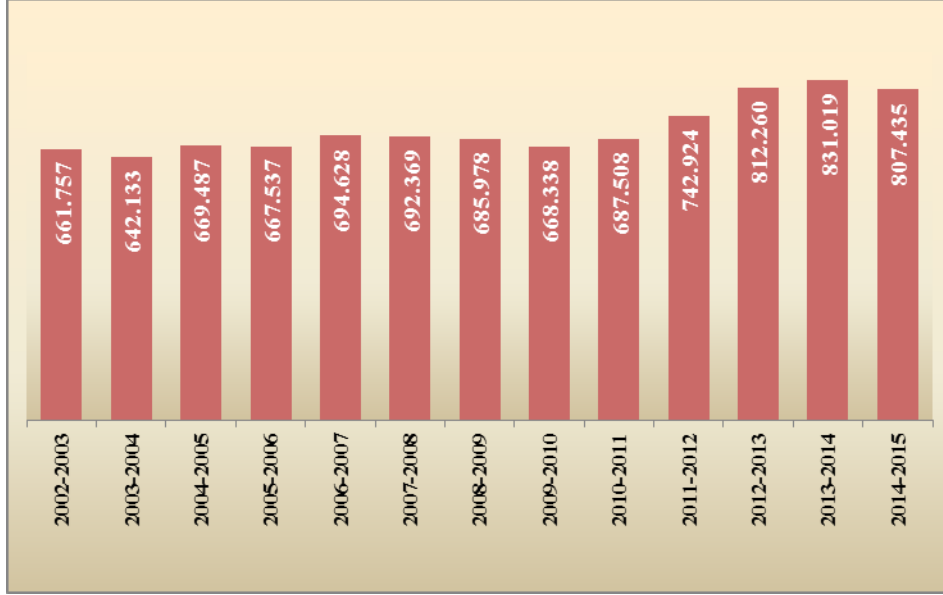
Not: Ekim 2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

3.2.2. Taşıma Hizmetleri

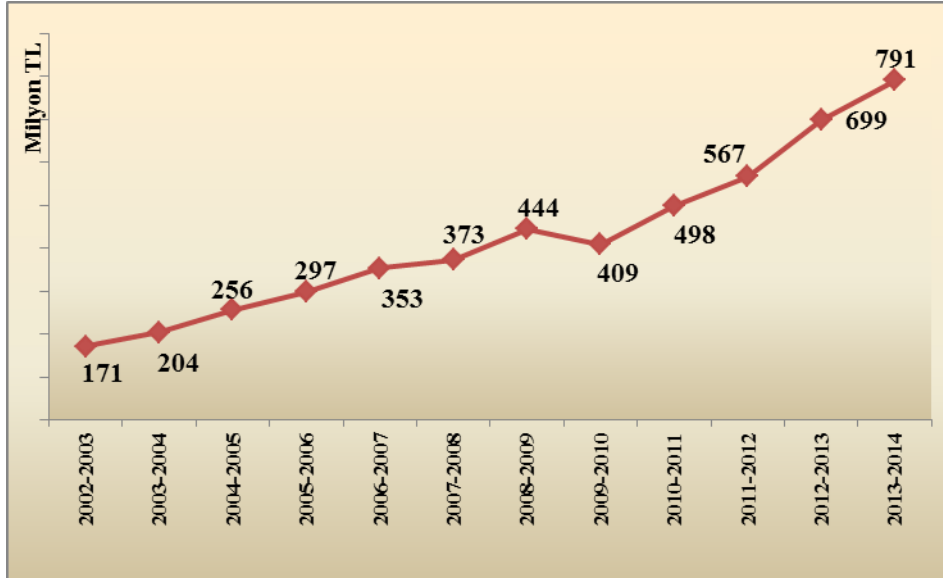
Bakanlığımızca önceden farklı mevzuat dahilinde yürütülmekte olan taşınmalı ilköğretim, ortaöğretim öğrencilerinin taşınması ve özel eğitim öğrenci/kursiyerlerinin ücretsiz taşınması uygulamaları, artık Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında toplam 831.019 ilkokul ve ortaokul öğrencisi taşınmış olup bunların 807.488'i öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştı.

Grafik 3. Yıl Bazında Taşınan İlköğretim Öğrenci Sayısı

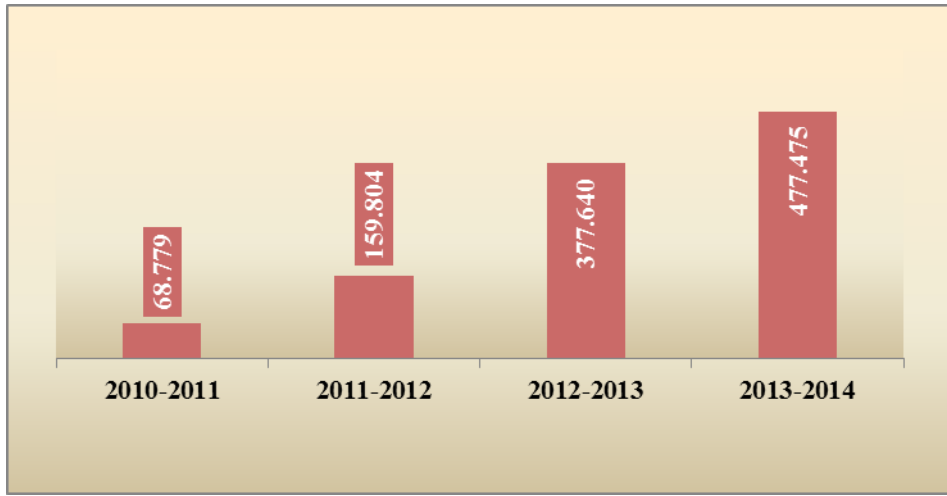
Grafik 4. Yıl Bazında İlköğretim Taşıma Giderleri

Taşınmalı ilköğretim faaliyetlerinin devamlılığının sağlanması amacıyla 2015 yılı bütçemizde 900 milyon TL ödenek öngörülmüştür.

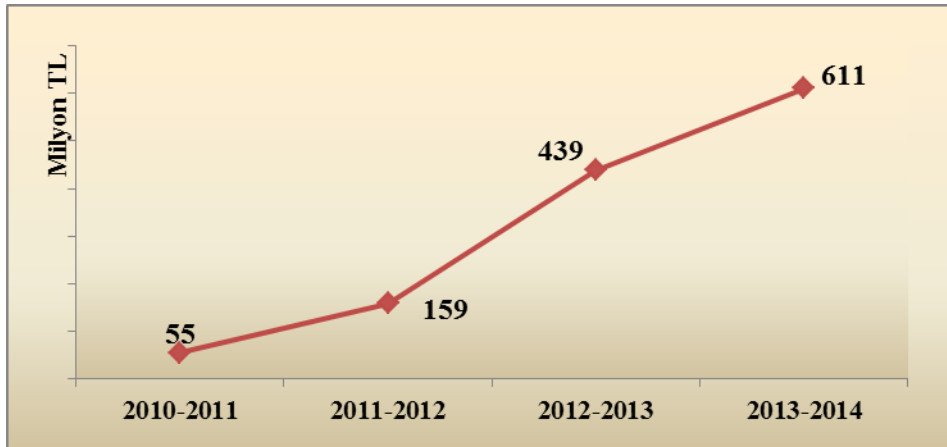
2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 477.475 ortaöğretim öğrencisi taşınmış, bunların 442.277'si yemek hizmetinden de yararlanmıştır.

Grafik 5. Yıl Bazında Taşınan Ortaöğretim Öğrenci Sayısı

Not: 11 Temmuz 2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

Grafik 6. Yıl Bazında Ortaöğretim Taşıma Giderleri

Not: 11 Temmuz 2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

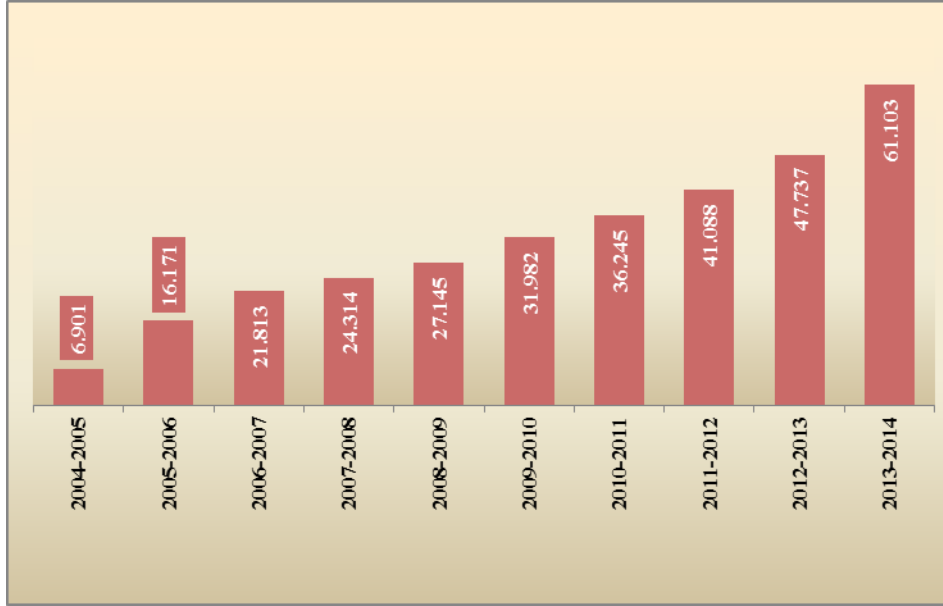
2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Ortaöğretim öğrencilerinin taşınmasına ilişkin olarak 2014 yılı bütçesine 680 milyon TL kaynak tahsisi yapılmıştır. 2015 yılı bütçesinde ise 759.962.000 TL ödenek öngörülmüştür.

Diğer taraftan uygulama kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğle yemeği de verilmekte olup giderleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanmaktadır. Bu amaçla 2015 yılı bütçesinde 460.000.000 TL ödenek öngörülmüştür.

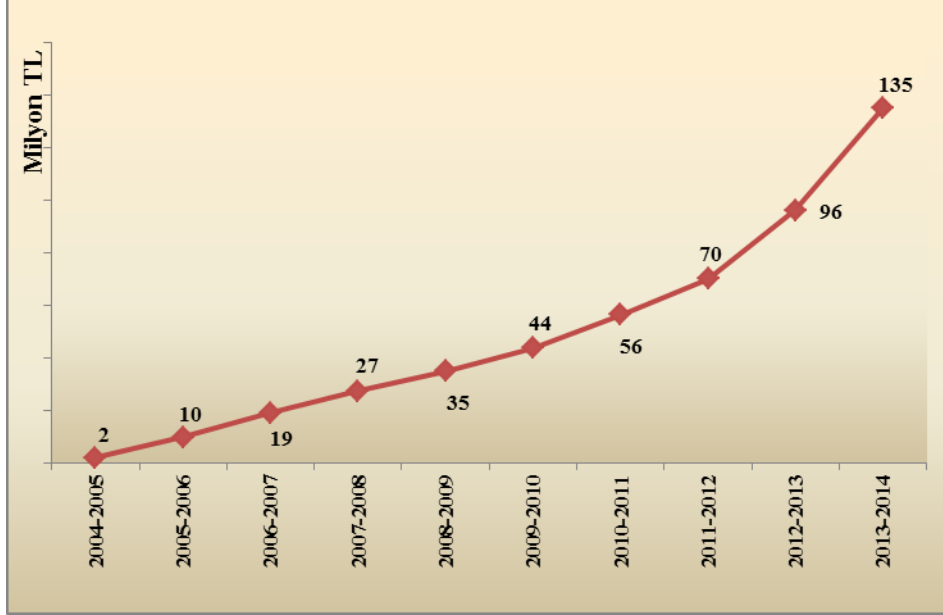
Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınmalarına ilişkin olarak 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında 47.737 öğrenci taşınmakta iken 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 56.377 engelli öğrenci, 1.228 yirmi üç yaş ve üzeri engelli kursiyer ve 3.498 veli olmak üzere toplam 61.103 öğrenci/kursiyer taşınmıştır.

Grafik 7. Yıl Bazında Taşınan Engelli Öğrenci Sayısı

* Taşınan Öğrenci Modülünden alınan 11 Temmuz 2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

Grafik 8. Yıl Bazında Engelli Öğrenci Taşıma Giderleri

* Taşımalı Öğrenci Modülünden alınan 11 Temmuz 2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

Uygulama kapsamında taşınan öğrenci/kursiyerlerin giderleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanmaktadır. Taşınan öğrenci/kursiyer sayılarında her yıl bir önceki yıla göre önemli oranda artış yaşanmaktadır. 2014 yılı bütçesinde bu alana 95.000.000 TL tahsis edilmiş iken, 2015 yılı bütçesinde 155.000.000 TL ödenek öngörülmüştür.

3.2.3. Ücretsiz Ders Kitabı

Eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine yönelik olarak yürütülen uygulamalardan bir diğeri de ücretsiz ders kitabı dağıtımdır. Bu uygulama kapsamında 2003 yılında ilköğretimde 81.834.281 adet kitap dağıtılmış, bu kitaplar için 157.523.013 TL ödeme yapılmıştır. İlk kez 2006 yılında ortaöğretim öğrencileri de kapsama alınarak, 142.307.609 adet kitap dağıtılmış ve bu kitaplar için 267.583.942 TL ödenmiştir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

2014 yılı Ekim ayı itibarı ile toplam 216.698.371 adet kitap dağıtılmış, bu kitaplar için toplam 356.593.261 TL ödeme yapılmıştır. 2003 yılından 2014 yılına kadar ise toplam 1.970.706.486 adet kitap dağıtılarak toplam 3.305.509.908 TL ödeme yapılmıştır.

Tablo 14. Yıllar İtibarıyla Ücretsiz Ders Kitabı Dağılımı

Yıllar	İlköğretim		Ortaöğretim		Toplam Kitap Adedi	Toplam Ödeme TL
	Kitap Adedi	Ödeme	Kitap Adedi	Ödeme		
2003	81.834.281	157.523.013	-	-	81.834.281	157.523.013
2004	83.858.320	154.442.289	-	-	83.858.320	154.442.289
2005	106.510.090	174.997.782	-	-	106.510.090	174.997.782
2006	104.892.620	180.041.463	37.414.989	87.542.479	142.307.609	267.583.942
2007	122.070.013	201.989.666	35.062.367	66.292.656	157.132.380	268.282.322
2008	128.233.848	211.128.104	39.341.906	72.570.757	167.575.754	283.698.861
2009	129.004.189	186.466.684	58.428.930	99.542.475	187.433.119	286.009.159
2010	133.472.874	210.161.602	63.121.837	115.085.003	196.594.711	325.246.605
2011	129.364.298	226.656.047	85.993.271	149.477.788	215.357.569	376.133.835
2012	143.024.804	213.143.528	62.625.912	111.901.589	205.650.716	325.045.117
2013	133.586.334	204.389.156	76.167.232	125.564.566	209.753.566	329.953.722
2014	133.809.961	201.014.046	82.888.410	155.579.215	216.698.371	356.593.261
TOPLAM	1.429.661.632	2.321.953.380	541.044.854	983.556.528	1.970.706.486	3.305.509.908

Not: Açıköğretim öğrencilerine dağıtılan ders kitabı ve ödemeleri dahil edilmiştir. 23.10.2014 tarihli veriler baz alınmıştır.

Bakanlığımız tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 2015 yılı için 240 milyon TL, ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı için ise 182 milyon 966 bin 900 TL kaynak Bakanlık bütçesine tahsis edilmiştir.

Zorunlu eğitim ve öğretimde her vatandaşımız için gerek erişim, gerekse fırsat ve imkân eşitliğini sağlamaya yönelik her türlü çalışma devam etmektedir.

Bu kapsamda 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı için özel okullarda öğrenim gören öğrencilerimizin ders kitapları da “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtımı” kapsamında dağıtılmıştır.

Görme engelli öğrencilerimiz için her yıl Braille kabartma yazı ile basılmakta olan ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ilköğretim kademesinde 1.715 ve ortaöğretim kademesinde 431 öğrenci olmak üzere toplam 2.146 öğrenci için 24.374 adet Braille ders kitabı basılmış ve öğrencilere ücretsiz dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca Braille baskı kitap verilen ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki görme engelli öğrencilerimizin tamamına ilk defa eğitim materyalleri setinin (Abaküs, cetvel, gönye, iletki, küptaş ve kasası, pergel, rulet, kabartma yazı kalemi, yazı tableti ve beyaz baston) ücretsiz olarak dağıtımı yapılmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 130 görme engelli öğretmene Braille yazı ile ders ve öğretmen kılavuz kitabı basılarak dağıtımı yapılmıştır.

Özel eğitim uygulama merkezlerinde ve özel eğitim sınıflarında öğrenim gören zihinsel yetersizliği olan öğrencilere 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı için 12 ders kitabından 283.707 adet, özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören zihinsel yetersizliği olan öğrencilere 10 ders kitabından 127.806 adet ders kitabı basılarak ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

İşitme engelliler ilkokulları ile kaynaştırma yoluyla eğitime devam eden işitme engelli öğrencilerimiz için 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında okutulmak üzere Türkçe, matematik ve okuma yazma alanında 5.345 adet yardımcı ders kitabının basımı ve dağıtımı yapılmıştır.

Görme engelli bireylerin Braille alfabesi ile okuma yazma öğrenimini kolaylaştırmak amacıyla öğretmenlere yönelik hazırlanan Görme Engelliler Okuma Yazma Kılavuzu ile İşitme Engelli Öğrenciler İçin Öğretmen Kılavuzu kitabı web sayfasında yayınlanmıştır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise basımı ve dağıtımı planlanmıştır.

Yurt dışında Bakanlığımıza bağlı faaliyet gösteren okullarımızın ders kitabı ihtiyacı “İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Ücretsiz Ders Kitabı Temini Projesi” kapsamında karşılanmaktadır. Diğer taraftan Avrupa’da yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının Türkçe ile bağlarının kopmaması için hazırlanan “Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Kitabı” ilgili ülke ve kuruluşlara ücretsiz olarak gönderilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı ve yurt dışı temsilciliklerimiz vasıtasıyla yurt dışındaki vakıf, dernek ve STK’ların ders kitabı, kültür kitapları ve eğitim materyalleri talepleri Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

3.2.4. Eğitim ve Öğretimin Teşvik Ödemeleri

Şarhlı Eğitim Yardımları

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan Protokol çerçevesinde; Türkiye çapında Şarhlı Eğitim Yardımı (ŞEY) Programı uygulanmakta olup ihtiyaç sahibi ailelere, çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı verilmektedir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanan şarhlı eğitim yardımıyla 2003 yılından 2014 yılı Ocak ayına kadar ilk ve ortaöğretimdeki 17.414.487 çocuğumuzun annelerine 3 milyar 21 milyon TL ödeme yapılmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ihtiyaç sahibi 48-72 aylık çocuklara da şarhlı eğitim yardımı yapılacaktır.

Grafik 9. Yıl Bazında Şartlı Eğitim Yardımlarına Aktarılan Kaynaklar

Kaynak: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Grafik 10. Yıl Bazında Şartlı Eğitim Yardımlarından Yararlanan Öğrenci Sayısı

Kaynak: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Not: Öğrenci sayıları ait olduğu yıl sonu itibarıyla sistemdeki aktif fayda sahibi öğrenci sayısını göstermektedir.

Kız çocuklarımızın okullaşma oranları ile ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarını artırmak amacıyla, kız çocuklarımıza ve ortaöğretime devam eden öğrencilere verilen yardım miktarları erkek çocuklardan daha yüksek tutulmuştur. İlköğretime devam eden kız çocuklarına 35 TL, erkek çocuklarına 30 TL, ortaöğretime devam eden kız çocuklarına 55 TL, erkek çocuklarına ise 45 TL aylık ödenmektedir.

Burslar

İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen aylık yurt içi burs ücreti 2003 yılında öğrenci başına 13,06 TL iken, 2014 yılında 146,30 TL'ye yükseltilmiştir. Böylece 2003 yılına göre %1020'lik artış sağlanmıştır. İlköğretim ve ortaöğretimde burs alan öğrenci sayısı 2003 yılında 101.382 iken 2014 yılı Ekim ayı itibarıyla yaklaşık 270.000 olmuştur.

Tablo 15. İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Burs Ücreti ve Öğrenci Sayıları (2003-2013)

Yıl	Burs göstergesi	Aylık tutar (TL)	Öğrenci Sayısı
2003	400	13,06	101.382
2004	600	22,50	96.348
2005	1 000	40,85	116.262
2006	1 000	43,70	122.464
2007	1 200	57,20	140.258
2008	1 300	65,60	172.940
2009	1 400	76,60	184.295
2010	1 500	87,61	212.103
2011	1 700	107,42	234.377
2012	1 750	125,28	254.062
2013	1 800	138,20	256.834
2014	1 900	146,30	270.000

Not: 2014 yılı öğrenci sayıları Ekim ayı itibarıyla tahmini olarak verilmiştir.

Organize Sanayi Bölgelerinde Açılan Özel Mesleki ve Teknik Okullarının Desteklenmesi

Organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her öğrenci için 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından başlamak üzere, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere, her eğitim ve öğretim yılı itibarıyla Maliye Bakanlığı ile Bakanlığımız tarafından müştereken belirlenen tutarda teşvik verilmesine yönelik olarak 5580 sayılı Kanununun 12. maddesinde yapılan değişiklik 04.07.2012 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

Bu uygulama ile mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırma, sanayi kuruluşlarına kaliteli iş gücünün sağlanması ve istihdamının artırılması hedeflenmektedir. Özellikle mesleki ve teknik eğitime sanayi ve meslek odalarının yatırımı teşvik edilerek, özel mesleki ve teknik okullara devam eden öğrenci sayısında artış sağlanması beklenmektedir. Uygulamanın hayata geçirilmesi ile birlikte organize sanayi bölgelerindeki özel mesleki ve teknik eğitim okullarının sayısı artmaktadır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılı için organize sanayi bölgelerinde açılan 19 özel mesleki ve teknik lisesi faaliyet göstermekte olup Kasım 2014 tarihi itibarıyla bu okullarda öğrenim gören toplam 10.064 öğrencinin öğrenim giderleri Bakanlığımızca karşılanacaktır.

Bu kapsamda 2014-2015 eğitim öğretim yılında bu okullarda öğrenim gören öğrenciler için kurumlara toplam 44.969.000 TL ödeme yapılacaktır.

Bu çerçevede, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında Organize Sanayi Bölgelerinde açılan özel okullara öğrenci başına ödenecek miktarlar aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 16. Eğitim ve Öğretim Desteği Verilen Alanlar ve Tutarları
(2014–2015 Eğitim ve Öğretim Yılı)

Sıra No	Eğitim Öğretim Desteği Verilen Alanlar ve Tutarları	
	Alan Adı	Destek Tutarı (TL)
1	Makine Teknolojisi	5.500,00
2	Metal Teknolojisi	5.000,00
3	Elektrik Elektronik Teknolojisi	5.500,00
4	Tekstil Teknolojisi	4.500,00
5	Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	4.500,00
6	Plastik Teknolojisi	5.000,00
7	Motorlu Araçlar Teknolojisi	5.500,00
8	Gıda Teknolojisi	5.000,00
9	Kimya Teknolojisi	5.000,00
10	Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	5.000,00
11	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	4.500,00
12	Yenilenebilir Enerji Teknolojileri	5.500,00
13	Biyomedikal Cihaz Teknolojileri 4.500	4.500,00
14	9. Sınıf	3.800,00

Örgün Eğitim Yapan Özel Okul Öncesi, Özel İlkokul, Özel Ortaokul ve Özel Liselerde Okuyan Öğrencilerin Desteklenmesi

Eğitim ve öğretim desteği; yörenin kalkınmada öncelik derecesi ve gelişmişlik durumu, öğrencinin ailesinin gelir düzeyi, eğitim bölgesinin öğrenci sayısı, desteklenen öğrenci ve öğrencinin gideceği okulun başarı seviyeleri ile öncelikli öğrenciler gibi ölçütler ayrı ayrı veya birlikte dikkate alınarak belirlenmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında, 5580 sayılı Kanun kapsamında açılan özel okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve ortaöğretim okul türlerinde öğrenim gören ve “eğitim ve öğretim desteğine hak kazanan” öğrencilere

verilecek destek tutarları ve öğrenci sayıları tabloda yer almıştır. Bu bağlamda 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında okul kademe ve türleri için toplam 250.000 öğrenciye eğitim ve öğretim desteği verilmesi planlanmıştır.

Alınan tercihler ve yerleştirmeler sonunda 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında sınıflara göre eğitim ve öğretim desteğinden yararlanacak öğrenci sayısı 15 Ekim 2014 tarihli e-Okul verilerine göre 166.300 olmuştur.

Tablo 17. Eğitim ve Öğretim Desteği Verilecek Okul Türleri, Destek Tutarları ve Öğrenci Sayıları ile Destek Almaya Hak Kazanan Öğrenci Sayıları (2014-2015 Eğitim ve Öğretim Yılı)

Kurum Türü	Destek Tutarları (TL)	Eğitim Öğretim Desteği Verilmesi Planlanan Öğrenci Sayıları	Destek Verilecek Öğrenci Sayıları*
Okul Öncesi	2.500,00	50.000	27.938
İlkokul	3.000,00	50.000	47.627
Ortaokul	3.500,00	75.000	54.908
Ortaöğretim	3.500,00	75.000	32.525
Temel Lise	3.000,00		3.302
Toplam		250.000	166.300

* Destek verilecek öğrenci sayısı 15 Ekim 2014 tarihli e-Okul verilerine dayanmaktadır.

* 2014-2015 eğitim öğretim yılında eğitim ve öğretim desteği almaya hak kazanmış toplam 166.300 öğrenci için özel okullara 528.647.500,00 TL ödeme yapılacaktır.

Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrencilerin Desteklenmesi

Her bireyin temel hak ve özgürlüklerine eşit erişim hakkı sağlanması ve bu kapsamda özel eğitim ihtiyacı olan tüm bireylerin eğitim hakkının güvence altına alınması esastır.

Bakanlığımız bu kapsamda görme, işitme, dil-konuşma, ses bozukluğu bulunan; ortopedik, zihinsel, otistik, sosyal, duygusal bozukluğu olan engelli bireylerden, özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından destek eğitimi almaları uygun görülenlerin eğitim giderlerini, sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın 1 Haziran 2006 tarihinden itibaren karşılamaktadır.

2014 yılında özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde engelli bireylere verilen destek eğitiminin bütçeden karşılanacak kısmı; katma değer vergisi hariç olmak üzere bireysel eğitim için aylık 409 TL grup eğitimi için 115 TL olarak belirlenmiştir.

Bu uygulama kapsamında 2006 yılından 2014 yılı Ekim ayına kadar toplam 8.834.671.436 TL ödeme yapılmıştır.

Grafik 11. Yıl Bazında Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrenci Sayıları

573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, Millî Eğitimin genel amaçları doğrultusunda eğitim haklarının koruma altına alınması sağlanmıştır.

Bununla birlikte ülkemizin taraf olduğu üst politika belgelerinin getirdiği yükümlülükler ve Avrupa Birliği yasal düzenlemelerine uyumluluk çalışmaları kapsamında 5378 sayılı Engelliler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un kabulü ile AB ülkelerinde özel eğitime ihtiyacı olan bireylere tanınan tüm hak ve eğitim imkânlarına, gereksinimi olan tüm bireylere sağlanması amaçlanmıştır.

Ülkemizde her tür ve kademede sunulan özel eğitim hizmetleri; kaynaştırma/ bütünleştirme yolu ile sunulan eğitim hizmetleri ile birlikte, özel eğitim okul ve kurumlarında, hastane sınıflarında ve evde verilen eğitim hizmetlerini kapsamaktadır.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin öncelikli olarak; özel eğitime gereksinimi olmayan akranlarıyla birlikte her türlü sosyal hak ve eşit eğitim fırsatlarına erişimin sağlanması, toplumsal yaşantı ile bütünleşme ve sosyal becerilerinin desteklenmesi amacıyla en az düzeyde sınırlandırılmış eğitim hizmetlerine yönlendirilmeleri esastır.

Uygulamalar, yetersizliği olmayan akranlarıyla tam zamanlı olarak aynı sınıflarda yürütülebildiği gibi, bireylerin eğitsel ihtiyaçlarına göre bulunduğu okul ile benzer ya da farklı öğretim programları uygulayan özel eğitim sınıfları yolu ile de yürütülmektedir. Özel eğitim sınıf sayısının artırılması için alınan tedbirler, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim fırsatlarına erişiminin artırılması açısından önemli bir adım atılmasını sağlamıştır.

3.3. Eğitim ve Öğretimde Kalitenin ve Kapasitenin Artırılması

3.3.1. Öğretmen Yetiştirme

Mevcut öğretmen yetiştirme sistemimizdeki sorunların çözümüne ilişkin “Her Sınıfa Yüksek Nitelikli Öğretmenin Ulaşmasını Sağlamak”, “Öğretmenlerin Mesleki ve Kurumsal Bağlılığını İyileştirmek ve Sürdürülebilir Kılmak” ve “Öğretmenlik Mesleğinin Algı ve Statüsünü Güçlendirmek” olarak ifade edilen üç amaç ile bu amaçlar kapsamında belirlenen yedi hedef, 17 alt hedef ve 49 eylemden oluşan **Öğretmen Strateji Belgesi** hazırlanmaktadır.

1739 sayılı Kanun’un 43 ve 45. madde hükümleri kapsamında, öğretmenlerin sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutum özelliklerini içeren "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" kapsamında öğretmenlerin kendi alanına özgü görevleri daha iyi yapabilmesi için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumları ifade edecek Özel Alan Yeterlikleri'ne ihtiyaç duyulmuştur. Bu bağlamda öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile ilköğretim ve ortaöğretim kademesi öğretmenleri özel alan yeterlikleri hazırlanmıştır.

Yeterliklerin eğitim alanında meydana gelen değişim ve gelişimlere göre sürekli güncellenmesi gerekmektedir. Bu nedenle öğretmen yeterliklerinin uygulanabilir, gözlemlenebilir ve ölçülebilir nitelikte olması bakımından Avrupa Yeterlikler Çerçevesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) de dikkate alınarak güncellenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda Genel ve Özel alan Yeterlikleri revize çalışmaları ile mesleki ve teknik eğitim öğretmenleri ile imam hatip lisesi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Öğretmenlerin yeterlikler temelinde mesleki gelişimlerini sağlamaya yönelik ayrıca Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli (OTMG) ve modele ilişkin kılavuz hazırlanmıştır.

Bakanlığımızın teşkilat ve görevlerinin yeniden belirlenmesi sonucunda hizmet içi eğitimde etkililiğin artırılması amacıyla öğretmenler ile diğer personelin hizmet içi eğitim faaliyetleri ayrı tutulmuştur.

1 Aralık 2014 tarihi itibarıyla öğretmenlerimiz için merkezden düzenlenen 300 eğitim faaliyetine 28.416 öğretmen, mahallî olarak düzenlenen 20.000 hizmet içi eğitim faaliyetine ise 336.928 öğretmen katılmıştır.

2015 yılında Bakanlığımız öğretmenlerinin kurumsal ve bireysel eğitim ihtiyacının belirlenerek, merkezî ve mahallî planlama ile yüz yüze eğitimlerin yanında uzaktan eğitim yöntem ve teknikleri ile daha etkin, yaygın, hızlı ve ekonomik olarak karşılanması, ayrıca eğitim faaliyetlerinin mahallî ve okul merkezli olarak yürütülmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Öğretmenlerin niteliklerinin geliştirilmesine ve yeterliklerine yönelik üniversiteler ve diğer kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile sürekli iş birliği içinde politikaların üretilmesi ve belirlenen politikalar doğrultusunda alınan kararların hayata geçirilmesi önem taşımaktadır. Bu kapsamda 3 hedef belirlenmiştir;

- Eğitim fakültelerine öğrenci seçim sürecine ilişkin standartlar oluşturmak ve öğretmen adaylarının mesleğe giriş şartlarını düzenlemek,
- Hizmet öncesi öğretmen yetiştirme eğitimi programlarının fakülte-okul iş birliği temelinde yeniden yapılanmasını sağlamak,
- Öğretmenlik Alan Bilgisi Testinin Kapsam ve Geçerliliğini Artırmaktır.

2013 yılından itibaren öğretmenlik alan bilgisi testi düzenlenmiştir. Sınav 2013 yılında 15 alanda, 2014 yılında ise 16 alanda gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki yıllarda aşamalı olarak diğer alanlarda da yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Öğretmen Maaşları

2002- 2014 yılları arasında kadrolu öğretmen maaşlarına yönelik bilgiler Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18. 2002- 2014 Yılları Arasında Kadrolu Öğretmen Maaşları

Yıllar	Maaş TL	Ek Ders TL	Maaş+Ek Ders TL
2002	470,20	165,00	635,20
2003	560,09	174,00	734,09
2004	636,82	195,00	831,82
2005	698,73	211,00	909,73
2006	823,73	310,00	1.133,73
2007	928,13	333,00	1.261,13
2008	1.196,43	364,00	1.560,43
2009	1.302,98	396,45	1.699,43
2010	1.387,85	421,14	1.808,99
2011	1.592,89	456,67	2.049,56
2012	1.769,19	507,18	2.276,37
2013	1.894,53	543,39	2.437,92
2014	2.148,45	544,8	2.693,25

Not: Tablo, Ekim 2008 tarihinden önce göreve başlayan öğretmenler için hazırlanmıştır.

Öğretmenlerin 2002 yılında maaşları 470,20 TL iken, 01.07.2014 tarihi itibarıyla %356,92 artışla 2.148,45 TL'ye yükselmiştir.

2002 yılında ek ders ücretinin saati net 2,75 TL (brüt 3,26 TL) iken 2014 yılında net 9,08 TL (brüt 10,78 TL) olmuştur. Bu durumda haftada 15 saatten ayda toplam 60 saat ek ders veren öğretmenimizin ek ders ücreti 2002 yılında 165 TL iken, 01.07.2014 tarihi itibarıyla %230,21 artışla net 544,85 TL'ye yükselmiştir.

Haftada 15 saat ek ders veren bir öğretmene 2002 yılında ek ders ücreti ile birlikte toplam 635,20 TL ödenirken, 01.07.2014 tarihi itibarıyla toplamda %324 artışla 2.693,25 TL ödenmektedir.

Her eğitim ve öğretim yılında bir defa olmak üzere tüm öğretmenlere eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği ödenmektedir. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında bir öğretmenin eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği 175 TL iken, bu rakam 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %385,71 artışla 850 TL'ye yükseltilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda yer alan 11 hizmet kolundan biri olan “Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri” kolunda faaliyet gösteren sendika sayısı bugün itibarıyla 33'e ulaşmıştır.

15 Mayıs 2014 tarihinde Bakanlığımızda yapılan yetkili sendika belirleme çalışmaları sonucunda, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görev yapan 654.202 personelimizin “Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri” kolunda faaliyet gösteren sendikalara üye oldukları belirlenmiştir.

3.3.2. Öğretim Programları ve Materyalleri Güncelleme Çalışmaları

Bakanlığımız özellikle zorunlu eğitimin 8 yıldan 12 yıla çıkarılması sürecinde; temel yetkinliklerin geliştirilmesini sağlamak üzere temel derslerin öğretim programlarının güncellenmesi, haftalık ders çizelgelerinin yeniden düzenlenmesi, okullarımızda okutulacak seçmeli derslerin belirlenmesi ve bu derslerin programları ile öğretim materyallerinin hazırlanması sürecinde önemli çalışmaları hayata geçirmiştir.

İlköğretim Programları ve Materyalleri

6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması kapsamında, ilköğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) haftalık ders çizelgesi, 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından itibaren 1. ve 5. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamaya konulmuştur.

2013-2014 eğitim öğretim yılında ilkokullarda 1 ve 2; ortaokullarda 5 ve 6. sınıflarda yenilenen çizelgeler uygulanmıştır. Yenilenen haftalık ders çizelgelerinde, haftalık ders saati sayısı ilkokullarda 30, ortaokullarda ise 35 olarak düzenlenmiştir.

Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması öncesindeki uygulamada 5-8. sınıflarda haftada 1 ders saati olan seçmeli ders uygulaması, haftada 6 ders saatine çıkarılarak seçmeli ders çeşidi artırılmıştır. Böylece 1739 sayılı Kanun ile öngörülen “öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre” seçmeli dersler almalarına imkan sağlayan bir düzenleme gerçekleştirilmiştir.

Haftalık ders çizelgelerinde seçmeli ders bölümü yeniden düzenlenerek “Din, Ahlak ve Değerler” grubunda Kur’an-ı Kerim, Hz. Muhammed’in hayatı ve temel dini bilgiler; “Dil ve Anlatım” grubunda, okuma becerileri, yazarlık ve yazma becerileri, yaşayan diller ve lehçeler, iletişim ve sunum becerileri; “Yabancı Dil” grubunda Bakanlar Kurulu Kararı ile yabancı dil olarak okutulması kabul edilen tüm dillerin öğretimi; “Fen Bilimleri ve Matematik” grubu içinde Bilim Uygulamaları, Matematik Uygulamaları, Çevre ve Bilim, Bilişim Teknolojisi ve Yazılım; “Sanat ve Spor” grubunda Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler, Drama, Zekâ Oyunları; “Sosyal Bilimler” grubunda ise Halk Kültürü, Medya Okuryazarlığı, Hukuk ve Adalet ile Düşünme Eğitimi derslerine yer verilmiştir.

İlköğretim kademesinde Fen Bilimleri (3-8), ilköğretim İngilizce (2-8), Matematik (5-8) derslerine ait öğretim programları güncellenmiş ve uygulamalarına 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak başlanılmıştır.

İlkokul ve ortaokulların Türkçe (1-8), Sosyal Bilgiler (4-7), Hayat Bilgisi (1-3), Matematik (1-4), Teknoloji ve Tasarım (7-8), Çevre ve Bilim (7-8), Düşünme Eğitimi (7-8), İletişim ve Sunum Becerileri (7-8) derslerine ait öğretim programlarının güncellenmesi çalışmaları devam etmektedir. Devam eden program güncelleme çalışmalarının 2014 yılı sonu itibarıyla tamamlanması planlanmıştır.

Ortaokul 8. sınıflarında; bireyin kendini tanımasına, yeteneklerini daha etkin kullanarak kendini gerçekleştirmesine, özgür ve üretken birey olmasına katkı sağlamak amacıyla “Rehberlik ve Kariyer Planlama Ders Programı” hazırlanmıştır.

Genel Ortaöğretim Programları ve Materyalleri

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 12.06.2014 tarihli ve 55 sayılı Kurul Kararı ile Anadolu öğretmen liselerinin ortak dersleri arasında yer alan Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Türk Eğitim Tarihi ile Eğitim Sosyolojisi dersleri Anadolu öğretmen liseleri ve Anadolu liselerinde seçmeli dersler kapsamına alınmıştır.

Ortaöğretim okullarının haftalık ders çizelgeleri 2014 yılında yenilenmiş ve 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında uygulamaya konulmuştur. Öğretim programlarında 12 yıllık zorunlu eğitimin gerekleri ile bilimsel gereklilikler ve toplumsal ihtiyaçlar dikkate alınarak temel yetkinlikleri kapsayan dersler tüm ortaöğretim kurumlarında ortak dersler olarak belirlenmiştir. Bu düzenleme ile öğrencilerin yatay geçişleri daha esnek bir yapıya kavuşturulmuştur. Bu bağlamda çizelgelerin zorunlu dersler bölümü ile seçmeli ders grupları bölümleri yeniden düzenlenmiştir.

Program geliştirme sürecinde; “temel yetkinliklerin” geliştirilmesini esas alan öğretim programları hazırlanarak öğrenci yeterliliklerinin artırılması hedeflenmektedir. Program geliştirme çalışmaları; Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) Kararları ile Hükûmet Programları doğrultusunda sürdürülmektedir.

Zorunlu eğitim sürecinde her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının, sahip olması gereken ortak bilgi, beceri ve değerler yeniden belirlenmektedir. Bu amaçla, öncelikle fen bilimleri ile matematik alanlarına ait ortak bilgi, beceri ve değerler yeniden belirlenmiş, ortaöğretim kurumları için Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji derslerinin öğretim programları güncellenmiştir. Bu dersler için 9’uncu ve 10’uncu sınıf öğretim programları temel düzey olarak yeniden tasarlanmış ve öğrencilerin ortaöğretime geçiş ve uyumlarını kolaylaştıracak şekilde derslerin içerikleri sadeleştirilmiştir. Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji derslerinin yeni öğretim programları 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulamaya konulmuştur. Ayrıca, İngilizce dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) öğretim programı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 26.11.2014 tarihli ve 103 sayılı Kararı ile kabul edilmiştir.

Ortaöğretim okulları için Türk Dili ve Edebiyatı (9-12), Coğrafya (9-12), Tarih (9-12) ile Fen liseleri için İleri Matematik (9-12), İleri Fizik (9-12), İleri Kimya (9-12) ve İleri Biyoloji (9-12) derslerinin öğretim programlarını geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Programları ve Materyalleri

Mesleki ve teknik ortaöğretimdeki okulları parçalı yapıdan kurtararak birlik içinde çeşitliliği yansıtan, kaynak kullanımında verimliliği getiren; yeterliliğe dayalı, tanıtmayı, anlamayı ve anlatmayı kolaylaştıran bir yapı oluşturmak için okul çeşitliliğinden program çeşitliliğine geçiş çalışması başlatılmıştır.

Bu kapsamda, 02.04.2014 tarihli Genelge ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu olarak faaliyet gösteren 22 okul türü, öğrenim süreleri ve mezunların hak ve yetkilerinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi”, “Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi” ve “Çok Programlı Anadolu Lisesi” adı altında yeniden yapılandırılmıştır.

Yapılan bu düzenleme ile mesleki ve teknik Anadolu lisesi bünyesinde Anadolu meslek ve Anadolu teknik programları, çok programlı Anadolu lisesi bünyesinde mesleki ve teknik Anadolu lisesi, Anadolu lisesi ve Anadolu imam hatip lisesi programları, mesleki ve teknik eğitim merkezlerinde ise Anadolu meslek ve Anadolu teknik programlarının uygulanmasına 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren kademli olarak başlanmıştır.

Söz konusu okullarda okutulmak üzere “Anadolu Meslek” ve “Anadolu Teknik” program türünde 52 alan 204 dala ait haftalık ders çizelgeleri hazırlanarak 2014-2015 eğitim öğretim yılında kademli olarak uygulanmaya konulmuştur.

Mesleki ve teknik eğitimde öğrencileri diplomaya götüren yeterliliğe dayalı modüler yapıda öğretim programları uygulanmaktadır. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları öğretim programları ulusal ve uluslararası standartlar, ulusal meslek standartları ve yeterlilikler ile iş gücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda kazanımlara dayalı olarak sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcileri, alan uzmanları ve meslek elemanlarının katılımı ile oluşturulan komisyonlarca hazırlanmaktadır. Hazırlanan öğretim programları program sektör komitesinde değerlendirilerek Talim ve Terbiye Kurulunun onayı ile uygulamaya konulmaktadır.

Bu kapsamda 2014 yılı içerisinde 12 alan ve 26 dalda kazanımlara dayalı öğretim programları geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Ulusal

meslek standartları ve yeterlilikler ile iş gücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda kazanımlara dayalı olarak sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcileri, alan uzmanları ve meslek elemanlarının katılımı ile birlikte 22 alan 104 dala ait öğretim programı güncelleme çalışmalarına başlanmıştır. Bütün alanlar için ortak olan ve öğrencilerimize iş güvenliği ve girişimcilik dahil iş gücünün ortak yeterliliklerini kazandırmayı amaçlayan Mesleki Gelişim dersi ve modülleri geliştirilerek uygulamaya konulmuştur.

Ülkemizde ortaöğretim düzeyinde ilk defa Tasarım Teknolojileri alanında öğretim programı, sağlık hizmetleri alanı hemşire yardımcılığı, ebe yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenliği dallarına ait öğretim programları hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Sivil havacılık sektöründe yer hizmetleri meslek elemanlarının yetiştirilmesi için ilgili sektörle birlikte öğretim programı geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.

Mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarının 11 inci ve 12 inci sınıflarına hem teknik eğitimi destekleyen hem de öğrencilerimizin yükseköğretime hazırlanmasını sağlayacak matematik, fizik ve kimya dersleri konulmuştur.

Muhasebe ve Finansman, Pazarlama ve Perakende, Büro Yönetimi ve Bilişim Teknolojileri alanlarında yer alan Mesleki İngilizce derslerinde okutulmak üzere Mesleki İngilizce ders materyalleri hazırlanmıştır.

Hazırlanan öğretim programlarına uygun olarak 5.658 adet modülün yazımı tamamlanarak öğrenci, öğretmen ve ilgili sektörün kullanımına hazır hale getirilmiş 1.519 adet modülün yazım çalışmalarına, 400 adet modülün ise incelenmesine devam edilmektedir.

Ulusal meslek standartları ve yeterlilikler ile iş gücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda kazanımlara dayalı olarak sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcileri, alan uzmanları ve meslek

elemanlarının katılımı ile öğretim programı ve materyalleri geliştirme çalışmalarımızda devam etmektedir.

Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezlerinde ilk defa 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında uygulanmak üzere zihinsel engellilere yönelik 10 alanda 30 dalda 206 modül programı ve Mesleki Gelişim Alanlarına ait programlar hazırlanmıştır. Söz konusu programlar, ülkemizde engelliler adına mesleki eğitim alanında yapılan sistematik ve meslekî yeterliklere sahip meslek elemanları yetiştirmeyi amaçlayan ilk program olması yönüyle büyük önem arz etmektedir.

Özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında uygulanmak üzere “Rehberlik Programı” hazırlanmıştır.

Özel Eğitim İş Uygulama Merkezlerinde uygulanmak üzere 11 derse ait program geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezlerinde uygulanması düşünülen 5 meslek alanına yönelik modüler mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

3.3.3. Ders Kitapları ve Materyalleri İnceleme Süreci

Öğretim materyalleri ve ders kitapları inceleme ve değerlendirme sürecini yeniden düzenleyen Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği çerçevesinde inceleme ve değerlendirme çalışmaları etkili bir şekilde yürütülmektedir. 12 Eylül 2012 tarih ve 28409 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik öncesi yürürlükte olan mevzuata göre taslak ders kitaplarının incelenmesi 18 aya kadar uzayabilen bir süre içinde gerçekleşirken, yeni düzenlemede incelenmek üzere e-müfredat sistemine (panel sistemi) başvurusu yapılan tüm kitapların inceleme işlemleri 4 ay içinde sonuçlandırılmaktadır. Bu durum, sektörde kaynakların rasyonel ve verimli kullanılması açısından önemli bir yenilik olarak değerlendirilmekle birlikte, yeniden tasarlanan

inceleme ve değerlendirme sistemi sektörün kapasitesinin geliştirilmesine de önemli katkılar sağlamıştır.

Ders kitapları ve eğitim araçlarının incelenmesi ve değerlendirilmesinde demokratik katılım, hesap verebilirlik, şeffaflık, verimlilik, etkililik, adalet ve objektiflik ilkeleri esas alınmaktadır. Ders kitaplarının incelenmesi ve değerlendirilmesi için e-müfredat müfredat yönetim sistemi kapsamında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Bilgi Sistemi (TT-BS) oluşturulmuştur. Ders kitapları ve eğitim araçlarının incelenmesi sürecine katılmak isteyen öğretmen ve akademisyenlerden, Yönetmelik'te açıkça ifade edilmiş olan kriterleri karşılayanlar, söz konusu sisteme on-line olarak başvuru yapmaktadır. Bu sistem başvurular için sürekli olarak açık tutulmaktadır.

İnceleme/değerlendirme veri tabanı sistemine kayıt yaptıran öğretmen ve alan uzmanları arasından elektronik ortamda kura yoluyla görevlendirme yapılarak panel oluşturulmaktadır. Panelistlerin görevlendirilmesinin yansız olarak yapıldığını izlemek üzere, ders kitaplarını hazırlayan sektörle ilgili sivil toplum kuruluşlarından temsilciler gözlemci olarak panelist görevlendirme sürecine katılmaktadır. Bu durum sürecin son derece şeffaf olarak yürütülmesinin temini açısından önemlidir. Panelistlerin kimlikleri ile incelenen kitapların yazar ve yayınevi bilgileri, inceleme süresince gizli tutulmaktadır. Taslak ders kitaplarına ait yazar ve yayınevi bilgileri inceleme görevini yerine getiren panelistler tarafından bilinmemektedir. Panelistler, her bir kitabı incelemeye başlamadan önce, panel inceleme sürecinde takip edilmesi gereken kurallar ile inceleme işlemine ait tüm bilgi ve belgelerin gizliliğinin sağlanmasını da içeren etik ve yasal kurallara uyacaklarını beyan eden bir sözleşme imzalamaktadırlar.

Her bir panelist yetkilendirildiği dosyalara erişerek inceleme işlemini yapmakta ve inceleme/değerlendirme raporunu bildirilen süre içinde elektronik ortamda Kurul Başkanlığına sunmaktadır. Panelistler raporunu sözlü olarak da sunmak yoluyla görüşlerini açıklayarak, inceledikleri ders

kitabı üzerinde detaylı bir müzakere gerçekleştirmektedir. Müzakerelerin tamamlanmasından sonra Yönetmelik'te belirtilen ders kitaplarının niteliklerine uygunluk açısından "gizli puanlama, açık tasnif" yöntemiyle puanlama yapılmaktadır.

Oylama sonrasında Kurula sunulmak üzere, tüm panelistler ve moderatör tarafından imzalanan bir panel raporu hazırlanmakta ve panel raporunda puanlamaya esas teşkil eden gerekçeler somut olarak ifade edilmektedir. Kurul panel raporu ile puanlama sonuçlarını karara bağlayarak panel değerlendirme raporu ve puanlama sonucunu Bakanın onayına müteakip başvuru sahibine bildirmektedir.

Panel sisteminin uygulanmaya başlanması ile birlikte, ders kitapları ve eğitim araçlarını inceleme ve değerlendirmeye esas olan kriterler de yenilenmiştir. Yenilenen kriterlerde taslak ders kitaplarının:

- Anayasada ve Millî Eğitim Temel Kanununda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesini gözeterek, temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanması,
- Konuların işlenişinde ya da örneklerde insanların ve olayların sunulmasında toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmesi,
- İçerikte ve görsel öğelerde bireylerin hak ve özgürlüklerini ihlal edecek unsurlar bulunmaması,
- İnsan haklarına aykırı, ayrımcılık ve önyargı niteliği taşıyan ifadeler kullanılmaması,
- Taslak ders kitabında kullanılan birey adlarının eşitlik ve genellik ilkesinin gereği olarak, toplumda kullanılan adlardan dengeli biçimde seçilmesi, toplumun yalnızca belirli bir kesimini temsil edecek şekilde kullanılmaması,
- Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde cinsiyet açısından makul bir denge gözetilmesi

- Anlatım, görsel öge ve çizimlerde toplumun değer yargıları, giyim ve hayat tarzı doğru olarak yansıtılması,
- Toplumun bir kesimini, siyasi görüşü ya da düşünce biçimini küçük düşüren veya önyargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemesi yönleriyle incelenmesi esas alınmıştır.

Güncellenen öğretim programları için özel sektör tarafından hazırlanan ders kitaplarının incelenmesi yanında, Bakanlıkça ders kitaplarının yenilenmesi işlemleri de devam etmektedir. Güncellenen öğretim programları kademeli olarak uygulamaya konulduğundan, ders kitaplarının yenilenmesinde de kademeli uygulama takvimi esas alınmaktadır. Bakanlıkça hazırlanan ders kitapları, panel sisteminde diğer ders kitapları ile aynı kriter ve şartlarda incelenmekte ve değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında öğrencilerimizin okuduğu bazı derslerin ders kitaplarının kullanımı ve etkililiği ile bazı derslerin öğretim programlarının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar sonunda elde edilen veriler eğitimin kalitesinin artırılması ve dolayısıyla çocuklarımızın daha iyi öğrenmesini sağlayacak program ve ders kitapları/materyallerinin hazırlanmasına yönelik politika, strateji ve uygulamalar geliştirmek amacıyla kullanılmaktadır.

Öğretmenlik alanları, atama ve ders okutma esasları Bakanlığımızın öğretmen ihtiyaçları ile yükseköğretim programlarında değişiklikler ve gelişmeler dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle alan, atama ve ders okutma esaslarında yapılan değişikliklerde, kazanılmış hakların korunmasına özen gösterilmiştir.

1 Haziran 2011 tarihi itibarıyla fiilen uygulanmaya başlanan Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Projesi kapsamında eğitim ile ilgili mevzuat (yönetmelik ve yönergeleri) ve öğretim programları demokrasi ve insan hakları açısından taranarak analiz edilmiştir. Buna ilaveten,

ortaöğretimde seçmeli ders olan Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin müfredatı güncellenmiş olup bu yeni müfredat hâlen 10 ildeki (Edirne, Elazığ, İstanbul, Konya, Manisa, Mardin, Mersin, Sakarya, Samsun ve Yozgat) 11 lisede pilot uygulaması yapılmaktadır. Proje kapsamında Demokrasi Kuşağı adı altında gerçekleştirilen uygulamalar, 3-5 Kasım 2014 tarihlerinde Strazburg'da düzenlenen ve 100 den fazla ülkenin temsil edildiği Dünya Demokrasi Forumu'nda "2014 Demokrasi Yenilik Ödülünü" kazanmıştır.

Yine proje kapsamında öğrenci, öğretmen, yönetici ve ailelere yönelik demokratik vatandaşlık ve insan hakları bilincini geliştirmek ve farkındalığını artırmaya yönelik çeşitli materyaller (broşür, afiş, poster, etkinlik kitabı, kısa film, spot film, animasyon vb.) hazırlanmaktadır. 4. sınıf İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersinin öğretim programı ve ders kitabının hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca tüm MEB personeline yönelik olarak Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi konusunda farkındalık artırıcı eğitim çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda 250 ders kitabı yazarı ve yayıncıya, 370 tarih, felsefe ve sınıf öğretmenine, 71 il millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürüne, 76 maarif müfettişine eğitimler verilmiştir. Son olarak, okullardaki demokratik kültürün gelişmesi ve zenginleşmesi için Demokratik Okul Yeterlilik Çerçevesi hazırlanmış olup 10 ilde 22 okulda bu Çerçeve'nin pilot uygulaması yapılmaktadır.

3.3.4. Fiziki Alt Yapı

Doğal nüfus artışı ve okullaşma oranlarının artırılmasına yönelik çalışmalar sonucunda okula devam eden öğrenci sayısında her yıl önemli artışlar gerçekleşmektedir.

Derslik sayısı ve donanım, öğrencilerimize en uygun eğitim ortamlarının sağlanması hedefini en çok etkileyen hususların başında gelmektedir.

Eğitim Tesisleri ve Alt Yapı

Millî Eğitimin genel ve özel amaçları doğrultusunda, toplumun her ferdine yetenekleri ölçüsünde kaliteli eğitim ortamının sağlanması öncelikli hedeflerimizdendir. Hükümetimizin eğitimi öncelikli alan olarak değerlendirmesi ile birlikte toplumda oluşan farkındalık sonucunda son yıllarda sürekli artan eğitim ihtiyacının karşılanması ve kaliteli eğitimin toplumun hizmetine sunulması, eğitime daha çok kaynak ayrılmasının yanı sıra, eğitime ayrılan sınırlı kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması ile sağlanabilmektedir.

Eğitim hizmetlerinin toplumun her kesimine daha hızlı ve yaygın bir şekilde ulaştırılması için, Bakanlığımıza tahsisli eğitim kurumu bina ve eklentileri ile arsalarının il millî eğitim müdürlüklerinin ihtiyaçları doğrultusunda, valilik makamından alınacak onay ile Bakanlığımızın görev alanına giren eğitim hizmetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyan başka bir eğitim kurumuna tahsis edilmesinin yolu açılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız yatırım programında yer alan projelerin ihale edilmesi için Bakanlık merkezinden izin alınması uygulaması da kaldırılmıştır. Böylece yatırım programında yer alan projelerin daha hızlı biçimde gerçekleştirilmesinin yolu açılmıştır.

Bakanlığımız eğitim kurumlarının onarımlarındaki yetki valiliklerimize devredilmiştir. Böylece onarım ödenekleri illere toplu olarak gönderilmekte ve hangi okulun onarım görmesi gerektiğine de okulların durumunu yakından bilen yerel yöneticilerimiz karar vermektedir.

Bu kapsamda; 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında Bakanlığımıza bağlı resmî okul sayımız 56.850' ye derslik sayımız da 516.079' a ulaşmıştır.

Tablo 19. Eğitim Kademelerine Göre Resmî Okul Sayıları ve Derslikler

EĞİTİM KADEMESİ	Okul Sayısı	Derslik Sayısı
GENEL TOPLAM	56.850	516.079
Resmi Okulöncesi (*)	2 196	37.387
Resmi İlkokul	27.461	227.679
Resmi Ortaokul	16.046	118.146
Açık Ortaokul	1	
Resmi Ortaöğretim	9.521	124.513
Açıköğretim Lisesi	1	
Yaygın Eğitim (Resmî)	1.624	8.354

(*) Okul öncesi eğitimde 20.575 resmî anasınıfı ile 693 özel anasınıfı okul sayılarına dahil edilmemiştir.
Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2013-2014

Bu gelişmeler çerçevesinde genel bütçe kaynağı dışında bütçe dışı kaynaklar da harekete geçirilerek hayırsever kişi, kurum ve kuruluşların katkıları ve düzenlenen kampanyalarla 2003 yılından bu yana hayırseverlerimiz tarafından 42.586 derslik yaptırılmıştır. Hayırseverlerimizin yaptırdığı derslikler dahil olmak üzere toplam 234.473 derslik tamamlanarak eğitim ve öğretim hizmetine sunulmuştur.

Tablo 20. 2003 Yılından İtibaren Yapılan Derslik Sayıları

Yıl	İlköğretim (anaokulu/ anasınıfı dahil)	Ortaöğretim (mesleki teknik dahil)	Yaygın Eğitim	Eğitime %100 Destek	Toplam
2003	14.569	553	131	-	15.253
2004	18.355	2.476	104	7.143	28.078
2005	21.207	683	155	6.653	28.698
2006	20.049	1.336	114	6.744	28.243
2007	11.146	928	124	3.530	15.728
2008	14.674	716	42	1.358	16.790
2009	7.452	1.720	48	624	9.844
2010	11.598	2.725	27	2.967	17.317
2011	4.974	1.763	54	3.011	9.802
2012	10.255	4.300	72	4.079	18.706
2013	9.826	3.849	125	3.466	17.266
2014	18.857	6.812	68	3.011	28.748
Toplam	162.962	27.861	1.064	42.586	234.473

Not: Hayırseverler, Dünya Bankası Kredisi, Avrupa Birliği Hibesi, Millî Piyango İdaresi, İMKB, Türk Telekom A.Ş. ve TOKİ kaynakları ile yaptırılan derslik sayıları dahil edilmiştir.

Eğitim yapılarına uygulanan projelerimize ilave olarak 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la, ilkokul (4 yıl) + ortaokul (4 yıl) + lise (4 yıl) olması nedeniyle değişen ihtiyaç programları da dikkate alınarak, anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, imam hatip ortaokulu, imam hatip lisesine ait 28 adet eğitim yapısının projeleri ile 100, 200 ve 300 kapasiteli öğrenci pansiyonlarının mevcut projeleri revize edilmiş olup otel tipi oda sistemine uygun binaların proje hazırlıkları devam etmektedir.

Ayrıca; gelişen teknolojilerden gerektiği şekilde ve amaca uygun olarak yararlanabilmek, öğrencilerin okuma ve kütüphane kullanma

alışkanlığını geliştirmek ve eğitim ve öğretimde atılan adımları kütüphaneleri etkili kullanarak desteklemek amacıyla okul kütüphanelerine yenilikçi bir bakış açısı getirilmiştir.

Zenginleştirilmiş kütüphaneler; bilgisayar, zekâ oyunları, okuma ve dinleme materyallerinin bir arada bulunduğu, sesli ve elektronik kitaplar gibi alternatif okuma seçeneklerinden öğrencilerin faydalanabildiği, taşınabilir tekerlekli raflarıyla, ahşap ve kumaş malzemelerle kaplanmış duvarlarıyla, estetik ve pedagojik açıdan uygun renkleriyle çocuklarda okuma alışkanlığı ve zevki uyandırarak, onları kütüphaneye çekecek mekânlar şeklinde tasarlanmıştır.

Bakanlığımız, diğer kurum ve kuruluşlarla (sivil toplum kuruluşları, belediyeler, okul aile birlikleri, hayırseverler, il özel idareleri vb.) yaptığı iş birliği ve protokoller sonucunda 51 ilde 73 ilkokul, 100 ortaokul, 109 lise ve 2 halk eğitim merkezinde olmak üzere zenginleştirilmiş kütüphane sayısını 284'e ulaştırmıştır.

Yine UNICEF ile yürütülen Can Suyu Kampanyası ile kamuya ait atıl binaların onarılarak okul öncesi eğitim merkezleri olarak kullanılması sağlanmaktadır. Bugüne kadar bu kampanya ile 85 merkez açılmıştır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında da bu çalışmalar devam edecektir.

Toplumsal Gelişim Merkezi Derneği (TOGEMDER) ile yürütülen Hedef 500 Ana Sınıfı Protokolü kapsamında bugüne kadar 500 ana sınıfı hizmete girmiştir.

Çocuklar Gülsün Diye Derneği ile yapılan Protokol kapsamında 23 anaokulu/anasınıfının inşaatı tamamlanarak Bakanlığımıza teslim edilmiştir.

İlköğretim, ortaöğretimde Biyoloji, Fen Bilgisi, Fizik, Kimya, mesleki uygulama laboratuvarı ve yabancı dil laboratuvarı sayısı 2002-2003

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

eğitim ve öğretim yılında 18.853 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 33.732'ye ulaşmıştır.

İlköğretim, ortaöğretimde kütüphane sayısı (sınıf kitaplıkları hariç) 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 11.945 iken, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 17.914'e ulaşmıştır.

8 derslik ve üzeri tüm okullarımıza 19.10.2011 tarihi itibarıyla 29.812 adet Bilişim Teknolojisi Sınıfı kurulmuştur. Bu çerçevede illerimize 2002-2003 eğitim ve öğretim yılından 14.03.2013 tarihine kadar 994.778 bilgisayar gönderilmiştir.

“MEB İnternete Erişim Projesi” kapsamında, 29.11.2013 tarihi itibarıyla altyapısı müsait olan 38.543 eğitim kurumuna geniş bant ADSL bağlantısı yapılmıştır.

FATİH Projesi bileşenleri kapsamında bugüne kadar; 3.657 okulda 84.921 sınıfın tamamına etkileşimli tahta yerleştirilmiş olup, bu okullara çok fonksiyonlu yazıcı ve doküman kamera kurulumu da tamamlanmıştır. Yine aynı okullarda yerel alan ağı kurulum çalışmaları tamamlanmıştır. Ayrıca, şimdiye kadar 737.800 tablet bilgisayarın liselerdeki öğrencilerimize ve öğretmenlerimize dağıtımını tamamlanmıştır.

Bunların yanı sıra Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından ihalesi yapılan 347.367 etkileşimli tahta ve 41.996 çok fonksiyonlu yazıcının da okullarımızda kurulumu başlamıştır.

FATİH Projesi kapsamında 81 ilimizde 110 adet uzaktan eğitim merkezi kurulmuştur.

10.600.000 tablet bilgisayar seti için alım ihalesi çalışmalarına, 2. Faz yerel alan ağı kurulumu ihale çalışmalarına (Lot-1/2), iş planı doğrultusunda 2. Faz Lot-3 yerel alan ağı kurulumu çalışmalarına,

347.367 etkileşimli tahta ve 41.996 çok fonksiyonlu yazıcının üretim ve dağıtım çalışmaları, 3.657 Okula Yönetim ve Destek Sistemi kurulmasına ve bu okulların internet erişimi çalışmaları, kurulan sistemlerin etkileşimli tahtalarla ve tabletlerle bütün halinde Veri Merkezi ve Kontrol Merkezi ile entegre çalıştırılabilmesi için Yönetim Destek Sisteminin kurulumu çalışmaları devam etmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda FATİH Projesi içerik ve uygulamalarının içinde barındırılacağı ortamın hizmet verebilir hale getirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla bir veri merkezi kurulumuna başlanmıştır.

“TÜBİTAK Bilim Fuarları”, ortaokul ve lisede öğrenim görmekte olan öğrencilerin, öğretim programları ve kendi ilgileri doğrultusunda belirledikleri konular üzerine araştırma projeleri yaparak bu araştırmalarının sonuçlarını sergileyebilecekleri, öğrenci ve izleyicilerin eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır.

2013 ve 2014 yıllarında her yıl 1.000 olmak üzere toplamda 2.000 okulumuzda Bilim Fuarları düzenlenmiştir. 2015 yılında ise 2.000 okulumuzda Bilim Fuarlarının düzenlenmesi planlanmaktadır. Okullarımızda düzenlenecek Bilim Fuarları ile öğrencilerimiz bilim kültürü ile tanışacak, bu şekilde akranlarıyla gelecekte küresel düzeyde rekabet edebilecek uzman bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlanmış olacaktır.

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır. Bakanlığımızın 2010-2014 Stratejik Planında, eğitim sistemimiz içerisinde örgün özel öğretim kurumları oranının 2014 yılı sonuna kadar %9'a, öğrenci oranının %5'e çıkarılması hedef olarak belirlenmiştir.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Özel sektörün dinamik yatırım ve işletme kabiliyetinin eğitim sistemi içerisindeki katkısını artırmak amacıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da teşvik düzenlemeleri yapılmaya devam edecektir.

Tablo 21. Özel Okul Türleri ve Sayıları

Eğitim Kademesi	Okul Sayısı	Derslik Sayısı
Örgün Eğitim (Özel)	6.710	55.157
Özel Okulöncesi	3.234	13.079
Özel İlkokul	1.071	15.626
Özel Ortaokul	972	10.405
Özel Ortaöğretim	1.433	16.047
Yaygın Eğitim (Özel)	12.296	78.233
Genel Toplam	25.716	188.547

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2013-2014

Tablo 22. Özel Ortaöğretim Okul Türleri ve Sayıları

Okul Türü	Okul Sayısı
Özel Akşam Lisesi	55
Özel Alman Ortaöğretim Kurumu	1
Özel Amerikan Ortaöğretim Kurumu	1
Özel Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	12
Özel Anadolu Lisesi	504
Özel Anadolu Öğretmen Lisesi	21
Özel Avusturya Ortaöğretim Kurumu	1
Özel Ermeni Ortaöğretim Kurumu	7
Özel Fen Lisesi	216
Özel Fen ve Teknoloji Lisesi	2
Özel Fransız Ortaöğretim Kurumu	6
Özel Genel Lise	74
Özel Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi	86
Özel İtalyan Ortaöğretim Kurumu	2
Özel Laboratuvar Lisesi	2
Özel Musevi Ortaöğretim Kurumu	1
Özel Rum Ortaöğretim Kurumu	4
Özel Sosyal Bilimler Lisesi	8
Özel Uluslar arası Ortaöğretim Kurumu	4
Özel Meslek Lisesi	426
Toplam	1.433

Tablo 23. Özel Meslek Lisesi Türleri ve Sayıları

Okul Türü	Okul Sayısı
Özel Anadolu İletişim Meslek Lisesi	1
Özel Anadolu Meslek Lisesi	22
Özel Anadolu Otelcilik Turizm Meslek Lisesi	7
Özel Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	369
Özel Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi	1
Özel Anadolu Teknik Lisesi	9
Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) Zihinsel Eng.	6
Özel Eğitim Mesleki eğitim Merkezi (okulu) Zihinsel	4
Özel Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	1
Özel Teknik Lise	1
Özel Meslek Lisesi	5
Toplam	426

Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planında dershanelerin özel okula dönüştürülmesine ilişkin stratejik hedef bulunmaktadır. Bu hedef doğrultusunda mevcut dershanelerin belirli bir süre verilerek özel okula dönüştürülmesini teşvik edici düzenlemeler; 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılmış olup 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda da değişiklik yapılmıştır.

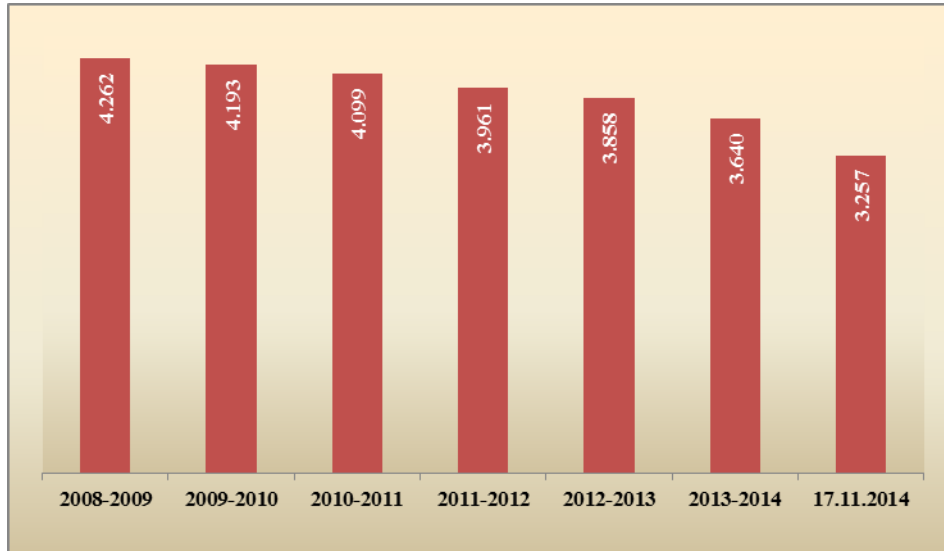
Yapılan değişikliklerle özel okula dönüşmek isteyen dershanelere yirmi beş yıla kadar arsa tahsisi veya on yıla kadar bina kiralama imkânı tanınmıştır. Ayrıca özel öğretim kurumları mevzuatında değişiklik

yapılarak, okula dönüşme taahhüdünde bulunan özel dershanelerin 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar buldukları binalarda okul olarak faaliyet göstermelerine imkân tanınmıştır.

Bakanlığımız tarafından izlenen bu eğitim politikalarının bir sonucu olarak 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında toplam dershane sayısı 4.262 iken, 17.11.2014 tarihi itibarıyla bu sayı 3.257'ye düşmüştür.

17.11.2014 tarihi itibarıyla toplamda 808 dershane (%25) özel okula dönüşmek için Dönüşüm Programına müracaat etmiştir. Bu müracaatlardan gerekli şartları taşıyan 578 dershane Dönüşüm Programına alınmıştır. Dönüşüm Programına müracaat eden dershanelerden, 1 Eylül 2014 tarihine kadar 54 tanesi dönüşümünü tamamlayarak özel okul faaliyetine başlamıştır. Açılan bu okulların 45'i temel lise, 4'ü Anadolu lisesi, 4'ü ortaokul ve 1'i ilkokul olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Grafik 12. Yıllar İtibariyle Dershane Sayıları

Not: Veriler MEB İstatistik Kitapçığından alınmıştır. 2014 yılına ait veride Ekim ayı itibarıyla bulunan dershane sayısı kullanılmıştır.

08.10.2014 tarihi itibari ile Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren 1.886 Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi bulunmaktadır.

Ülke genelinde okullarda yürütülen rehberlik hizmetlerinin koordine edilmesi, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılmasının yapılması, bu bireylere ve ailelerine rehberlik hizmetlerinin sunulması amacıyla 81 il merkezi ile birlikte nüfusu 200.000 ve üzeri olan ilçelerimizde hizmet veren rehberlik ve araştırma merkezi sayısı 228 olmuştur.

3.3.5. FATİH Projesi

Dünyada bilginin hızla artışı ve yine aynı hızla dağılımı ve paylaşımı, bilgi ekonomisi olarak adlandırılan yeni bir ticari alanın oluşmasını sağlamıştır. Bu alandaki gelişim ve değişim ülkelerde; sosyal, kültürel, ekonomik ve diğer pek çok alanda da büyük değişimlere vesile olmuş, ülke politikalarının bu yönde belirlenmesini ve oluşan yeni dünya düzenine uyum sağlanması için; her alanda değişim ve yenilik yapacak iddialı, gerçekçi atılımlara kaynak olacak projelerin oluşturulmasını zorunlu kılmıştır. 21. yüzyıl yeterlilikleri çerçevesinde artık bu değişime bağlı olarak eleştirel düşünme, problem çözme ve iş birliği içinde çalışma gibi becerilere sahip bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir.

Bu gelişmelerin ışığında Türkiye bilgi toplumuna dönüşüm vizyonunu: “Bilim ve teknoloji üretiminde odak nokta haline gelmiş, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olmak” (DPT, 2006) biçiminde belirlemiştir.

Dolayısı ile ülkesi ve dünya ile ilgili gelişmeleri takip eden, gelişime açık, sorgulayabilen, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanabilen kişilerden oluşan bir toplumun, bilgi toplumu olma yolunda temel unsur olduğu gerçeği her alanda kabul görmüştür. Bu doğrultuda da eğitim alanında köklü değişimler yapmayı hedefleyen, geniş kapsamlı

FATİH Projesi ile eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması ve 21. yüzyıl toplumunun gerektirdiği becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri ile daha erken yaşta tanışması, toplumun bilgi iletişim teknolojileri okuryazarlığının artması ve ülkenin yazılım ve donanım üretiminin artırılarak ekonomik ve sosyal büyümenin gerçekleştirilmesini hedefleyen Eğitimde FATİH Projesi beş ana bileşenden oluşmaktadır:

1. Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması
2. Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi
3. Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı
4. Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi
5. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir Bilgisayar Teknolojilerinin Kullanımı.

Kapsamı itibarıyla dünyada örneğine az rastlanan bu çaptaki bir eğitim projesinde hedeflenen yapının eksiksiz bir şekilde hayata geçirilebilmesi ve teknolojinin eğitime olumlu katkısının artırılması, sürecin aşamalı olarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Çocuklarımıza ve gençlerimize günümüzün ve geleceğin ihtiyaçları doğrultusunda, nitelikli ve ileri bir eğitimin verilebilmesi için öğretim programlarını destekleyen eğitim materyalleri, ders ve laboratuvar araç-gereçleri, en son teknolojilere haiz eğitim ortamlarının sağlanması yönünde çalışmalara devam edilmektedir.

Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT ve İnternet Kullanımı Bileşeni kapsamında;

- BT araçları ve İnternetin bilinçli ve güvenli kullanılması kapsamında hedef kitlelerde farkındalık artırmak amacıyla basılı (kitap ayraçları, broşürler vb.) ve elektronik (kısa filmler) kaynaklar hazırlanmış/hazırlanmıştır.
- 7-8 Nisan 2012’de Bakanlığımızın da iş birliği ile 1. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Konferansına FATİH Projesi kapsamındaki okulların müdürleri ile il BT koordinatörlerinin katılımı sağlanmıştır.
- 24-25 Nisan 2012’de Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen “Çocuk ve Bilişim” temalı sempozyuma elektronik ve basılı materyallerle destek verilmiş, FATİH Projesi kapsamındaki 17 pilot ilden 34 öğrenci ve 17 öğretmenin bu sempozyuma katılımı sağlanmıştır.
- 21 Mayıs 2012 tarihinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ile internetin güvenli kullanımı bilincinin yaygınlaştırılması konusunda iş birliğini içeren bir Protokol imzalanmıştır.
- Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Bileşeni kapsamında verilen eğitim programlarında BT araçları ve internetin bilinçli ve güvenli kullanımına ilişkin içeriklere yer verilmesi sağlanmıştır.
- Haziran 2012 tarihinde FATİH Projesi kapsamındaki 3.362 okul müdürüne pilot okullarda gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek olan altyapı çalışmaları ile BT araçları ve internetin güvenli kullanımının okullarda nasıl sağlanacağı konusunda bilgilendirme semineri verilmiştir.
- EBA UZEM yoluyla verilecek eğitimlerde kullanılmak üzere bileşenle ilgili içerikler hazırlanmıştır.

FATİH Projesi ile sınıflara sağlanan donanım altyapısını, eğitsel e-içerikleri ve BT’ye uyumlu hale getirilen öğretmen kılavuz kitaplarını

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

etkin biçimde kullanma becerilerini geliştirmelerine yönelik yaklaşık 800.000 öğretmenimize yüz yüze ve uzaktan eğitim aracılığıyla eğitimler verilmesi hedeflenmektedir.

FATİH Projesi her ne kadar basında bir donanım projesi olarak lanse edilse de asıl olarak bir eğitim projesidir. Bu bilgi teknolojileri ekipmanları eğitim ve öğretim için bir amaç değil aksine öğretmenlerimizin derslerini daha etkili ve verimli anlatması için kolaylıklar sağlayan ders destek araçlarıdır.

Proje kapsamında uzun vadeli hedef kitlemiz yaklaşık 50 bin okulumuzda görev yapan 853 bin öğretmen ve yöneticiler, kısa vadeli hedef kitlemiz ise donanımların kurulduğu 3.362 okulda görev yapan 110.000 öğretmen ve yöneticilerimizdir. Projenin 1. Faz kapsamında 113.325 öğretmenin eğitimi tamamlanmıştır. 2. Faz kapsamında 13.000 okulda görev yapan 330.000 öğretmenin hizmet içi eğitimlerinin tamamlanması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında aşağıdaki eğitimler verilmektedir:

FATİH Projesi kapsamında Tanıtım ve Bilgilendirme Seminerleri, FATİH Projesi-Hazırlayıcı Eğitimleri, FATİH Projesi Eğitimde Teknoloji Kullanımı Kursu, FATİH Projesi-Pardus Kullanımı Kursu, FATİH Projesi - Bilişim Teknolojilerinin ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı Seminerleri.

FATİH Projesi Kapsamında İçerik Geliştirme Çalışmaları (Eğitim Bilişim Ağı -EBA)

Bakanlık olarak FATİH Projesinin eğitim ve öğretimde daha etkin kullanımı konusunda içerik geliştirme çalışmalarına hız vermiş bulunmaktayız.

FATİH Projesi kapsamında öğretmen ve öğrencilerin gereksinimlerine cevap verecek, öğretim programlarında yer alan kazanımlara uygun olarak hazırlanmış olan kazanım bazlı içerikler ve e-dersler, eğitim portalında (www.eba.gov.tr) yer almaktadır. Söz konusu içerikler ve e-dersler etkileşimli tahtalar ve tabletlere yüklenmiştir.

Nitelikli eğitim-öğretim ortamının hazırlanması için ekonomik, sosyal, endüstriyel ve teknolojik gelişmeler ve öngörüler doğrultusunda, tasarlanmış olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA)'nın amacı okulda, evde, kısacası ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak etkili materyal kullanımını desteklemek ve teknolojinin eğitimle bütünleşmesini sağlamaktır.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) projesinin uzun vadeli sonuçlarından en önemlisi teknolojiyi yetkin olarak kullanabilecek bireylerin yetişeceği olgusudur. Bunun uzun vadede teknoloji kullanımında yetersiz insan gücüne bağlı kayıpları önlemesi öngörülmektedir.

EBA' nın sosyal ve sanatsal yönünü ön plana çıkarmak, öğrenci ve öğretmenleri bilgisayar başına hapsedilmekten kurtarmak ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyebilmek adına bir dizi EBA yarışmaları planlanmaktadır.

Bu yarışmalarla hem EBA' nın tanıtımını yapmak, hem EBA' ya içerik sağlamak hem de öğrenci ve öğretmenleri sosyal-sanatsal anlamda motive etmek amaçlanmaktadır.

Yapılması planlanan yarışmalar:

- EBA Kadraj Fotoğraf Yarışması,
- EBA Kısa Film Yarışması ve Eğitim Filmleri Festivali,
- EBA Çizgi Karikatür Yarışması,
- EBA Resim ve Geleneksel Sanatlar Yarışması (ebru, hat, tezhip, minyatür)

Eğitim sisteminin önemli bir ihtiyacına cevap vereceğini düşündüğümüz Eğitim Bilişim Ağı'nın etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak için yeniliklerle desteklenmesi, bilimsel yöntemlerin uygulanması ve gerekli güncellemelerin yapılması önem arz etmektedir.

Eğitim Bilişim Ağı'nın sürdürülebilir olması için sahadaki öğretmenler de içerik desteği sağlamaktadırlar. Bu amaçla İzmir, İstanbul, Ankara, Eskişehir, Kayseri, Antalya, Şanlıurfa, Mersin, Samsun, Erzurum ve Van illerinde öğretmenlerin içerik üretebilecekleri stüdyoların kurulması hedeflenmektedir.

Eğitim Bilişim Ağı'nın yol haritasını belirleyecek Ar-Ge faaliyetleri için akademik iş birliklerinin sağlanması gereklidir. Buna dayalı olarak sahadan gelecek araştırma verilerine göre EBA'yı canlı tutacak bir sistem kurulması, öğrenci, öğretmen, veli ve yöneticilerin EBA ile ilgili görüşlerinin bilimsel yöntemlerle toplanması hedeflenmektedir.

Zenginleştirilmiş eğitim içerikleri, etkileşimli animasyonlar, video dersler ve benzeri içeriklerle eğitim içeriklerinin zenginleşmesi ve çeşitliliğinin artırılması amacıyla belirlenen bütçe desteği ile; projenin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

EBA, pedagojik anlamda, yeni dijital eğitim yaklaşımının benimsenmesine yardımcı olacaktır. Sektörü, standardı yüksek eğitim içerikleri geliştirebilir hale getirmek mümkün olacaktır. Okula devam edemeyen öğrenciler ya da açık öğretim okulları öğrencileri için etkili bir eğitim ortamı oluşturulabilecektir.

3.3.6. Enformasyon Teknolojilerinin Kullanımının Artırılması

Teknolojik yeniliklerin hızla artması ve ekonomide önemli bir pay haline gelmesi eğitimde teknoloji kullanımını da gerektirmektedir. Eğitimde teknoloji kullanımına bakıldığında teknolojinin üretildiği ülkelerde eğitimde de kullanıldığı gerçeği çıkmaktadır. İlk olarak ABD olmak

üzere çeşitli teknoloji üreticisi ülkeler teknolojik gelişmeleri eğitimde kullanmaya başlamışlardır. Türkiye de dünyadaki bu gelişmelere katılarak eğitimde teknoloji kullanımı noktasında yoğun bir çaba sarf etmektedir.

Bakanlık olarak enformasyon teknolojilerini eğitim ve öğretimin tüm alanlarında kullanmaktayız.

İlköğretim Kurum Standartları

İlköğretim kurumlarında çocuğa yönelik sunulan eğitim hizmetlerine ilişkin verilerin yönetici, öğretmen, çocuk ve veli katılımıyla Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS) üzerindeki “İlköğretim Kurumları Standartları” Modülü aracılığı ile okul, ilçe ve il düzeyinde toplanmasını, analiz edilmesini ve değerlendirilmesini sağlayacak bir iç kontrol ve öz değerlendirme sistemi olarak geliştirilmiştir.

İlköğretim Kurum Standartları (İKS), okullarımızın mevcut durumlarının tespit edilmesi, olması gereken ideal okul yapısı ile mevcut durum arasındaki farkın ortaya konulması, devamında okulların taşıması gereken niteliklere ulaşmaları adına yapılacak çalışmalara kaynak sağlayacak bir çalışmadır. Özetle İKS okullar arasındaki farklılıkların giderilmesini hedeflemektedir.

Sistem, resmi ilkokul ve ortaokullarda 2011-2012 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuş olup okul öncesi eğitim kurumları ile imam hatip ortaokullarında da 2014-2015 eğitim ve öğretim yılının ikinci yarısından itibaren uygulamaya konulması planlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı İletişim Merkezi (MEBİM 147)

Bakanlığımız görev alanlarıyla ilgili gelen her türlü bilgi edinme, talep, görüş-öneri, eğitim ve öğretimin etik değerleri ile ilgili ihbar ve şikâyetleri etkin ve hızlı bir biçimde çözüme kavuşturmak amacıyla 1

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Mart 2012 tarihinde Van İli Erciş İlçesi'nde hizmete girmiştir. MEBİM 147'yi vatandaşlarımız, yurt içinden 147, yurt dışından ise +90 312 147 11 22 numarasından arayabilmektedirler.

Gelen çağruların %95'i İletişim Merkezi tarafından ilk kontakta cevaplanmış, inceleme gerektiren konular ise Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 1.072 merkez ve taşra destek bürosunda görev yapan 2.700 kullanıcı tarafından cevaplandırılmıştır.

Vatandaşlarımız tarafından yapılan başvuruların; %91'i bilgi edinme, %4'ü talep, %4'ü şikâyet ve %1'i de görüş-öneridir.

Çağruların bir inceleme ve araştırma gerektirmesi veya Bakanlıkça işlem yapılmasını zorunlu kılması nedeniyle hemen cevap üretilmediği durumlarda, anında kurum ve kuruluşlarla iletişime geçilerek en geç 72 saat içerisinde telefon, SMS veya e-mail aracılığıyla geri dönülmektedir. Bu merkezde günlük ortalama 5 bin vatandaşımıza hizmet verilmektedir.

Engelli depremzede vatandaşlarımızın daha çok mağdur olmalarından hareketle İletişim Merkezinde görevli 120 personelin 50'sinin engelli olan depremzede vatandaşlarımız arasından seçilmesine önem verilmiştir. Böylece %95'i depremzede ve 50'si engelli olan 120 vatandaş iş yaşamına kazandırılmıştır.

Ürün Satış Portalı

Bakanlığımıza bağlı döner sermaye işletmesi bulunan kurumlardaki öğrenci ve kursiyerlerin (halk eğitimi merkezleri, meslekî eğitim merkezleri, olgunlaşma enstitüleri ve turizm eğitim merkezleri) ürettiği ürünlerin dijital ortamlarda pazarlanması için ürün satış portalı oluşturulmuştur. İlgili siteye <http://e-magaza.gov.tr> adresinden ulaşılabilmektedir.

Hayat Boyu Öğrenme TV

Bilgisayarınızdan canlı veya kaydedilmiş video yayınlarını izleyebilmeyi sağlayan web tabanlı bir hizmettir. Bu sistemle canlı yayınlar yapılmasının yanı sıra, önceden kaydedilmiş seminer, toplantı, konferans, tanıtım filmi vb. görsel materyale ulaşılabilmesi de mümkün kılınmıştır. Sistemin, hayat boyu öğrenmedeki tüm sosyal ortaklar tarafından kullanılması amaçlanmaktadır. TV'nin hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Doküman Yönetim Sistemi (DYS)

Bakanlığımızda e-Devlet dönüşümünün vazgeçilmez bir parçası olan "Doküman Yönetim Sistemi" Projesi 01.10.2012 tarihi itibarıyla merkez teşkilatımızın tüm birimlerinde, 15.03.2013 tarihi itibarıyla de tüm il millî eğitim müdürlüklerinde kullanılmaya başlanmıştır. Doküman Yönetim Sistemi Kasım 2014 itibarıyla Türkiye çapında bütün ilçe millî eğitim müdürlüklerinde kullanılmaya başlanmıştır. Doküman Yönetim Sisteminin ilerleyen süreçte yurt dışı teşkilatı ve Bakanlığa bağlı okul ve kurumlarda da yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Doküman Yönetim Sistemi ile birlikte; yazışmaların paraf, onay, havale ve dağıtım süreçlerinin kolay takibi, standartlaşması, şeffaflaşması, sadeleşmesi ve sürelerinin kısaltılması ile zamandan tasarruf sağlanmıştır. Elektronik imza kullanılarak belgelerin üretilmesi ile yüksek seviyede güvenlik ve kurumsal verimlilik sağlanmıştır.

Doküman Yönetim Sistemi ile zaman ve emekten tasarruf edilmiş, ayrıca posta, kâğıt, toner, zarf ve gerekli donanım giderleri büyük ölçüde ortadan kalkmıştır. DYS bünyesinde günlük ortalama 12.000 gelen, 17.000 giden, 2.000 onay evrakı üretilmektedir.

Yurt dışı teşkilatı ile Bakanlığımıza bağlı diğer tüm okul ve kurumların da elektronik imzaya geçmesiyle birlikte, günlük harcanan zaman ve emek miktarında, posta, kâğıt, toner, zarf ve gerekli donanım giderlerinde daha yüksek oranda tasarruf yapılması hedeflenmektedir.

MEB Mobil Bilgi Servisi

Bakanlığımız ve GSM operatörleri arasında imzalanan Protokol gereği; öğrenci ve öğrenci velilerine e-Okul sisteminde üretilen öğrenci bilgileri, açık ilköğretim okulları öğrencilerinin kayıt yenileme tarihleri, sınav tarihleri, sınav sonuç bilgileri, mezun öğrencilerin diploma duyuruları, kredi sorgulama, her türlü merkezî sistem sınavları, sınav tarihleri, sınav giriş yeri bilgileri, sınav sonuç bilgileri, kazandığı okul, kayıt olduğu okul ile kaydının silindiği okul bilgisi gibi Bakanlığın belirlediği bilgileri mobil ortama mesajla aktarma, öğrenci ve velilerin istedikleri bilgilere mobil ortamdan mesaj bedeli ödemek şartıyla sorgulama yaparak ve/veya servise üye olarak erişim imkânı sağlamaya yönelik hizmetleri yerine getirmek için Bakanlığımız adına 8383 Mobil Bilgi Servisi kurulmuştur. İlk kullanımından bugüne kadar servisten 3.710.901 kişi yararlanmıştır.

e-Mezun Modülü

Okullarımızda verilen mesleki ve teknik eğitimin öğrencilere kazandırdığı mesleki yeterlikler, bu yeterliklerin iş hayatının taleplerini karşılama düzeyi, öğrencilerin istihdam ve yükseköğretime devam etme durumu ve işletmelerin mesleki ve teknik eğitim veren okullardan beklentilerini tespit etmek amacıyla hazırlanan bir modüldür. Modülün ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi ve daha işlevsel hale getirilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

e-Okul Sistemi

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî, özel ve yurt dışında bulunan tüm örgün ilköğretim, ortaöğretim öğrencileri ve bağımsız anaokullarını

kapsamakta olup öğrencilerle ilgili bütün iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik okul yönetim bilgi sistemidir. Örgün eğitimde bir öğrencinin okula kaydından başlayıp, mezuniyetine kadar olan süreçte, öğrencinin eğitim ve öğretim hayatı içerisindeki tüm bilgilerinin sistematik ve fonksiyonel olarak tutulduğu elektronik bir sistemdir. e-Okul Sistemi; e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ve e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi şeklinde çalışmaktadır.

e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi

Öğretmenler, okul idareleri, il-ilçe millî eğitim müdürlükleri, genel müdürlükler ve Bakanlık yöneticileri tarafından yetkilendirme seviyelerine göre kullanılmakta olup yaklaşık bir milyon aktif kullanıcısı bulunmaktadır. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ile okulların; öğrenci kayıt, nakil, devam-devamsızlık, sınav notları, ara karne, karne, diploma dökümü, öğrenci kişisel bilgileri, haftalık ders programı, davranış puanları, okul ve öğretmen duyuruları, alınan belgeler gibi tüm iş ve işlemleri fonksiyonel olarak Bakanlığın merkezî veri tabanında gerçekleştirilmektedir.

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi

Türkiye’de örgün eğitim kapsamındaki bulunan tüm çocukların velilerinin kullandığı sistemdir. Sınav ve proje bilgileri, not bilgileri, ders programı, devamsızlık bilgileri, nakil işlemleri, yerleştirme ve sınav bilgileri, okul duyuruları, okuduğu kitaplar gibi bilgileri velilerin anlık olarak takip edebildiği, e-Okul sistemi içerisinde yer alan bir modüldür.

e-Yatırım Projesi

2006 yılından itibaren elektronik ortamda Türkiye genelinde il ve ilçeler bazında okulların derslik ihtiyaçlarının belirlenmesi, kurumların bakım ve onarım ihtiyaçlarının tespiti, deprem güçlendirme ve depremden dolayı hasarlı olan binaların onarılması ve yeniden yapılması ve bu işlere

ait yatırım maliyet işlemlerinin planlanması ve hesaplanması, il yapım ve devlet yapım proje bilgilerinin alınması, planlaması ile projelere ait toplam hak ediş ve diğer mali bilgilerin güncel olarak tutulduğu bir uygulamadır.

e-Personel Modülü

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olan ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüm personelin özlük bilgilerinin tutulduğu, güncellendiği, yeni bilgilerin eklendiği internet tabanlı modüldür. Atama, Norm, e-Soruşturma, Teftiş, Hizmet İçi Eğitim, Sınav İşlemleri, Kişisel Bilgiler, Resim İşlemleri modülleriyle ve personeli ilgilendiren her türlü başvuru işlemleriyle ilişkili olarak çalışmaktadır.

e-Hizmet İçi Eğitim Modülü

Türkiye’de hizmet içi eğitime alınan tüm personelin başvuru, onay, sertifika ve görevlendirme işlemleri elektronik ortamda yapılmaktadır. MEBBİS Hizmet İçi Eğitim Modülü üzerinden uzaktan ve yüz yüze olarak düzenlenen yıllık ortalama yaklaşık 15.000 faaliyete yaklaşık 200.000 personel 450.000 civarında katılım sağlamıştır. Modül yıl boyunca tüm MEB personelinin başvurusuna açıktır.

Taşımahı Öğrenci Modülü

İlköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim öğrencileri ile özel eğitim kursiyerlerinin okula erişiminin sağlanmasına ilişkin olarak planlama, taşıma ve yemek ihale sonuçlarına ilişkin veri girişlerinin yapıldığı modüldür. Modülde öğrenci taşıma planından taşıma ve yemek ihale işlemlerine, okulların puantaj işlemlerinden, ödenek gönderme işlemlerine kadar her aşama takip edilmektedir. Taşınan öğrencilere verilen yemekle ilgili işlemler de bu modül üzerinden takip edilmektedir. Uygulama kapsamındaki ödenekler bu modülde yer alan veriler esas alınarak gönderilmektedir.

e-Yaygın Otomasyon Sistemi

Millî Eğitim Bakanlığına bağı kuruluşlar tarafından düzenlenen tüm yaygın eğitim faaliyetlerinin takibinin yapılması amacıyla hayata geçirilmiş bir modüldür. Tüm yaygın eğitim kurumlarımızın faaliyetlerinin yapıldığı ve kayıtlarının tutulduğu e-Yaygın Otomasyon Sistemi ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden tasarlanarak 24 Ekim 2014 itibarıyla hizmete sunulmuştur.

e-Burs Modülü

Öğrencilerimizin burs işlemleri yapılmaktadır.

e-Yurt Modülü

Yurt açma/kapama ve denetim işlemlerine ilişkin bilgiler elektronik ortama taşınmıştır.

e-Konferans Sistemi

Bakanlığımız, merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra diğer kamu kurumları ve özel kuruluşların da faydalanabildiği e-Konferans sistemi aracılığıyla, eğitim programları, hizmet içi eğitim kursları, bilgilendirme ve istişare toplantıları düzenlenmektedir.

18.01.2013 tarihinden itibaren taşra teşkilatının da kullanımına açılmış olan e-Konferans sistemi ile bugüne kadar merkez ve taşra teşkilatınca, yaklaşık 100.000 dinleyici sayısına ulaşılan toplam 600 adet toplantı, seminer ve etkinlik düzenlenmiştir.

Eğitim alacak personelin mekandan bağımsız olarak bilgilendirmeye ulaşabilmesi ve zamandan tasarruf sağlaması sebebiyle, aciliyeti bulunan

birçok konudaki hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesinde e-Konferans sisteminden faydalanılmaktadır.

Rutin hizmetiçi eğitimler kapsamında ise Van-Erciş'te hizmet veren MEBİM (Alo 147) personeline yönelik eğitim ve istişare toplantıları e-Konferans sisteminden faydalanılarak devam etmektedir. Yine rutin kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile düzenlenen protokol gereği e-Konferans sistemi üzerinden, söz konusu Bakanlığın hizmet içi eğitim kursları geçmiş dönemlerde yapılagelmiş olup önümüzdeki dönemde de devamı konusunda planlama yapılmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Sistemi

“akademi.meb.gov.tr” adresi üzerinden sunulan eğitimlerdir. Bugüne kadar 4 ayrı eğitim açılmış (4+4+4 Bilgilendirme Eğitimi, Temel Bilişim Teknolojileri Eğitimi, Bilgi ve Sistem Güvenliği Eğitimi, Medya Okur Yazarlığı Eğitimi) ve bu eğitimlerle 100.000 eğitim yöneticisine ulaşılmıştır. İstenilen yerden ve istenilen saatte bağlanan katılımcılar, eğitimlerin sonundaki sınavları geçtikleri takdirde her eğitim için ayrı puan alarak MEBBİS kayıtlarına işlenmiştir. Bu sistem kullanılarak sertifikalı hizmet içi eğitimler verilmesi planlanmaktadır.

KursiyerNET Uzaktan Eğitim Platformu

Kullanıcıların zaman ve mekândan bağımsız olarak, internet üzerinden görsel ve işitsel bilgisayar eğitimi alabildikleri uzaktan eğitim platformudur. Platform üzerinden, yüksek ses ve görüntü kalitesi ile hazırlanmış, Word, Excel, PowerPoint, Access gibi ofis yazılımlarının yanı sıra ileri düzeyde Flash, PhotoShop, Illustrator, Indesign, SoundBooth gibi profesyonel yazılımlar; Quark Express, 3Ds Studio Max gibi eğitim ihtiyacı duyulan yazılımlar; ActionScript 3.0, Visual Studio NET, C#, PHP gibi programlama dillerine ait video dersler sunulmaktadır.

Herhangi bir kullanıcı adı ve şifre sorgulaması yapılmadan tüm halkımız sisteme ücretsiz olarak ulaşabilmektedir. Sistemi benzerlerinden ayıran en önemli yönü, düşük bağlantı hızlarında dahi çok hızlı bir şekilde videoları yükleyebilmesidir.

Günlük hayatta kullanıcıların en çok talep ettiği yazılımlar tespit edilmekte ve yazılımların son sürümlerine ait senaryo bazlı dersler hazırlanmaktadır. Kullanıcılar bu dersleri, sayfanın altında bulunan kontrol paneli ile istedikleri her an durdurma ve oynatma kolaylığı ile izleme şansına sahiptirler. Projeden öğrenci, öğretmen ve velilerimiz faydalanmaktadır.

e-Anket Modülü

Bakanlığımız personelinin, öğrencilerimizin ve velilerimizin her konuda tutum ve görüşlerinin zamandan ve mekandan bağımsız olarak alınabileceği, geçerli ve güvenilir sonuçların elde edilebileceği bir modüldür.

e-Akademi Projesi

Uzaktan eğitim yoluyla, eğitim yöneticilerinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarını karşılayan, e-Öğrenme yöntem ve tekniklerine göre hazırlanmış etkileşimli ve canlı bir öğretim ortamı oluşturma projesidir. Bu yöntemle asgari maliyetle tüm eğitim yöneticilerine 4 pilot eğitim verilmiştir.

Bununla yanında medya okuryazarlığı eğitimi, uzaktan eğitim metoduyla bu dersi okutacak öğretmenlere e-akademi üzerinden verilmiş ve 400 öğretmene hizmetiçi eğitim sertifikası çevrimiçi ortamda dağıtılmıştır.

Pilot projelerden sonra ilgili Genel Müdürlüklerin projeleri bağlamında uzaktan eğitim yöntemiyle bu modül üzerinden çeşitli eğitimler verilmesi planlanmaktadır.

Kurumsal İnternet Sitesi Projesi

Bakanlığımıza bağlı tüm okulların kurumsallaşması adına Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından ortak tasarım çalışması yapılmıştır. Çalışmanın amacı tüm kurumlarımızın standart bir internet sitesine sahip olmalarını sağlamaktır.

Ülkemizin en büyük kurumsal internet sitesi projesi olan “Okul İnternet Sitesi Yönetim Paneli” 53.400 kurumu bünyesinde barındırmaktadır. Hedefimiz 59.300 kurumu bünyemizde barındırmaktır. Bu proje sayesinde okul internet siteleri çok daha hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde yayınlanabilmektedir.

Türkiye’de Eğitimin Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sistemi Projesi (TEFBİS)

TÜBİTAK “Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı (1007)” çerçevesinde geliştirilerek 2012 yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Projeye il, ilçe ve okullar düzeyinde, okulların kaynak türlerine göre gelir ve gider envanterleri, öğrenciye yapılan eğitim harcamaları, gerçek ve güncel verilerle elektronik ortamda, tespit edilerek eğitime sağlanan kaynakların etkin ve verimli kullanılması, ekonomik yatırımlara dönüştürülmesine ilişkin verilerin alınması ve raporlanması sağlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının İstatistik Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi (MEBİSTATİSTİK)

AB kaynaklarından finanse edilen bu proje ile birçok e-Modül ve programlardan veri alınarak; Bakanlığımızın istatistik sisteminin UNESCO, OECD ve EUROSTAT (UOE) gibi uluslararası kuruluşların

veri taleplerini karşılaması ve eğitim istatistik sistemleriyle Bakanlığımız verilerinin uyumlaştırılması amaçlanmaktadır.

3.3.7. Eğitim ve Öğretim ile İstihdam İlişkisinin Geliştirilmesi

Genç kızlarımız ve kadınlarımız öncelikli olmak üzere, tüm vatandaşlarımızın geleceğin meslekleri doğrultusunda eğitim düzeylerini ve niteliklerini artırmak, onları ekonomik ve sosyal hayata hazırlamak ve meslek edinmelerine yönelik eğitim ortamlarını oluşturmak, bu yolla ülke ekonomisinde ve yönetiminde söz sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır.

Mesleki ve teknik ortaöğretimdeki öğrencilerimizin nitelikli iş gücü olarak yetiştirilmesi önceliklerimizdendir. Son üç yıldır bu amaca yönelik politika ve stratejiler sektör ile mesleki ve teknik eğitimin diğer paydaşları arasında gerçekleştirilen sektör istişare toplantılarında geliştirilmektedir.

Bu çerçevede, denizcilik, havacılık, turizm, makine ve elektrik-elektronik sektörleri ile yapılmış olan istişare toplantıları farklı sektörlerle de sürdürülecektir.

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında Sağlık Hizmetleri Alanı Hemşire Yardımcısı, Ebe Yardımcılığı ve Sağlık Bakım Teknisyenliği dallarına ait öğretim programları Bakanlığımızca hazırlanmıştır.

Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi-1 (METEK-1) kapsamında 10 alan ve 26 dalda 4. seviyede öğretim programları kazanımlara dayalı geliştirilerek 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9’uncu sınıflardan başlayarak kademeli uygulamaya konulmuştur.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projeleri (METEK I ve METEK II) ile mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin; müfredat, öğretmen ve idareci eğitimi, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, mesleki eğitimin öğrenciler için cazip bir seçenek haline getirilmesi ve sosyal ortaklar, okullar ve özel sektör arasındaki iş birliğinin artırılması yoluyla geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu çerçevede, ulusal ve uluslararası alanda kabul gören kalite kriterlerine göre kalite uygulamalarını izlemek, değerlendirmek ve bu okullara kalite geliştirme danışmanlığı hizmeti sunmak amacıyla geliştirilen Mesleki ve Teknik Eğitim Kalite Geliştirme Merkezi kurulması 21.02.2014 tarihi itibarıyla uygun bulunmuştur.

Ayrıca, kalite geliştirme stratejisi ve eylem planı, öz değerlendirme rehberi, kalite yönetim standartları referans ve rehber kılavuzu hazırlanmıştır. Proje kapsamında 40 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda ve 20 meslek yüksekokulunda öz değerlendirme çalışması yapılmıştır.

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) doğrultusunda, AB ülkelerinde kişilerin kendi öğrenme deneyimleri üzerinde daha fazla kontrol sağlamak, farklı ülkelerde farklı öğrenme ortamları arasındaki hareketliliği cazip hale getirmek için mesleki ve teknik eğitimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET) uygulaması desteklenmektedir.

Bakanlığımıza bağlı örgün mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren Avrupa Yeterlilik Çerçevesi ile uyumlu, öğrenci iş yükünü esas alan Mesleki ve Teknik Eğitimde Kredi Transfer Sistemi (MKTS) uygulaması başlatılmıştır.

Söz konusu uygulama ile 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren mesleki ve teknik ortaöğretim okullarından mezun olan öğrencilere diploma ile birlikte aldıkları ve başardıkları ders, modül ve kredilerini gösteren belge düzenlenmektedir.

Avrupa Birliği düzeyinde bir eğitim programına girmek isteyen veya iş arayan Avrupa Birliği ülkeleri vatandaşlarının, sahip oldukları niteliklerini ve yeterliliklerini daha iyi göstermelerine yardımcı olmak amacıyla genel ya da mesleki ve teknik eğitim sonunda alınan belgelerin yetkinlik ve yeterliliklerinde şeffaflığını artırmak, söz konusu belgelerin farklı ülkelerde daha açık ve kolay şekilde anlaşılır olmasını sağlamak ve böylece kişilerin istihdam edilebilirliklerini artırmak maksadıyla AB ülkelerinde Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından beş EUROPASS dokümanı kabul edilmiştir.

EUROPASS sertifika eki resmî bir belge yerine geçmeyip diplomaya açıklık getiren ve diplomayla geçerli olan bir belgedir. Bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında uygulanan 62 alan 226 dalda Europass Sertifika ekleri hazırlanmış ve öğretimini başarı ile tamamlayan her öğrencimize diploması ile birlikte EUROPASS sertifika eki düzenlenmeye başlanılmıştır.

Genç nüfusumuzun işgücü piyasasının talepleri doğrultusunda mesleki eğitim yoluyla mesleki bilgi, beceri ve niteliğini yükseltmek, istihdam imkânını artırmak amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB-ETÜ) iş birliğinde hazırlanan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi Uygulama Protokolü 23 Haziran 2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri / UMEM Beceri'10 Projesi, bir beceri kazandırma ve iş edindirme seferberliğidir.

Kursların açılması ve uygulamalarla ilgili olarak 05.02.2011 tarihli ve 2011/02 sayılı UMEM sanayi sektörü MEB Genelgesi ile 24 Temmuz 2012 tarihli 2012/27 sayılı UMEM Tarım ve Hizmetler Sektörleri Uygulama Genelgeleri yayınlanmıştır.

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Proje ortaklarıyla uygulamada birlikteliğin sağlanması amacıyla yürürlükteki protokolleri birleştiren Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi Sanayi, Hizmet ve Tarım Sektörleri Uygulama Protokolü 8 Mayıs 2014 tarihinde imzalanmıştır. Yürürlüğe giren protokol kapsamında proje faaliyetleri uygulamalarına ilişkin esas ve usuller belirlenerek 81 İl Valiliğine gönderilmiştir.

Tablo 24. UMEM Beceri'10 Projesi Kapsamında Açılan Kurs/Program ve Bunlara Katılan Katılımcı Sayısı (Ekim 2014 Verilerine Göre)

	Açılan Kurs/ Program Sayısı	Katılımcı Sayısı		Katılımcı Toplamı
		Erkek	Kadın	
Mesleki Eğitim Kursu	7.180	76.863	47.616	124.479
İşbaşında Eğitim Programı	10.073	28.067	17.015	45.082
Toplam	17.253	104.930	64.631	169.561

Özel politika gerektiren bireylerin eğitim ve istihdamı, ülkemiz ve gelişmiş ülkelerin önemli ve öncelikli konularından biridir. Bu kapsamda hazırlanan Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi (MESGEP) yatırım programı kapsamında Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Projenin amacı meslek sahibi olmayanlara, meslek sahibi olmasına rağmen istihdam alanı dar olanlara, özel politika gerektiren gruplara, özellikle genç işsizlere ve mesleğini değiştirmek isteyenlere ilgi ve istidatları göz önüne alınarak meslek edindirmek ve bu becerilerini üst seviyelere çıkararak mesleki yeterlilik kazandırmaktır.

Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi kapsamında; 05 Aralık 2014 www.mesgep.meb.gov.tr web sayfasından alınan verilere göre, 35 il toplamında;

- Toplam başvuru sayısı : 9.973
- Onay bekleyen başvuru sayısı : 2.102
- Onaylanan başvuru sayısı : 6.156 olarak güncellenmiştir.

Kursu bitirip belge alan 4.000 kişiye ulaşılmıştır.

Bu kapsamda açılacak kurslar için 444 4 632 telefon numarasından ve mesgep.meb.gov.tr internet sitesinden bilgi alınabilmektedir.

Bu uygulama ile mesleki ve teknik eğitimde kalitenin yükseltilmesi, iş gücü piyasasına nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi, organize sanayi bölgelerinin üretim altyapısının eğitim ortamı ile bütünleşmesi ve istihdamın artırılması hedeflenmektedir.

2015 yılında, küresel rekabette sektörlerin gücünü artırmak ve daha nitelikli insan gücü yetiştirmek amacıyla sektörle iş birliği gelişmiş, esnek ve modüler program çeşitliliğine sahip, teknoloji altyapısı güçlü ve daha çok talep edilen mesleki ve teknik eğitim yapısına ulaşmak için ayrıca:

- Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi-2 (METEK-2)
- Türkiye’de Hayat Boyu Öğrenmenin Geliştirilmesi Projesi-2
- Hayat Boyu Beceri Eğitimi Projesi (12 alanda 260 meslek dersi öğretmeninin AB ülkelerindeki meslek okullarını ve iş ortamını yerinde incelenmesi.)
- Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi (UMEM),
- Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi (MESGEP),
- Hasta ve Yaşlı Bakım Hizmetleri Alanı Yaşlı Bakım Dalında istihdama yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmek amacıyla Yaşlı Gündüz Bakımevleri oluşturulması (3 bina tadilatı, 9 adet hizmetiçi eğitim)

- Mahalli Yemekler Derleme Kitabının Hazırlanması Projesi kapsamında hazırlanan yemek kitabının basımı, ilgili taraflara dağıtımı (3lü kitap setinin 800 adet basımı ve dağıtımı) çalışmaları sürdürülmektedir.

Bakanlığımız, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında 14 Mart 2012 tarihinde imzalanan “Eğitimde İşbirliği Protokolü” kapsamında, temel eğitim ve ortaöğretimde eğitim ve öğretimin niteliğinin artırılması ve bilim kültürünün öğrencilerimiz arasında geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik “4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı” açılmıştır.

3.3.8. Ölçme ve Değerlendirme

Bakanlık olarak, eğitim sistemimizi salt ezbere ve yarışmacı mantığa dayalı olmaktan çıkarmak, elemeli sınav geçiş sistemlerinin tüm eğitim alanında yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldırmak için gereken tedbirler alınmaktadır.

Bu bağlamda; 2013-2014 öğretim yılından itibaren “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi” uygulamaya konulmuştur. Eğitimde başarı yalnız sınava dayalı bir performans olarak algılanmamalıdır. Getirilen yeni uygulamayla birlikte ortaöğretime geçiş, öğrenci ve okul odaklı bir hale dönüştürülmüştür. Öğrencilerin okul harici kurumlara olan bağımlılıkları ve bunun velilerimize getirdiği ek yük sona erdirilmiştir.

Yeni sınav sistemiyle üç yazılısı olan derslerin ikinci yazılıları ile iki yazılısı olan derslerin birinci yazılıları tüm Türkiye genelinde ortak sınav olarak gerçekleştirilmektedir. Okullardaki müfredat takvimine göre ülke genelinde altı temel derse ait (Türkçe, Fen Bilgisi, Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Yabancı Dil) sınavlara ilişkin sorular Bakanlığımızca hazırlanarak okullara gönderilmekte ve ortak sınav gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında I. Dönem Ortak Sınavı 26-27 Kasım 2014 tarihinde, II. Dönem Ortak Sınavı ise 29-30 Nisan 2015 tarihinde 81 il ve 15 dış temsilcilikte yapılacaktır. 2014 yılında yapılan ortak sınavlarla ilgili veli ve öğrencilerimizden sınavların çok olumlu ve başarılı etkilerinin olduğu yönünde geri dönütler alınmıştır.

Yeni dönemde değişen en önemli hususlardan biri de anne baba olarak hepimizin yaşadığı “Ya bir şey olur da çocuğum sınava giremezse!” endişesini ortadan kaldıracak “Mazeret Sınavı” hakkının öğrencilere verilmesidir.

2014-2015 yılında çeşitli mazeretlerle sınava giremeyen öğrencilerimiz için, I. Dönem Mazeret Sınavı 13-14 Aralık 2014 tarihlerinde; II. Dönem Mazeret Sınavı ise 16-17 Mayıs 2015 tarihlerinde yapılacaktır.

e-Sınav sisteminin Türkiye genelinde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Eskişehir ilimiz olmak üzere diğer illerimizde de teknik altyapı çalışmalarına başlanılmıştır. Gerekli donanım yatırımını yaptıktan sonra e-sınav sisteminde sınav maliyetlerinde ciddi tasarruf sağlanmıştır.

e-Sınav uygulamasını, kademeli olarak, yapmış olduğumuz diğer sınavlarda da kullanmak için çalışmalarımızı hızlandırmış bulunmaktayız. Amacımız vatandaşlarımızın sınav işlemlerini kolaylaştırarak zamanı en iyi şekilde kullanmalarını sağlamaktır.

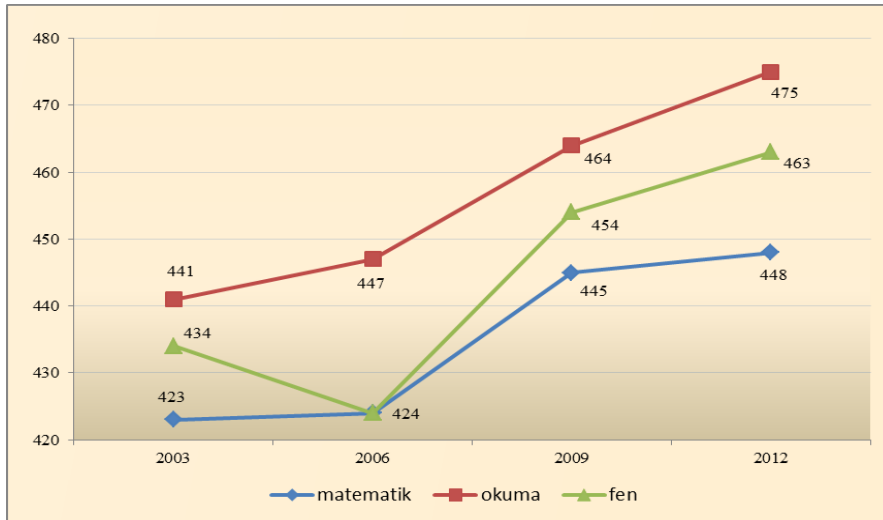
Çeşitli ülkelerin matematik ve fen alanlarında öğrenci başarılarını ölçmek, öğrenim ve öğretimin okullarda nasıl gerçekleştiğini belirlemek, ülkelerin eğitim sistemleri arasındaki farklılıkları ortaya koymak ve değerlendirmek amacıyla tasarlanan TIMSS araştırması ve katılımcı ülkelerde 15 yaş grubu öğrencilerin örgün eğitimde almış oldukları eğitimin değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen öğrenci değerlendirme programı PISA araştırması Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Ülkemiz PISA sınavlarına 2003 yılından itibaren katılmaya başlamış, PISA çalışmasında ülke sıralaması ve göstermiş olduğu başarı grafiği aşağıda verilmiştir.

Tablo 25. PISA 2012 Ülke Sıralamaları

Sıra	Matematik	Okuma	Fen
1	Şangay (613)	Şangay (570)	Şangay (580)
2	Singapur (573)	Hong Kong (545)	Hong Kong (555)
3	Hong Kong (651)	Singapur (542)	Singapur (551)
4	Tayvan (560)	Japonya (538)	Japonya (547)
5	G.Kore (554)	G.Kore (536)	Finlandiya (545)
...	....	....	....
40	Hırvatistan (471)	Yunanistan (477)	Slovakya (471)
41	İsrail (466)	Rusya (475)	İsrail (470)
42	Yunanistan (453)	Türkiye (475)	Yunanistan (467)
43	Sırbistan (449)	Slovakya (463)	Türkiye (463)
44	Türkiye (448)	G.Kıbrıs (449)	B. Arap Emir. (448)
45	Romanya (445)	Sırbistan (446)	Bulgaristan (446)
...	...	...	...
64	Endonezya (375)	Katar (388)	Endonezya (382)
65	Peru (368)	Peru (384)	Peru (373)

Grafik 13. PISA’da Türkiye’nin Yıllara Göre Değişimi

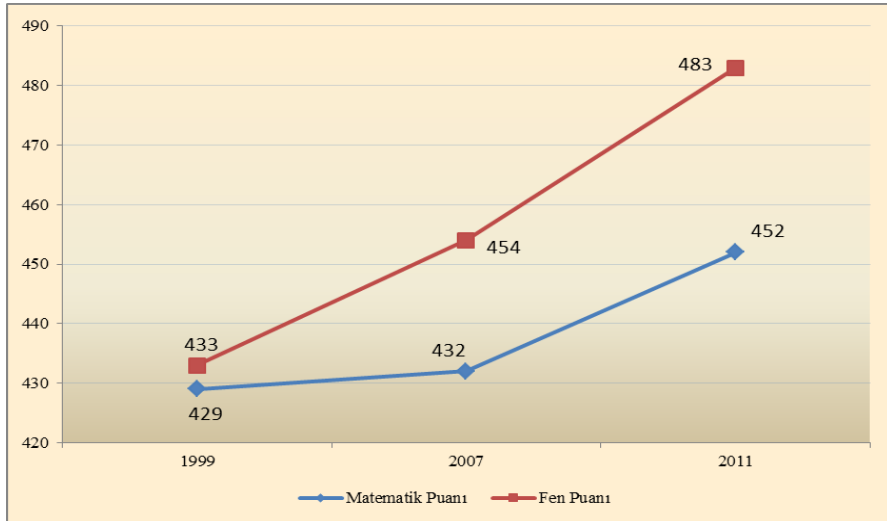

TIMSS sınavlarına ise 1999 yılından itibaren katılmış, ülkeler başarı sıralaması ve göstermiş olduğu başarı grafiği aşağıda verilmiştir.

Tablo 26. TIMSS 2011 8. SINIF ÜLKE SIRALAMALARI

Sıra No	Matematik	Fen
1	Kore (613)	Singapur (590)
2	Singapur (611)	Çin-Tayvan (564)
3	Çin-Tayvan (609)	Kore (560)
4	Hong Kong (586)	Japonya (558)
5	Japonya (570)	Finlandiya (552)
....	.....	.....
20	Norveç (475)	Kazakistan (490)
21	Ermenistan (467)	Türkiye (483)
22	Romanya (458)	İran (474)
23	B.Arap Emirlikleri (456)	Romanya (465)
24	Türkiye (452)	B. Arap Emirlikleri (465)
25	Lübnan (449)	Şili (461)
26	Malezya (440)	Bahreyn (452)
....	.....	.....
40	Fas (371)	Endonezya (406)
41	Umman (366)	Fas (376)
42	Gana (331)	Gana (306)

Grafik 14. TIMSS’de Türkiye’nin Yıllara Göre Değişimi-8.Sınıf

3.3.9. Yabancı Dil ve Hareketlilik

Haftalık ders saatlerinin uygulanmasında esneklik sağlanarak, yabancı dil öğretiminin geliştirilmesini sağlamak amacıyla 5. sınıfta öğrencilere 18 saate kadar yabancı dil öğrenme imkânı getirilmiştir. Ayrıca yabancı dil öğretimi, 6287 sayılı Kanun öncesinde 4. sınıftan başlarken yenilenen çizelge ile 2. sınıfa çekilmiştir.

Diğer taraftan, öğrencilerimizin İngilizce öğrenmelerinde dil bilgisi ağırlıklı öğretim değil, etkin dinleme ve konuşma becerilerini de geliştirilmesini sağlamak amacıyla 2007-2008 eğitim ve öğretim yılından itibaren ilköğretim 4-8'inci sınıflarda uygulanan DynEd İngilizce Dil Eğitimi Sisteminin, sadece ilköğretim kurumlarında değil, ortaöğretim 9-12'inci sınıf öğrencileri tarafından da kullanımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Ayrıca öğretmenlerin kullanımına yönelik Teacher Training yazılımı ile sistemin tablet bilgisayarlarda kullanımı için Android yazılımı da çalışmalar içinde yer almaktadır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla ülke genelinde tüm resmî ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında DynEd İngilizce Dil Eğitimi Sistemi uygulanmaya başlanmıştır.

3.3.10. AB'ye Uyum ve Uluslararasılaşma

Yeterlilikleri şeffaflaştırma, uluslararası alanda tanınırlığını artıma ve AB ülkeleri ile uyum sağlama amaçlarına yönelik Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi hazırlanmıştır.

Devletler ve uluslararası kuruluşlarla eğitim alanında iş birliğini geliştirmek, evrensel eğitim norm ve uygulamaları ile politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamak, uluslararası iş birliğinden kaynaklanan fırsatlardan en üst düzeyde yararlanmak amacımızdır.

Birleşmiş Milletler (UN), Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO), Avrupa Konseyi (Council of Europe), İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (BSEC), İslam İşbirliği Teşkilatı (OIC), Türk Konseyi gibi uluslararası kuruluşların eğitim ve öğretime ilişkin faaliyetleri yakından takip edilmektedir. Bu kuruluşların yıllık üyelik aidatları Bakanlığımızca karşılanmaktadır. Söz konusu kuruluşların yayınları takip edilerek ilgililerle paylaşılmakta, bu kuruluşların çalışmaları hakkında eğitim camiası bilgilendirilmektedir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatına bağlı ihtisas kuruluşlarından biri olan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü 3 Nisan 2012 tarihinde Bakanlığımız tarafından ülkemizde düzenlenen 1. Mütevelli Heyeti Toplantısı sonrasında Ankara'da kurulmuştur. Üye ülkeler arasında eğitim alanında işbirliklerinin yapılmasını amaçlayan söz konusu Enstitünün tam olarak faaliyete geçmesine yönelik hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı UNESCO'nun görev alanına giren konularla ilgili çalışmalar, Bakanlığımız ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ortaklığında gerçekleştirilmektedir. Türk eğitim ve öğretim sisteminde yapılan yenilikler uluslararası kuruluşlar nezdinde tanıtılarak uluslararası camiaya bilgi verilmektedir.

Ülkemizin Avrupa Birliği hedefi stratejik bir hedef olup Katılım Müzakereleri başladığında ortaya konulan tam üyelik hedefi, AB kaynaklı gecikmelere ve engellere rağmen, bugün de aynı şekilde devam etmektedir. Eğitim ve gençlik alanında Lizbon ve AB 2020 Stratejileri ile ortaya konulan hedefler Türkiye'nin de AB'ye uyum çerçevesindeki hedeflerini oluşturmaktadır. Avrupa Komisyonunca "Eğitim ve Öğretim 2020 Stratejik Çerçeve" kapsamında yürütülen faaliyetlere Bakanlığımız aktif olarak katılarak eğitim ve öğretimde Avrupa temel ölçütlerini dikkate alan çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çerçevede 8 Ekim 2014 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından açıklanan 2014 yılı Türkiye İlerleme Raporu'nda çeşitli seviyelerde ilerlemelerin sağlandığının belirtildiği fasıllar arasında 26 no'lu Eğitim ve Kültür Faslı da yer almaktadır. Ayrıca Raporda Demokratikleşme Paketi kapsamında hayata geçirilen düzenlemeler arasında özel okullarda anadilde eğitimin önünün açılmasının ön plana çıktığı görülmektedir.

Diğer taraftan eğitim ve öğretim sistemimizi dünya ile entegre etmek için uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmalar ve projeler yürütülmektedir.

Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasındaki mali iş birliği süreci, 2007-2013 yılları arasında "Katılım Öncesi Mali İşbirliği Aracı (IPA)" ile sürdürülmüş olup bu kapsamda Bakanlığımız çok sayıda uluslararası proje yürütmüştür/yürütmektedir. Bugüne kadar Bakanlığımızca uluslararası iş birliği kapsamında 1 milyar 426 milyon Dolar bütçeli 19 adet proje tamamlanmıştır. Hâlihazırda AB Mali İşbirliği kapsamında 24 milyon 630 bin Dolar bütçeli 4 adet proje devam etmektedir.

Ülkemiz ile AB arasındaki Mali İşbirliği, 2014-2020 yılları arasında ise IPA-II başlığı altında yürütülecektir. Bu dönemde ülkemize tahsis edilmesi planlan toplam bütçe 4,5 milyar Avro olup Bakanlığımız, bu kaynaktan da etkili bir biçimde faydalanılmasını teminen; eğitimin kalitesinin ve eğitime erişimin artırılması, becerilerin geliştirilerek "Eğitim ve Öğretim 2020" hedeflerine ulaşılması yolunda dönem içinde proje tekliflerini hazırlayacaktır.

Bakanlık olarak uyguladığımız politikalar neticesinde ülkemiz, eğitimin çıktılarını ve dolayısıyla sistemin performansını değerlendiren uluslararası araştırmalarda elde edilen ortalama puanlarda kısmi iyileşme sağlamıştır. Diğer taraftan bu iyileşmeler İnsanî Gelişme Raporu'nda da yerini bulmuş ve verilere göre Türkiye'de ortalama eğitim görme süresi 2000'li yılların başında 5,5 yıl iken 2013 yılında 7,6 yıla yükselmiştir.

Ancak eğitime erişim başta olmak üzere kaydedilen iyileşmelere rağmen, eğitim kalitesinin yükseltilmesi, bölgeler ve okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarının azaltılması ihtiyacı önemini korumaktadır.

Önümüzdeki dönemde, daha önce temelleri atılan politika ve uygulamalara ivme kazandırılacak, aynı kararlılık ve hızla eğitim sistemimize ilişkin sorunların çözümleri için adımlar atılmaya devam edilecektir. İhtiyaç odaklı alanlara göre, güçlü ülkelerin eğitim kapasitesi ve yetkinliği açısından analizleri de yapılarak uluslararası işbirliklerinde eğitim odaklı faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve takibi sağlanacaktır.

21. yüzyılın yükselen ülkesi olarak hedefimiz, bilgi toplumuna dönüşmüş, her alanda AB standartlarını yakalamış ve küresel ölçekte rekabet gücü yüksek, güçlü bir Türkiye'dir.

Yurt dışındaki çocuklarımızın; özgüven sahibi, ülkemizle güçlü bir mensubiyet ve kimlik bağını sürdüren, buldukları ülkelerde hayatın her alanında önemli yerler edinen ve bu ülkelere siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkılar yapabilen bir nesile dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın her türlü eğitim ve öğrenim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek, eğitim ve öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığımızın Amerika'dan Avustralya'ya, İsveç'ten Türkmenistan'a kadar 34 ülkede 31'i eğitim müşavirliği ve 25'i eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliği bulunmaktadır.

İlgili ülke makamlarıyla iş birliği çerçevesinde vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın yoğun olarak bulunduğu ülkelerdeki okullarda eğitim vermek üzere Bakanlığımızca başta "Türkçe Anadili ve Türk Kültürü" dersleri olmak üzere ihtiyaç duyulan branşlarda Bakanlıklar Arası Ortak Kültür Komisyonu marifetiyle öğretmen görevlendirilmektedir. Hâlihazırda 16 ülkede Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

öğretmenlerle birlikte toplam 25 ülkede 1.702 öğretmen görevlendirilmiştir.

Tablo 27. Ükelere Göre Öğretmen Dağılımı

Ülke Adı	Toplam	Ülke Adı	Toplam
Almanya	514	K.K.T.C	119
İsviçre	29	Afganistan	18
Fransa	206	Bulgaristan	3
Belçika	73	Yunanistan	16
İngiltere	33	Gürcistan	13
Lüksemburg	1	Azerbaycan	67
İtalya	2	Kırgızistan	69
S. Arabistan	360	Özbekistan	14
Kuveyt	22	Türkmenistan	82
Bahreyn	1	Romanya	13
Tunus	15	Moldova	10
İran	8	Tacikistan	5
Lübnan	9		
Genel Toplam			1.702

Türkiye'nin içinde bulunduğu geniş kültürel havza, dinamik nüfus açısından hem işgücü hem de eğitimle ilgili fırsatlar barındırmaktadır. Türkiye'nin bölgesel bir merkez olarak yükselmesi, iki yönlü insan hareketliliğini artırmaktadır. Bölgesel ve uluslararası hareketliliğin önümüzdeki dönemde daha da artması beklenmektedir. Çok sayıda öğrencinin yurt dışında eğitim görme eğiliminde olduğu günümüzde;

Türkiye, gelişen beşeri sermayesi ve eğitim kurumlarıyla bu alanı fırsata dönüştürebilecek bir potansiyel taşımaktadır.

Bilindiği üzere; 2023 hedeflerine ulaşmak ve kalkınma planlarında yer alan politikaların daha etkin uygulanması amacıyla ilk defa 10. Kalkınma Planında 25 Öncelikli Dönüşüm Programı belirlenmiştir. Bunlardan birisi de 25 nolu Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği Altyapısının Geliştirilmesi Programı'dır.

Söz konusu Program için hazırlanan eylem planının Yüksek Planlama Kurulu kararı olarak yayımlanmasının akabinde Bakanlığımızca;

- En az gelişmiş ve dönüşüm sürecindeki ülkelere yönelik ülkemizin tecrübelerini aktarmak amacıyla “eğitim alanında bilgi ve tecrübe paylaşımı programı” başlatılması,
- Küresel algı ve farkındalığın artırılmasına yönelik etkili bir iletişim stratejisi (Uluslararası başarı öykülerinin anlatıldığı spot filmi hazırlanması, yeni medya araçlarının kullanılması) geliştirilmesi,
- Eğitimde uluslararası hareketlilik ve iş birliği desteğinin sağlanması amacıyla Türkiye'deki ve yurt dışındaki eğitim kurumlarına yönelik hibe programları (Kurumsal ziyaretler, kardeş okul programı, eğitimler, kültürel değişimler vb. faaliyetler) başlatılması hedeflenmektedir.

Farklı ülkelerle eğitim alanında, uluslararası müzakereler yürütülerek bu kapsamda anlaşma, sözleşme ve protokoller imzalanmaktadır.

104 ülke ile anlaşma, protokol, mutabakat zaptı imzalanmış durumdadır. Gelişmiş Avrupa ülkeleri ile daha çok Kültürel İşbirliği Anlaşmalarımız bulunmaktadır. Genellikle eğitim, bilim kültür, sanat vb. geniş kapsamlı olan bu anlaşmalar yerine kurumların çalışma alanlarına özel anlaşmalar imzalama talepleri kapsamında Eğitim İşbirliği Anlaşmaları düzenlenmektedir. Son yirmi yıllık dönemde Orta Asya Türk

Cumhuriyetleri ile artan işbirliği faaliyetleri sonucu çok sayıda anlaşma imzalanmış, son on yıllık dönemde de Ortadoğu ülkeleri ve Afrika Ülkeleri ile de gelişen işbirliği faaliyetleri kapsamında yeni Eğitim İşbirliği Anlaşmaları üzerinde çalışılmaktadır. 2012 yılında 8 ülke ile (Afganistan, İran, Karadağ, Kırgızistan, Libya, Makedonya, Moldova, Yemen) 10 işbirliği anlaşması, 2013 yılında 8 ülke ile (Cibuti, Kırgızistan, KKTC, Pakistan, Romanya, Tunus, Ukrayna, Yunanistan) 10 işbirliği anlaşması, 2014 yılında 3 ülke (Türkmenistan, Tunus, Namibya) ile 3 anlaşma olmak üzere 2012-2014 periyodunda toplam 19 ülke ile 23 Anlaşma imzalanmıştır.

Hâlihazırda; 33 ülke ile İşbirliği Anlaşması (Azerbaycan, Avusturya, Benin, Cezayir, Fildişi Sahili, Filistin, Gana, Güney Afrika, Gürcistan, Güney Sudan, Hindistan, KKTC, Karadağ, Katar, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kosova, Libya, Liberya, Fas, Mali, Makedonya, Özbekistan, Romanya, Rusya, Senegal, Sırbistan, Slovakya, Suudi Arabistan, Tacikistan, Yemen, Yunanistan) müzakereleri devam etmektedir.

Ülkemizin eğitim ve kültür alanlarında ulaşılmış olduğu düzey, Türk kültürünün dünyada yaratmakta olduğu gözlemlenen ilgi ve Orta Asya, Kafkasya ile Ortadoğu'daki resmî Türk okullarının vatandaşlarımız ve yerel halktan gördüğü yoğun talep dikkate alındığında, yurt dışındaki resmî statüdeki okullarımızın mevcudiyet ve faaliyetlerinin, 6528 sayılı Kanunun getirdiği olanaklar ışığında ve uzun vadeli bir bakış açısıyla yeniden ele alınması gerektiği düşünülmüştür.

Bu sebeple Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü adı altında yeni bir genel müdürlük kurularak, daha önceden Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde, ülkeler bazında yürütülen eğitim ve öğretim faaliyetleri 6528 sayılı Kanunla birlikte yeni kurulan Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü çatısı altında birleştirilmiştir. Bu sayede yurt dışı eğitim ve öğretim hizmetlerinin daha etkili ve verimli olması hedeflenmektedir.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın eğitim ve öğretim çağındaki çocuklarının eğitim ihtiyaçları Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilik/Başkonsoloslukları nezdinde S. Arabistan, Libya (Ülkedeki iç karışıklık nedeniyle eğitime ara verilmiştir) , İran, Afganistan, Kuveyt, Belçika, Danimarka, Avusturya, Romanya, Moldova, Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Kazakistan (2014-2015 yılında eğitim ve öğretime ara verilmiştir) Tacikistan ve Türkmenistan'da toplam 67 okulumuz tarafından karşılanmaktadır.

2015 yılından itibaren 6528 sayılı Kanun kapsamında; yurt dışında büyükelçilikler ve başkonsolosluklar aracılığıyla Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren okulların hizmet binası yapımı, donatımı, kefalet ücreti ve kira giderleri ile Bakanlıkça uygun görülen diğer ihtiyaçları Bakanlık bütçesinden karşılanacaktır.

Avrupa Hayat Boyu Rehberlik Politika Ağı (ELGPN) Türkiye çalışmaları Bakanlığımız koordinesinde yürütülmektedir. Yararlanıcı kurum olarak Bakanlığımız, rehberlik hizmetlerine erişim ile iş birliği ve koordinasyon çalışma paketlerinin çalışmalarına, ayrıca yılda iki kez düzenlenen çalışma toplantılarına katılım sağlamaktadır.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) tarafından mesleki yeterliliklerin şeffaflığı konulu Avrupa Forumu'nda alınan karar doğrultusunda Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ile aday ülkelerde ulusal referans noktalarının kurulması tavsiye edilmekte olup ulusal referans noktası, hem Türkiye'deki hem de Avrupa Birliği ülkelerindeki mesleki eğitim sistemleri ve mesleki yeterlilikler hakkında bilgi edinmek isteyenlerin başvurabileceği ilk temas noktasıdır. Ülkemizde ulusal referans noktası ile ilgili hazırlanan web sitesi uygulamaya konulmuştur.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda yurt dışına gönderilen öğrenci sayısının artırılması amacıyla 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun ile 1416 sayılı Kanunda değişikliğe gidilerek yurt dışında lisansüstü öğrenim amacıyla geçirilen sürelerin tamamının memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılının bir kademe ilerlemesine ve her üç yılının bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilmesinin sağlanması yanı sıra bursluluk hakkı kazanma aşamasında kamu görevlileri için öngörölmüş olan istifa şartı ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca, yurt dışında öğrenim gören öğrencilere yapılacak ödemelere ilişkin 26 Aralık 2013 tarihli Tebliğ ile aylık burslarda %20 oranında artış sağlanmıştır.

İkili Kültürel Anlaşmalar Çerçevesinde, yabancı hükümetlerce Hükümetimiz emrine verilen burslar kapsamında; 2013-2014 eğitim öğretim yılında araştırma, doktora, yüksek lisans ve dil bursu alanlarında 20 ülkeye 104 öğrenci gönderilmiştir. Önümüzdeki yıllarda uluslararası anlaşmaların revize edilerek ülke sayısının ve burs kontenjanlarının artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

31.12.2012 tarihi itibarıyla yabancı uyruklu öğrenci iş ve işlemleri, bütçesi ile birlikte Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına devredilmiştir.

Bakanlığımız, bu aşamadan sonra, yalnızca Başbakanlık bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Kurulunda üye olarak görev yapmaktadır. İkili kültürel anlaşmalar gereğince yabancı Hükümetler tarafından kendi ülkelerinde kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen burs iş ve işlemlerini yürütmektedir.

Burs duyuruları ve başvuruları internet üzerinden yapılmaktadır. Burslar her ülkeye göre değişmekle birlikte genel olarak ilgili ülke tarafından adayların eğitim, konaklama, yeme-içme gibi giderlerini kapsamaktadır. Diğer her türlü gider (gidiş-dönüş yol masrafı, vize, sigorta v.b.) adaylara aittir. Bakanlığımızca adaylara herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

İkili Kültürel Anlaşmalar Çerçevesinde, yabancı hükümetlerce Hükümetimiz emrine 2013-2014 yılları arasında verilen 166 kişilik kontenjandan toplam 21 ülkeye; 30 araştırma, 9 doktora, 32 yüksek lisans ve 33 dil bursu alanlarında 104 öğrenci gönderilmiştir. 2014-2015 yılları arasında ise verilen 258 kişilik kontenjandan şimdiye kadar toplam 11 ülkeye 130 öğrenci gönderilmiştir.

Bu yıl itibarıyla mevcut burslara ilaveten Macaristan Hükûmeti tarafından 50 ve Rusya Hükûmeti tarafından 13 olmak üzere toplam 63 kişilik lisans düzeyinde burs imkânı sağlanmıştır. Gelecek yıllara yönelik uluslararası anlaşmaların revize edilerek ülke sayısının ve burs kontenjanlarının artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Yurt dışında yaşayan ve açık öğretim okullarımızda eğitim gören vatandaşlarımızın sınav merkezi sayısı geçmişte 2 ile sınırlı iken bu sayı bugün 19'a çıkarılmıştır.

Vatandaşlarımıza sağlanan eğitim hizmeti yurt dışında da dünyanın belli başlı merkezlerine taşınmış (Almanya, Fransa, Belçika, Avusturya, İsviçre, Hollanda, Azerbaycan, Suudi Arabistan, Kuveyt, İran, Libya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) olup artarak devam etmektedir.

Bakanlığımıza bağlı olarak Brüksel, Viyana ve KKTC'de açık imam hatip lisesi hizmeti başlamıştır. Ayrıca, Danimarka açık imam hatip lisesi ile ilgili çalışmalar sonlanma aşamasına gelmiştir. Yurt dışı açık öğretim okulları ve açık imam hatip liselerinin yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

3.4. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)

Yükseköğretim Kurulu kararlarına veya ilgili mevzuat hükümlerine istinaden başta yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim görececek adayların puan sıralamasına göre tespiti veya yerleştirilmesi ile yükseköğretim kurumlarında atama veya

yükselmelerde esas alınan sınavlar olmak üzere, ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek veya yabancı dil sınavları ile gerektiğinde yerleştirme işlemlerini Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı yerine getirmektedir.

3 Mart 2011 tarihli ve 27863 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Kurum idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kurumuna dönüştürülmüş, kendine özgü bütçesi olan, uzmanlığa dayalı bir personel rejimi ve idari yapısını oluşturacak yasal zemin hazırlanarak “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı” adını almıştır.

6114 sayılı Kanunla; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, bu Kanunla ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip, Yükseköğretim Kurulu ile “ilgili” bir kuruluştur.

Başkanlık, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Başkanlığın yürüttüğü iş ve işlemlerin yerine getirilmesinde, Başkanlık çalışanları ve görevlendirilen diğer uygulayıcı birimlere sınav sorularının oluşturulması, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntem ve süreçlerinin seçimi ve uygulanmasında hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafından talimat verilemez.

4. BÜTÇE

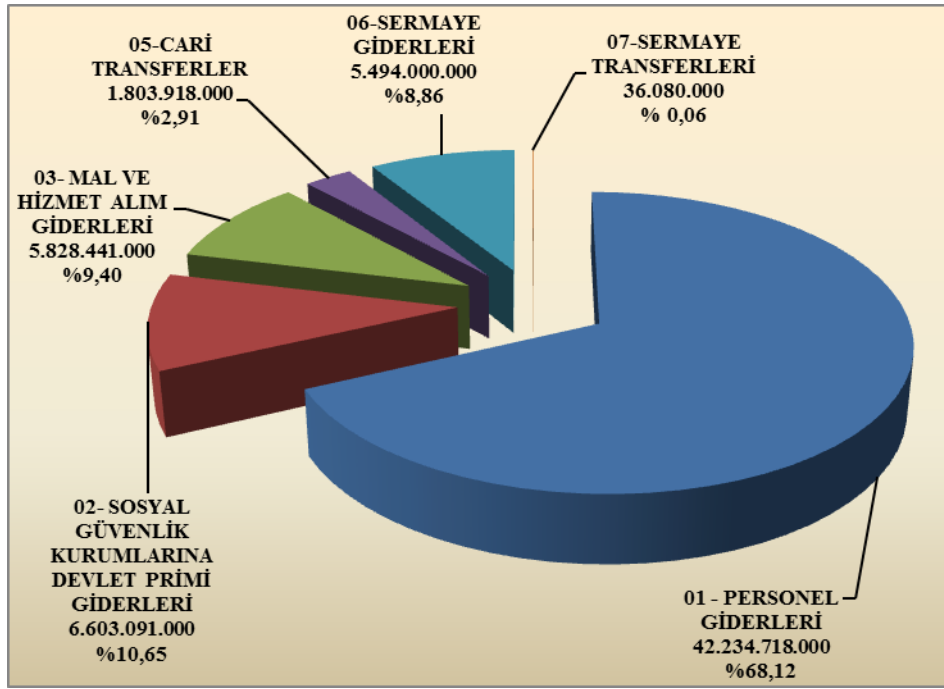
2015 yılı Bakanlığımız bütçesi;

- 42 milyar 234 milyon 718 bin TL'si personel giderleri için,
- 6 milyar 603 milyon 91 bin TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet primi giderleri için,
- 5 milyar 828 milyon 441 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar için,
- 1 milyar 803 milyon 918 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler için,
- 5 milyar 494 milyon TL'si sermaye giderleri için,
- 36 milyon 80 bin TL'si sermaye transferleri için

olmak üzere toplam 62 milyar 248 bin TL'dir.

Yükseköğretim, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi 2015 yılı bütçesine öngörülen 18 milyar 857 milyon 491 bin TL ile birlikte, toplam eğitim bütçemiz; **80 milyar 857 milyon 739 bin TL** olmuştur.

Grafik 15. Millî Eğitim Bakanlığı 2015 Yılı Bütçe Tasarısının Ödenek Dağılımı

Ayrıca Bakanlığımız bütçesi dışında ilave olarak ilköğretim öğrencilerine ücretsiz dağıtılacak ders kitapları için 240 milyon TL ve taşınabilir ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için 460 milyon TL ve özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin okullara ve kurumlara erişiminin sağlanması için 155 milyon TL olmak üzere, toplam 855 milyon TL kaynak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanması öngörülmüştür.

2015 YILI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BÜTÇE TASARISI

2015 yılı Millî Eğitim Bakanlığı Bütçe Tasarısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince, kalkınma planları ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını; hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın sağlanmasını, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını; tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolün düzenlenmesini amaçlamaktadır.

Merkezî yönetim bütçe uygulamasına geçilmesiyle beraber bütçe sistemi uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanmıştır. Yine çok yıllık bütçeleme sisteminin entegre edilmesiyle birlikte daha saydam ve öngörülebilir bir bütçe politikası uygulamaya konulmuştur.

Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hazırlık çalışmalarını yönlendirmek üzere Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Bütçe Hazırlama Rehberi ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi doğrultusunda Bakanlığımızın 20 biriminin bütçesinin teklifleri 2015-2017 dönemi çok yıllık bütçeleme sistemine göre hazırlanmıştır.

Eğitimin başlıca finansman kaynakları;

- Merkezî yönetim bütçesinden ayrılan pay,
- İl özel idareleri bütçesinden ayrılan kaynaklar,
- Dış ülke ve kuruluşlardan sağlanan dış kredi, burs ve bağışlar,
- Halk ve kuruluşların eğitime bağışları ile
- Okul-aile birliği gelirlerinden

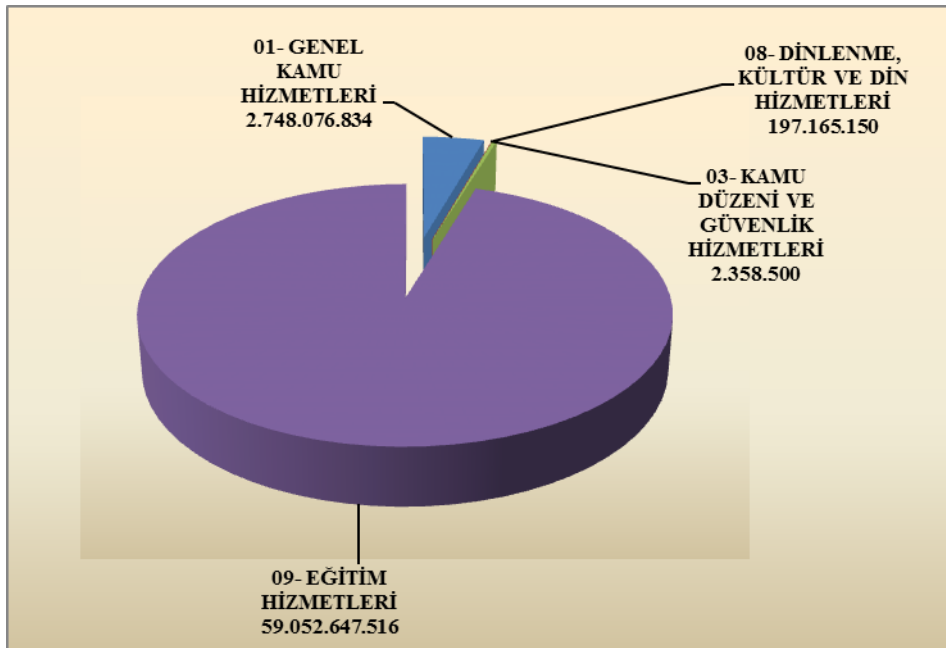
oluşmaktadır.

Tablo 28. Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre 2015 Yılı MEB Bütçe Tasarısının 2014 Yılı Bütçe Ödeneğine Oranı ve Dağılımı

(TL)

FONKS. KOD	AÇIKLAMA	2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2015 Yılı Bütçe Tasarı	2015 Yılı Bütçe Tasarısının 2014 Yılı BÖ'ne Oranı	2015 Yılı MEB Bütçe Dağılımı
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	2.442.900.240	2.748.076.834	12,49	4,4324
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	-	-	-	-
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	2.225.000	2.358.500	6,00	0,0038
08	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	207.660.370	197.165.150	-5,05	0,3180
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	53.052.032.000	59.052.647.516	11,31	95,2458
TOPLAM		55.704.817.610	62.000.248.000	11,30	100,00

Grafik 16. 2015 yılı bütçe Tasarısının Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

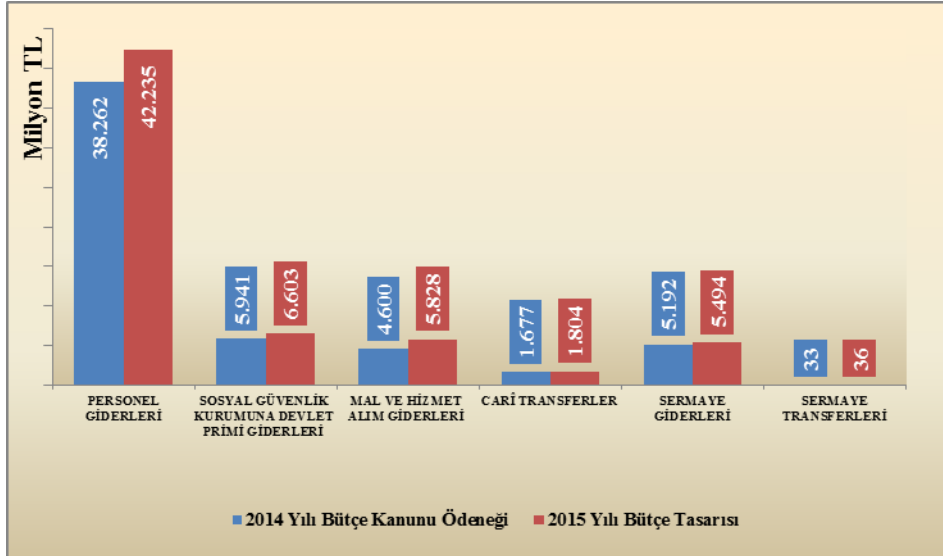

Tablo 29. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2015 Yılı MEB Bütçe Tasarısının 2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneğine Oranı

(TL)

EKO. KOD	Ö DENEK TÜRÜ	2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2015 Yılı Bütçe Tasarısı	2015 Yılı Bütçe Tasarısının 2014 Yılı BÖ'ne Oranı	2015 Yılı MEB Bütçe Dağılımı
01	PERSONEL GİDERLERİ	38.261.980.610	42.234.718.000	10,38	68,12
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.940.776.000	6.603.091.000	11,15	10,65
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	4.599.639.000	5.828.441.000	26,72	9,40
05	CARİ TRANSFERLER	1.677.322.000	1.803.918.000	7,55	2,91
06	SERMAYE GİDERLERİ	5.192.300.000	5.494.000.000	5,81	8,86
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	32.800.000	36.080.000	10,00	0,06
TOPLAM		55.704.817.610	62.000.248.000	11,30	100,00

Grafik 17. Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2015 Yılı MEB Bütçe Tasarısının 2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneğine Oranı

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Tablo 30. 2015-2017 Dönemi MEB Bütçesinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre İkinci Düzey Dağılımı ve 2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneğine Oranı

(TL)

EKO. KOD	AÇIKLAMA	2014	2015	2015 YILI TASARISININ 2014 BÜTÇE KANUNU ÖDENEĞİNE ORANI %	2016	2017
		BÜTÇE KANUNU ÖDENEĞİ	BÜTÇE TASARISI		TEKLİF	TEKLİF
I	II					
01	PERSONEL GİDERLERİ	38.261.980.610	42.234.718.000	10,4	45.820.852.300	49.434.342.600
	1 MEMURLAR	36.456.727.610	40.267.306.000	10,5	43.687.468.300	47.133.522.600
	2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.141.000	5.677.000	165,2	6.158.000	6.643.000
	3 İŞÇİLER	711.407.000	766.064.000	7,7	830.689.000	895.885.000
	4 GEÇİCİ PERSONEL	1.056.609.000	1.160.749.000	9,9	1.258.669.000	1.357.452.000
	5 DİĞER PERSONEL	35.096.000	34.922.000	-0,5	37.868.000	40.840.000
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUM. DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.940.776.000	6.603.091.000	11,1	7.162.555.000	7.728.559.000
	1 MEMURLAR	5.596.674.000	6.212.252.000	11,0	6.738.745.000	7.271.488.000
	2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL	1.748.000	5.989.000	242,6	6.495.000	7.005.000
	3 İŞÇİLER	131.032.000	146.896.000	12,1	159.288.000	171.789.000
	4 GEÇİCİ PERSONEL	211.322.000	237.954.000	12,6	258.027.000	278.277.000
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	4.599.639.000	5.828.441.000	26,7	6.287.243.000	6.748.439.000
	2 TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MAL. ALIM.	1.179.804.590	1.311.012.600	11,1	1.357.592.050	1.424.198.300
	3 YOLLUKLAR	85.042.730	76.968.300	-9,5	76.069.900	79.940.600
	4 GÖREV GİDERLERİ	721.210	892.100	23,7	946.600	1.055.300
	5 HİZMET ALIMLARI	3.271.171.120	4.369.783.500	33,6	4.776.029.150	5.162.074.200
	6 TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	718.400	718.000	-0,1	687.300	722.100
	7 MENKUL MAL ALIM, BAK. VE ONARIM GİD.	15.436.550	15.504.000	0,4	18.364.100	20.021.000
	8 GAYRİMENKUL MAL BAK. VE ONARIM GİD.	45.554.400	52.308.500	14,8	56.227.900	59.029.500
	9 TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	1.190.000	1.254.000	5,4	1.326.000	1.398.000
05	CARİ TRANSFERLER	1.677.322.000	1.803.918.000	7,5	1.956.811.000	2.107.749.000
	3 KAR AMACI GÜTMİYEN KURUL. YAPILAN TRANSFERLER	11.087.000	11.189.000	0,9	11.783.000	12.372.000
	4 HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	1.606.935.000	1.725.119.000	7,4	1.874.937.000	2.023.190.000
	6 YURTDIŞINA YAPILAN TRANS.	59.300.000	67.610.000	14,0	70.091.000	72.187.000
06	SERMAYE GİDERLERİ	5.192.300.000	5.494.000.000	5,8	6.291.214.000	6.934.842.000
	1 MAMUL MAL ALIMLARI	832.500.000	940.500.000	13,0	1.302.640.000	1.374.423.988
	2 MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	531.900.000	617.700.000	16,1	779.344.500	1.013.974.177
	3 GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	10.000.000	18.520.000	85,2	24.954.000	32.211.836
	4 GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	174.900.000	185.000.000	5,8	204.545.000	225.511.000
	5 GAYRİMENKUL SER. ÜRETİM GİD.	3.371.000.000	3.385.780.000	0,4	3.500.001.500	3.784.529.251
	7 GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM	272.000.000	346.500.000	27,4	479.729.000	504.191.748
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	32.800.000	36.080.000	10,0	37.992.000	39.891.000
	2 YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	32.800.000	36.080.000	10,0	37.992.000	39.891.000
TOPLAM		55.704.817.610	62.000.248.000	11,3	67.556.667.300	72.993.822.600

Tablo 31. 2015 Yılı MEB Bütçe Tasarısının Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

(TL)

FONK. KODU	AÇIKLAMA	01	02	03	05	06	07	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEVLET PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	
01	GENEL KAMU HİZMEİLERİ	2.142.143.284	449.340.000	118.188.550	8.405.000	30.000.000		2.748.076.834
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMEİLERİ			2.358.500				2.358.500
08	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMEİLERİ	9.125.950	843.100	187.196.100				197.165.150
09	EĞİTİM HİZMEİLERİ	40.083.448.766	6.152.907.900	5.520.697.850	1.795.513.000	5.464.000.000	36.080.000	59.052.647.516
TOPLAM		42.234.718.000	6.603.091.000	5.828.441.000	1.803.918.000	5.494.000.000	36.080.000	62.000.248.000

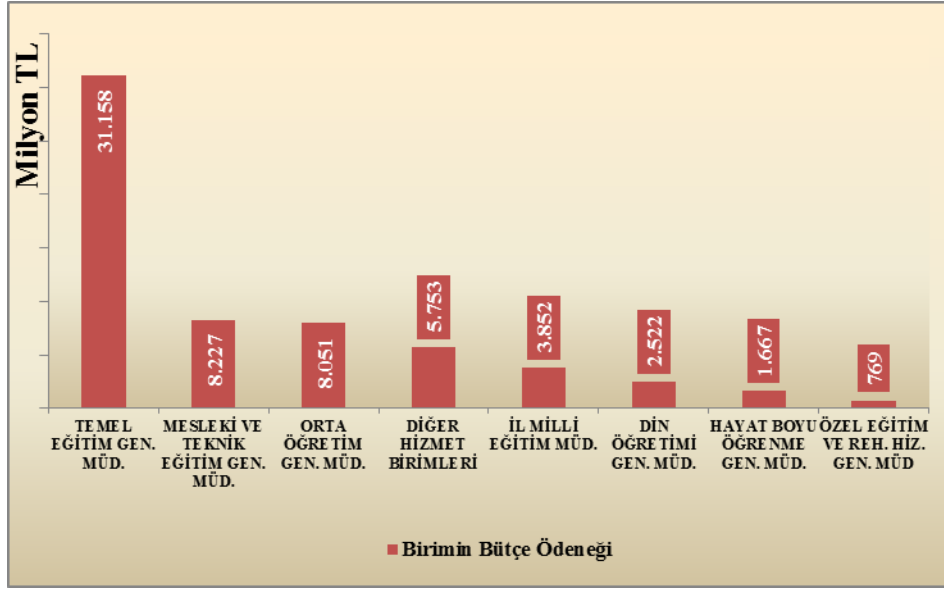
Tablo 32. 2015 Yılı Bütçe Tasarısının Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Birimlere Dağılımı

BİRİM ADI	01 GENEL KAMU HİZMETLERİ	03 KAMU DÜZENİ VE GÜ.HİZ.	08 DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZ.	09 EĞİTİM HİZMETLERİ	T O P L A M (TL)
ÖZEL KALEM				12.676.300	12.676.300
REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	15.711.812			2.805.000	18.516.812
TALİM VE TER. KUR.BAŞK.				16.729.847	16.729.847
DESTEK HİZM. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	202.292.292	2.358.500	182.966.900	736.000.000	1.123.617.692
İNSAN KAYNAKLARI GN.MÜD.	19.667.254			141.200	19.808.454
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI				14.060.517	14.060.517
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI				294.678.829	294.678.829
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	5.835.372				5.835.372
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	3.150.924				3.150.924
BASIN VE HALKLA İLİŞ. MÜŞAVİRLİĞİ	399.381.414				399.381.414
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ	2.090.842.865		14.198.250	1.747.450.980	3.852.492.095
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜD. MERKEZ				322.154.372	322.154.372
OKULÖNCESİ VE İLKÖĞR. OKULLARI				30.835.694.399	30.835.694.399
ORTA ÖĞRETİM GEN.MÜD. MERKEZ				2.640.346.529	2.640.346.529
GENEL ORTAÖĞRETİM OKULLARI				5.410.279.195	5.410.279.195
MESLEKİ VE TEK. EĞ.GEN.MÜD. MRK				2.582.545.773	2.582.545.773
MESLEKİ VE TEK.ÖĞRETİM OKULLARI				5.644.549.413	5.644.549.413
ÖĞRETİM YETİŞ. VE GELİŞ.GN.MÜD.				14.695.428	14.695.428
DİN ÖĞRETİMİ GEN. MÜD. MERKEZ				505.669.877	505.669.877
DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI				2.016.562.702	2.016.562.702
HAYAT BOYU ÖĞR.GENEL MÜD.				494.868.899	494.868.899
HAYAT BOYU ÖĞR.VE HALK EĞİT.MRK.				1.172.419.039	1.172.419.039
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞ. GEN.MÜD.	6.714.072			34.234.600	40.948.672
YURTDIŞI EĞİTİM MÜŞ. VE ATAŞELERİ	202.000			9.223.100	9.425.100
ÖZEL ÖĞRETİM KUR. GEN. MD. MERK.	4.206.829			2.317.775.300	2.321.982.129
ÖZEL EĞİTİM REH. HİZ. GEN. MD.MRK.				140.347.100	140.347.100
ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI				628.855.411	628.855.411
YENİLİK VE EĞİTİM TEKN. GENEL MÜD.	72.000			1.037.901.406	1.037.973.406
ÖLÇME, DEĞ. VE SINAV HİZ. GENEL MÜD.				5.730.200	5.730.200
YÜKSEK ÖĞR. VE YURT DIŞI EĞ. GEN.MÜD.				414.252.100	414.252.100
T O P L A M	2.748.076.834	2.358.500	197.165.150	59.052.647.516	62.000.248.000

Tablo 33. 2015 Yılı Bütçe Tasarısının Ekonomik Dağılımı

BİRİM ADI	01	02	03	05	06	07	TOPLAM (TL)
	PERSONEL GİDERLERİ	SOSYAL GÜV. KUR. DEV. PRIM GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	CARİ TRANS.	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANS.	
ÖZEL KALEM	10.684.500	1.398.500	593.300				12.676.300
REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	14.961.812	750.000	2.805.000				18.516.812
TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI	13.629.447	1.952.400	448.000		700.000		16.729.847
DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	84.701.592	4.933.900	272.359.000	1.623.200	760.000.000		1.123.617.692
İNSAN KAYNAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.979.354	3.527.000	1.302.100				19.808.454
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	252.517	80.200	3.727.800		10.000.000		14.060.517
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.009.729	642.000	27.100		290.000.000		294.678.829
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	2.657.872	435.000	1.742.500		1.000.000		5.835.372
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.375.724	475.000	300.200				3.150.924
BASIN VE HALKLA İLİŞK. MÜŞAVİRLİĞİ	399.188.164	57.000	136.250				399.381.414
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ	1.627.145.295	438.932.000	1.774.705.000	6.709.800	5.000.000		3.852.492.095
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜD. MERKEZ	111.856.272	770.000	371.100	209.157.000			322.154.372
OKULÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM OKULLARI	25.063.356.699	4.013.321.600	707.581.100	245.435.000	806.000.000		30.835.694.399
ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜD. MERKEZ	2.373.770.329	1.063.200	513.000	265.000.000			2.640.346.529
GENEL ORTA ÖĞRETİM OKULLARI	3.259.586.345	867.658.000	222.452.850	285.602.000	774.980.000		5.410.279.195
MESLEKİ VE TEK.EĞİTİM GEN. MÜD.MRK	2.541.556.073	1.023.000	1.966.700	38.000.000			2.582.545.773
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI	3.340.665.913	846.581.500	288.751.000	180.751.000	987.800.000		5.644.549.413
ÖĞRETMEN YET. VE GEL. GEN. MÜD.	7.123.228	1.414.400	6.157.800				14.695.428
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜD. MERKEZ	467.772.377	319.000	578.500	37.000.000			505.669.877
DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI	954.656.502	138.304.000	105.291.200	120.311.000	698.000.000		2.016.562.702
HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MDR.	488.954.899	4.878.000	1.036.000				494.868.899
HAYAT BOYU ÖĞRENME VE HALK EĞ. MER.	884.773.739	187.194.000	49.723.300	8.728.000	42.000.000		1.172.419.039
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞ.GEN.MÜD.	3.562.272	805.100	2.353.300	18.228.000	16.000.000		40.948.672
YURTDIŞI EĞİTİM MÜŞAVİR VE ATAŞELERİ	6.563.500	1.087.600	1.774.000				9.425.100
ÖZEL ÖĞRETİM KUR. GEN. MÜD. MERKEZ	3.455.629	369.100	2.318.157.400				2.321.982.129
ÖZEL EĞT.REH. VE DANŞ.HİZ.GEN.MÜD.MRK	136.950.600	363.800	2.032.700	1.000.000			140.347.100
ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI	394.759.011	82.139.400	45.466.000	19.491.000	87.000.000		628.855.411
YENİLİK VE EĞİTİM TEKN. GENEL MÜD.	11.168.006	1.037.400	10.176.000	72000	1.015.520.000		1.037.973.406
ÖLÇME, DEĞ. VE SINAV HİZ. GENEL MÜD.	4.389.500	427.900	912.800				5.730.200
YÜKSEK ÖĞR. VE YURT DIŞI EĞ. GEN.MÜD.	5.211.100	1.151.000	5.000.000	366.810.000		36.080.000	414.252.100
TOPLAM	42.234.718.000	6.603.091.000	5.828.441.000	1.803.918.000	5.494.000.000	36.080.000	62.000.248.000

Grafik 18. MEB Ana Hizmet Birimleri ile Diğer Hizmet Birimlerinin 2015 Yılı Bütçe Ödenekleri

Tablo 34. Millî Eğitim Bakanlığı Bütçe Tasarısının Gayri Safi Yurt İçi Hasıla ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları

(TL)

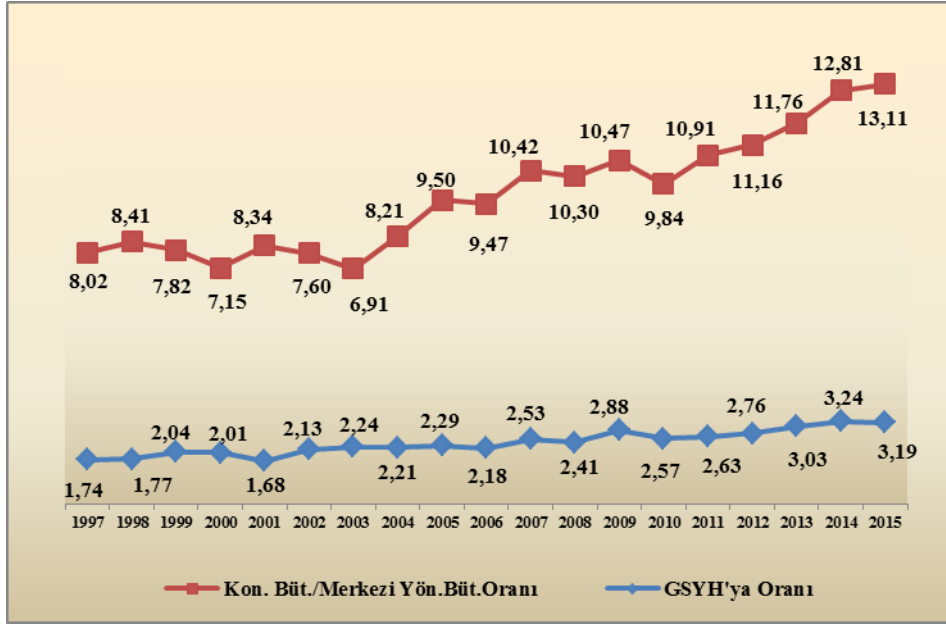
Yıllar	GSYH *	Konsolide Bütçe /Merkezi Yönetim Bütçesi ***(1)	MEB Bütçesi ***	Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinin	
				GSYH'ya Oranı	Kon. Büt./Merkezi Yön.Büt.Oranı
				%	%
1997	29.393.262.000	6.361.685.500	510.063.600	1,74	8,02
1998	70.203.147.000	14.789.475.000	1.243.108.000	1,77	8,41
1999	104.595.915.540	27.266.600.000	2.131.808.500	2,04	7,82
2000	166.658.021.460	46.827.436.000	3.350.330.000	2,01	7,15
2001	240.224.083.050	48.519.490.000	4.046.305.625	1,68	8,34
2002	350.476.089.498	98.131.000.000	7.460.991.000	2,13	7,60
2003	454.780.659.396	147.230.170.000	10.179.997.000	2,24	6,91
2004	559.033.025.861	150.658.129.000	12.366.236.276	2,21	8,21
2005	648.931.711.812	156.088.874.910	14.835.422.184	2,29	9,50
2006	758.390.785.210	174.958.100.699	16.568.145.500	2,18	9,47
2007	843.178.421.420	204.988.545.572	21.355.634.000	2,53	10,42
2008	950.534.250.715	222.553.216.800	22.915.565.000	2,41	10,30
2009	952.558.578.826	262.217.866.000	27.446.778.095	2,88	10,47
2010	1.098.799.348.446	286.981.303.810	28.237.412.000	2,57	9,84
2011	1.297.713.210.117	312.572.607.330	34.112.163.000	2,63	10,91
2012	1.416.798.489.820	350.898.317.817	39.169.379.190	2,76	11,16
2013	1.565.180.961.710	404.045.669.000	47.496.378.650	3,03	11,76
2014**	1.719.000.000.000	434.995.765.000	55.704.817.610	3,24	12,81
2015**	1.945.000.000.000	472.943.000.000	62.000.248.000	3,19	13,11

(*) 2014 yılına kadar Türkiye İstatistik Kurumunun www.tuik.gov.tr adresinden alınarak, her yıl güncellenmektedir.

(**) Gerçekleşmesi tahminidir. 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısından alınmıştır.

(***) Bütçe kanunlarından kesintili bütçe ödenekleri alınmıştır. Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamı (Hazine Yardımları ve Gelirlerden Ayrılan Pay Hariç)

Grafik 19. Millî Eğitim Bakanlığı Bütçe Tasarısının Gayri Safi Yurt İçi Hasıla ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları

Tablo 35. Merkezi Bütçe Yatırım Ödeneğinden MEB Yatırımlarından Ayrılan Pay

(TL)

Yıllar	Konsolide/Merkezi Yönetim Bütçe Yatırım Ödeneği	MEB Yatırım Ödeneği	Kon./Merkezi Yön. Bütçe Yatırım Öden. MEB Yatırımlarından Ayrılan Pay
2003	8.998.500.000	1.479.050.000	16,44
2004	7.368.361.000	1.244.150.000	16,89
2005	10.143.886.000	1.230.306.000	12,13
2006	9.639.582.000	1.238.498.000	12,85
2007	9.341.637.000	1.490.000.000	15,95
2008	8.743.466.000	1.296.704.000	14,83
2009	12.609.700.000	1.754.417.000	13,91
2010	19.046.000.000	1.785.327.000	9,37
2011	21.426.591.000	1.995.625.000	9,31
2012	27.913.538.000	2.600.000.000	9,31
2013	33.488.724.000	3.955.000.000	11,81
2014	36.400.961.000	5.192.300.000	14,26
2015	40.454.052.000	5.494.000.000	13,58

Grafik 20. 2002-2015 Yılları Arası MEB Yatırım Ödenekleri

Tablo 36. 2015 Yılında Tahsisi Öngörülen Yatırım Ödenekleri

(TL)

İLGİLİ BİRİMLER	Etüt Proje	Makine-Teçhizat	Büyük Onarım	Yapı Tesis	Kamulaştırma	3308 sayılı Kanun Gelirleri	GENEL TOPLAM
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	6.000	116.000	85.000	800.000			1.007.000
Okul Öncesi Okulları		28.000					28.000
İlköğretim Okulları		88.000	85.000				173.000
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	5.000	138.000	105.000	735.000			983.000
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü				698.000			698.000
Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü				87.000			87.000
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	515.520	500.000					1.015.520
İLK ve GENEL ORTAÖĞRETİM SEKTÖRÜ	526.520	754.000	190.000	2.320.000			3.790.520
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	700						700
Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü	22.000	24.500	8.500	5.000			60.000
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	6.000	4.000					10.000
İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı	60.000		45.000		185.000		290.000
Strateji Geliştirme Başkanlığı	1.000						1.000
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü	4.000	107.000	103.000	983.800		51.000	1.248.800
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü				42.000			42.000
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	16.000						16.000
MESLEKİ ve TEKNİK EĞİTİM SEKTÖRÜ	109.700	135.500	156.500	1.030.800	185.000	51.000	1.668.500
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü				34.980			34.980
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR SEKTÖRÜ				34.980			34.980
MEB TOPLAMI	636.220	889.500	346.500	3.385.780	185.000	51.000	5.494.000

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

Tablo 37. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu Gereğince Mesleki Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Faaliyetlerinin Desteklenmesi İçin Yapılan 2014 Yılı Harcamaları

(TL)

Harcama Kalemleri	Toplam Ödenek	Harcama Tutarı
Personel Giderleri (01.1)	11.202.806	5.391.680
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları (03.2)	12.661.237	3.772.037
Yolluklar (03.3)	8.370.069	3.671.587
Hizmet Alımları (03.5)	3.237.492	244.018
Menkul Mal , Bakım ve Onarım Giderleri (03.7)	117.802	32.118
Sermaye Giderleri Mamul Mal Alımları (06.1)	47.647.307	16.701.747
TOPLAM	83.236.713	29.813.187

Not: Ekim 2014 tarihi itibarıyla alınmıştır.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (YÖK ve ÜNİVERSİTELER) BÜTÇESİ

Ülkemizde 2014 yılı itibarıyla 104'ü devlet, 72'si vakıf olmak üzere 176 üniversite bulunmaktadır.

Üniversitelerimiz ve diğer eğitim kurumlarında 20.462 profesör, 13.285 doçent, 31.610 yardımcı doçent olmak üzere toplam 65.357 öğretim üyesi görev yapmaktadır.

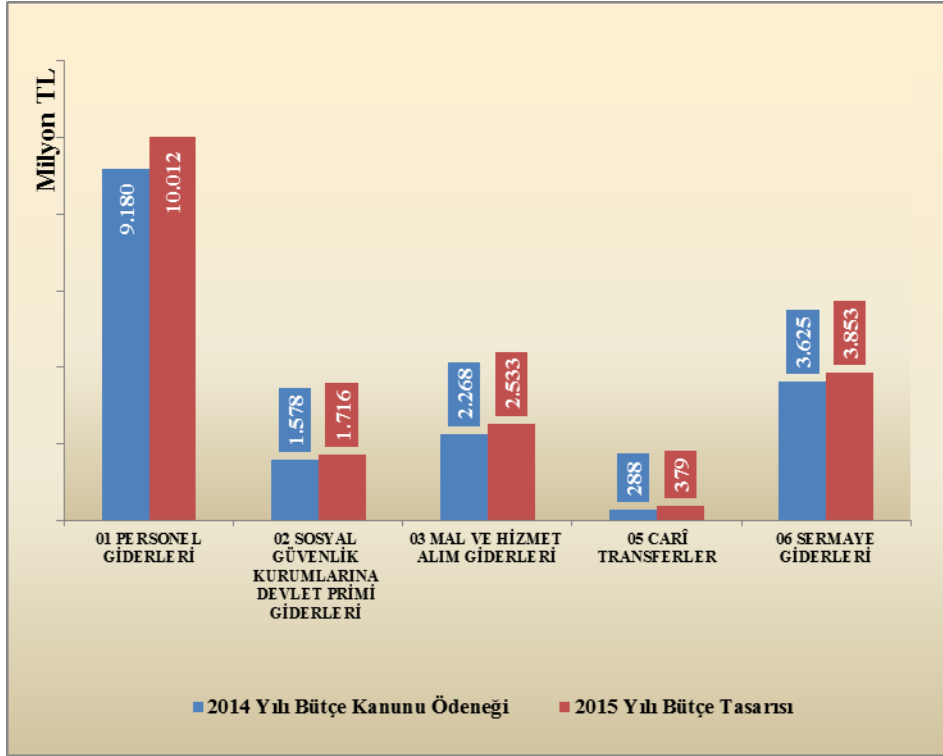
Bunlara 43.914 araştırma görevlisi, 20.151 öğretim görevlisi, 9.932 okutman, 3.673 uzman, çevirici ve eğitim ve öğretim planlamacısı da eklendiğinde, üniversitelerimiz ve diğer eğitim kurumlarında görev yapan toplam personel sayısı 143.027'ye ulaşmaktadır.

Tablo 38. 2015 Yılı Yükseköğretim Kurulu, Üniversite ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri Bütçe Tasarısının 2014 Yılı Bütçesine Oranı

(TL)

ÖDENEK TÜRÜ	2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2015 Yılı Bütçe Tasarısı	2015 Tasarısının 2014 Yılı Ödeneğine Oranı (%)
01 PERSONEL GİDERLERİ	9.180.098.000	10.011.864.000	9,06
02 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.578.282.000	1.716.406.000	8,75
03 MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	2.267.786.000	2.533.192.000	11,70
05 CARİ TRANSFERLER	287.614.000	378.790.000	31,70
06 SERMAYE GİDERLERİ	3.625.230.000	3.853.000.000	6,28
TOPLAM	16.939.010.000	18.493.252.000	9,18

Grafik 21. Yükseköğretim Kurulu, Üniversite ve İleri teknoloji Enstitüleri 2014 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği ve 2015 Yılı Bütçe Tasarısı

Tablo 39. MEB, YÖK ve Üniversitelere Eğitim İçin Ayrılan Bütçe Ödeneklerinin Yıllara Göre Dağılımı

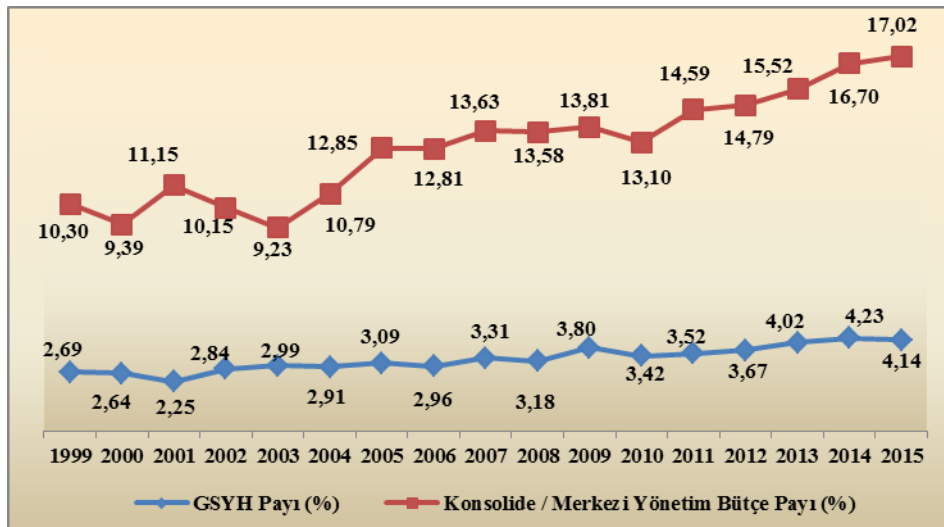
(TL)

Yıl	Bütçe Ödenekleri			Toplam Eğitim Bütçesinin	
	MEB Bütçe Ödeneği	YÖK ve Üniversite Bütçeleri	Toplam	GSYH Payı (%)	Konsolide / Merkezi Yönetim Bütçe Payı (%)
1999	2.131.808.500	676.899.815	2.808.708.315	2,69	10,30
2000	3.350.330.000	1.046.544.700	4.396.874.700	2,64	9,39
2001	4.046.305.625	1.364.910.550	5.411.216.175	2,25	11,15
2002	7.460.991.000	2.495.967.700	9.956.958.700	2,84	10,15
2003	10.179.997.000	3.408.608.000	13.588.605.000	2,99	9,23
2004	12.366.236.276	3.894.070.670	16.260.306.946	2,91	10,79
2005	14.835.422.184	5.218.467.000	20.053.889.184	3,09	12,85
2006	16.568.145.500	5.846.822.761	22.414.968.261	2,96	12,81
2007	21.355.634.000	6.586.692.000	27.942.326.000	3,31	13,63
2008	22.915.565.000	7.318.284.650	30.233.849.650	3,18	13,58
2009	27.446.778.095	8.772.719.225	36.219.497.320	3,80	13,81
2010	28.237.412.000	9.355.457.600	37.592.869.600	3,42	13,10
2011	34.112.163.000	11.503.927.500	45.616.090.500	3,52	14,59
2012	39.169.379.190	12.743.603.000	51.912.982.190	3,67	14,79
2013	47.496.378.650	15.227.760.500	62.724.139.150	4,02	15,52
2014	55.704.817.610	16.939.010.000	72.643.827.610	4,23	16,70
2015	62.000.248.000	18.493.252.000	80.493.500.000	4,14	17,02

Tablo 40 MEB, YÖK ve Üniversiteler ve ÖSYM'ye Eğitim İçin Ayrılan Bütçe Ödeneklerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	MEB	YÖK ve Üniversiteler	ÖSYM
2006	16.568.145.500	5.846.822.761	171.921.000
2007	21.355.634.000	6.586.692.000	191.717.000
2008	22.915.565.000	7.318.284.650	152.077.000
2009	27.446.778.095	8.772.719.225	150.170.000
2010	28.237.412.000	9.355.457.600	150.865.000
2011	34.112.163.000	11.503.927.500	160.192.000
2012	39.169.379.190	12.743.603.000	232.559.000
2013	47.496.378.650	15.227.760.500	291.996.000
2014	55.704.817.610	16.939.010.000	359.980.000
2015	62.000.248.000	18.493.252.000	364.239.000

Grafik 22. Eğitim (MEB, YÖK ve Üniversite) İçin Ayrılan Bütçe Ödeneklerinin Yıllara Göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ile Konsolide Bütçeye Oranları

**Tablo 41. YÖK ve Üniversite Bütçelerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları**

(TL)

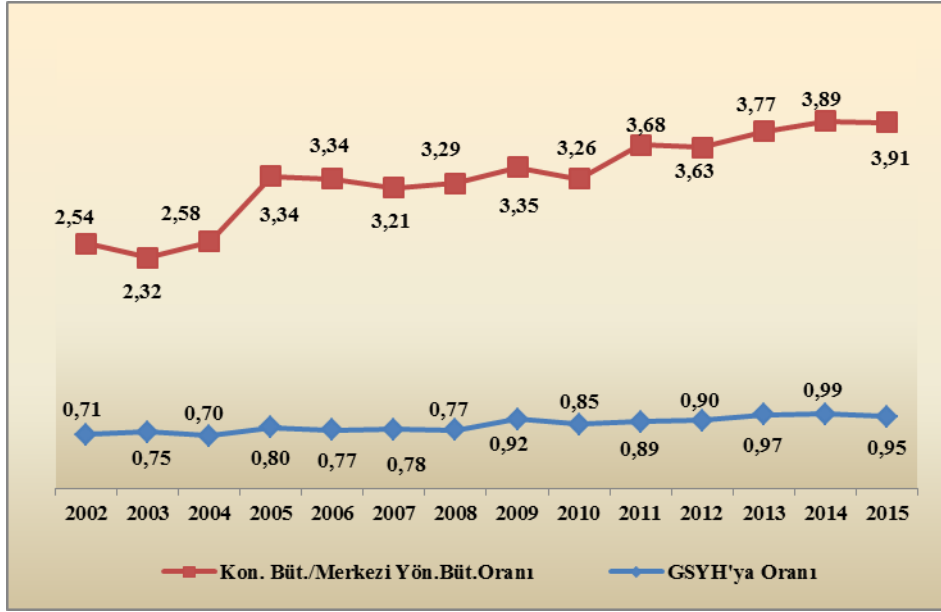
YILLAR	GSYH *	Konsolide Bütçe /Merkezi Yönetim Bütçesi	YÖK ve Üniversite Bütçeleri ***	YÖK ve Üniversite Bütçeleri	
				GSYH'ya Oranı	Konsolide Bütçeye Oranı
				%	%
1997	29.393.262.000	6.361.685.500	196.699.850	0,67	3,09
1998	70.203.147.000	14.789.475.000	392.426.699	0,56	2,65
1999	104.595.915.540	27.266.600.000	676.899.815	0,65	2,48
2000	166.658.021.460	46.827.436.000	1.046.544.700	0,63	2,23
2001	240.224.083.050	48.519.490.000	1.364.910.550	0,57	2,81
2002	350.476.089.498	98.131.000.000	2.495.967.700	0,71	2,54
2003	454.780.659.396	147.230.170.000	3.408.608.000	0,75	2,32
2004	559.033.025.861	150.658.129.000	3.894.070.670	0,70	2,58
2005	648.931.711.812	156.088.874.910	5.218.467.000	0,80	3,34
2006	758.390.785.210	174.958.100.699	5.846.822.761	0,77	3,34
2007	843.178.421.420	204.988.545.572	6.586.692.000	0,78	3,21
2008	950.534.250.715	222.553.216.800	7.318.284.650	0,77	3,29
2009	952.558.578.826	262.217.866.000	8.772.719.225	0,92	3,35
2010	1.098.799.348.446	286.981.303.810	9.355.457.600	0,85	3,26
2011	1.297.713.210.117	312.572.607.330	11.503.927.500	0,89	3,68
2012	1.416.798.489.820	350.898.317.817	12.743.603.000	0,90	3,63
2013	1.565.180.961.710	404.045.669.000	15.227.760.500	0,97	3,77
2014**	1.719.000.000.000	434.995.765.000	16.939.010.000	0,99	3,89
2015**	1.945.000.000.000	472.943.000.000	18.493.252.000	0,95	3,91

(*) 2014 yılına kadar Türkiye İstatistik Kurumunun www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

(**) Gerçekleşme tahminidir. 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısından alınmıştır.

(***) Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamı (Hazine Yardımları ve Gelirlerden Ayrılan Pay Dahil Edilmemiştir).

Grafik 23. YÖK ve Üniversite Bütçelerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları

Tablo 42. 2015 Yılı YÖK, Üniversite ve İleri teknoloji Enstitülerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek Tasarısı

(TL)

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
1	Yükseköğretim Kurulu	28.643.000	3.968.000	2.882.000	1.935.000	3.000.000	40.428.000
2	Ankara Üniversitesi	383.887.000	70.567.000	61.213.000	16.526.000	86.810.000	619.003.000
3	Orta Doğu Teknik Ün.	196.667.000	34.151.000	72.264.000	8.398.000	52.470.000	363.950.000
4	Hacettepe Üniversitesi	346.973.000	66.366.000	76.971.000	17.996.000	99.960.000	608.266.000
5	Gazi Üniversitesi	346.896.000	61.466.000	74.251.000	12.326.000	90.182.000	585.121.000
6	İstanbul Üniversitesi	514.932.000	101.194.000	137.911.000	22.839.000	71.310.000	848.186.000
7	İstanbul Teknik Ün.	186.785.000	32.607.000	60.981.000	6.471.000	40.185.000	327.029.000
8	Boğaziçi Üniversitesi	95.260.000	16.248.000	36.558.000	4.179.000	39.760.000	192.005.000
9	Marmara Üniversitesi	233.337.000	41.050.000	56.767.000	8.029.000	58.630.000	397.813.000
10	Yıldız Teknik Ün.	127.854.000	21.673.000	34.124.000	5.970.000	30.750.000	220.371.000
11	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	51.101.000	9.413.000	11.284.000	3.108.000	35.152.000	110.058.000
12	Ege Üniversitesi	300.961.000	58.882.000	62.532.000	13.583.000	77.635.000	513.593.000
13	Dokuz Eylül Üniversitesi	277.329.000	51.208.000	39.215.000	10.339.000	73.217.000	451.308.000
14	Trakya Üniversitesi	119.180.000	21.809.000	26.189.000	5.188.000	48.050.000	220.416.000
15	Uludağ Üniversitesi	197.338.000	35.496.000	59.244.000	9.721.000	35.100.000	336.899.000
16	Anadolu Üniversitesi	212.700.000	38.775.000	71.319.000	5.828.000	81.118.000	409.740.000
17	Selçuk Üniversitesi	203.683.000	33.535.000	65.360.000	7.906.000	49.710.000	360.194.000
18	Akdeniz Üniversitesi	184.902.000	33.852.000	40.861.000	7.855.000	69.123.000	336.593.000
19	Erciyes Üniversitesi	188.095.000	32.236.000	37.152.000	8.431.000	49.760.000	315.674.000
20	Cumhuriyet Üniversitesi	143.179.000	23.329.000	30.896.000	5.284.000	38.680.000	241.368.000
21	Çukurova Üniversitesi	218.438.000	39.178.000	43.105.000	7.780.000	58.522.000	367.023.000
22	Ondokuz Mayıs Ün.	181.740.000	33.277.000	32.772.000	7.041.000	45.100.000	299.930.000
23	Karadeniz Teknik Ün.	176.791.000	31.835.000	39.867.000	6.656.000	45.710.000	300.859.000
24	Atatürk Üniversitesi	248.651.000	38.726.000	66.119.000	7.380.000	50.332.000	411.208.000
25	İnönü Üniversitesi	154.000.000	25.503.000	33.306.000	5.333.000	48.400.000	266.542.000
26	Fırat Üniversitesi	153.796.000	24.440.000	33.842.000	4.825.000	47.160.000	264.063.000
27	Dicle Üniversitesi	165.211.000	27.949.000	35.688.000	5.350.000	36.410.000	270.608.000
28	Yüzüncüyıl Ün.	150.086.000	21.984.000	31.687.000	4.034.000	43.500.000	251.291.000
29	Gaziantep Üniversitesi	121.299.000	20.927.000	29.234.000	4.838.000	44.120.000	220.418.000
30	İzmir Yüksek Tek. Ens.	40.385.000	6.889.000	9.671.000	1.317.000	21.000.000	79.262.000
31	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	35.987.000	6.035.000	9.071.000	1.316.000	24.800.000	77.209.000
32	Harran Üniversitesi	87.076.000	14.102.000	20.511.000	3.279.000	66.800.000	191.768.000

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
33	Süleyman Demirel Ün.	173.617.000	29.531.000	36.257.000	5.391.000	31.760.000	276.556.000
34	Adnan Menderes Ün.	115.928.000	21.057.000	21.499.000	4.245.000	33.246.000	195.975.000
35	Bülent Ecevit Üniversitesi	88.877.000	15.510.000	25.298.000	3.496.000	33.560.000	166.741.000
36	Mersin Üniversitesi	119.069.000	20.985.000	23.653.000	4.766.000	61.200.000	229.673.000
37	Pamukkale Üniversitesi	148.835.000	26.572.000	24.187.000	4.832.000	29.112.000	233.538.000
38	Bahçeşehir Üniversitesi	84.145.000	13.820.000	21.934.000	2.747.000	30.760.000	153.406.000
39	Kocaeli Üniversitesi	149.992.000	26.722.000	42.843.000	5.661.000	29.820.000	255.038.000
40	Sakarya Üniversitesi	143.588.000	21.910.000	42.064.000	3.896.000	25.990.000	237.448.000
41	Celal Bayar Üniversitesi	122.582.000	20.852.000	28.238.000	4.460.000	33.112.000	209.244.000
42	Abant İzzet Baysal Ün.	86.063.000	15.134.000	20.792.000	2.930.000	26.540.000	151.459.000
43	Mustafa Kemal Ün.	91.728.000	15.468.000	23.951.000	3.529.000	49.880.000	184.556.000
44	Afyon Kocatepe Ün.	98.340.000	16.547.000	24.386.000	3.506.000	45.112.000	187.891.000
45	Kafkas Üniversitesi	66.240.000	9.860.000	20.933.000	2.122.000	40.500.000	139.655.000
46	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	111.974.000	19.196.000	26.533.000	3.721.000	58.610.000	220.034.000
47	Niğde Üniversitesi	56.461.000	9.497.000	14.886.000	1.665.000	28.000.000	110.509.000
48	Dumlupınar Üniversitesi	90.257.000	14.440.000	25.334.000	2.438.000	24.810.000	157.279.000
49	Gaziosmanpaşa Ün.	88.810.000	14.868.000	20.542.000	2.899.000	48.490.000	175.609.000
50	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	95.817.000	16.401.000	25.068.000	2.551.000	24.580.000	164.417.000
51	K.Maraş Sütçü İmam Üniversitesi	93.944.000	15.491.000	20.758.000	3.247.000	49.100.000	182.540.000
52	Kırıkkale Üniversitesi	83.515.000	14.249.000	18.078.000	3.516.000	37.100.000	156.458.000
53	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	130.242.000	23.544.000	26.933.000	5.072.000	52.540.000	238.331.000
54	Galatasaray Üniversitesi	29.125.000	4.729.000	13.956.000	2.148.000	11.000.000	60.958.000
55	Ahi Evran Üniversitesi	40.899.000	6.437.000	14.401.000	1.507.000	29.850.000	93.094.000
56	Kastamonu Üniversitesi	42.071.000	6.217.000	13.302.000	1.481.000	29.500.000	92.571.000
57	Düzce Üniversitesi	62.873.000	10.772.000	15.263.000	2.810.000	29.820.000	121.538.000
58	Mehmet Akif Ersoy Ün.	44.434.000	6.873.000	17.832.000	1.880.000	25.500.000	96.519.000
59	Uşak Üniversitesi	38.372.000	5.873.000	14.486.000	1.179.000	29.560.000	89.470.000
60	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	52.129.000	8.247.000	15.957.000	1.500.000	32.602.000	110.435.000
61	Namık Kemal Ün.	62.280.000	10.399.000	18.099.000	2.336.000	49.000.000	142.114.000
62	Erzincan Üniversitesi	53.265.000	7.519.000	12.593.000	1.414.000	23.510.000	98.301.000
63	Aksaray Üniversitesi	43.842.000	6.725.000	11.093.000	1.322.000	25.000.000	87.982.000
64	Giresun Üniversitesi	45.028.000	6.917.000	18.205.000	1.702.000	31.002.000	102.854.000
65	Hitit Üniversitesi	37.826.000	5.815.000	11.113.000	1.278.000	38.500.000	94.532.000
66	Bozok Üniversitesi	43.532.000	6.878.000	13.683.000	1.657.000	41.600.000	107.350.000
67	Adıyaman Üniversitesi	54.574.000	8.105.000	13.370.000	1.319.000	25.550.000	102.918.000
68	Ordu Üniversitesi	38.491.000	6.107.000	12.535.000	1.377.000	26.730.000	85.240.000

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRI. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
69	Amasya Üniversitesi	28.674.000	4.490.000	10.428.000	1.380.000	26.000.000	70.972.000
70	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	23.700.000	3.501.000	9.862.000	1.300.000	27.000.000	65.363.000
71	Ağrı İbrahim Çeçen Ün.	28.425.000	3.511.000	11.586.000	1.167.000	23.700.000	68.389.000
72	Sinop Üniversitesi	26.428.000	4.228.000	8.554.000	1.227.000	18.500.000	58.937.000
73	Siirt Üniversitesi	25.961.000	3.472.000	10.586.000	1.229.000	23.000.000	64.248.000
74	Neşehir Üniversitesi	34.454.000	5.116.000	9.479.000	1.238.000	29.000.000	79.287.000
75	Karabük Üniversitesi	60.738.000	8.474.000	18.326.000	1.733.000	27.250.000	116.521.000
76	Kilis 7 Aralık Ün.	21.889.000	3.018.000	10.039.000	1.129.000	20.500.000	56.575.000
77	Çankırı Karatekin Ün.	33.927.000	5.329.000	14.145.000	1.224.000	22.000.000	76.625.000
78	Artvin Çoruh Üniversitesi	26.545.000	3.726.000	9.444.000	1.030.000	22.210.000	62.955.000
79	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	29.569.000	4.488.000	11.717.000	1.011.000	24.000.000	70.785.000
80	Bitlis Eren Üniversitesi	25.033.000	3.329.000	10.024.000	1.098.000	24.800.000	64.284.000
81	Kırklareli Üniversitesi	33.910.000	5.004.000	12.671.000	1.233.000	24.000.000	76.818.000
82	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	24.188.000	3.769.000	9.829.000	1.335.000	24.510.000	63.631.000
83	Bingöl Üniversitesi	36.312.000	4.531.000	8.266.000	1.016.000	27.810.000	77.935.000
84	Muş Alparslan Ün.	29.621.000	3.667.000	10.700.000	1.045.000	26.750.000	71.783.000
85	Mardin Artuklu Ün.	32.541.000	4.499.000	9.502.000	1.220.000	24.010.000	71.772.000
86	Batman Üniversitesi	28.458.000	3.699.000	9.893.000	1.043.000	27.000.000	70.093.000
87	Ardahan Üniversitesi	18.534.000	2.360.000	7.535.000	703.000	26.010.000	55.142.000
88	Bartın Üniversitesi	28.489.000	4.130.000	7.854.000	702.000	26.500.000	67.675.000
89	Bayburt Üniversitesi	19.985.000	2.426.000	7.920.000	661.000	25.710.000	56.702.000
90	Gümüşhane Üniversitesi	38.207.000	5.170.000	13.858.000	840.000	24.002.000	82.077.000
91	Hakkâri Üniversitesi	17.630.000	2.401.000	7.932.000	658.000	12.000.000	40.621.000
92	İğdır Üniversitesi	20.730.000	2.659.000	8.261.000	670.000	16.012.000	48.332.000
93	Sırnak Üniversitesi	17.537.000	2.292.000	6.378.000	668.000	27.010.000	53.885.000
94	Tunceli Üniversitesi	27.107.000	3.409.000	7.025.000	693.000	23.000.000	61.234.000
95	Yalova Üniversitesi	29.899.000	4.289.000	7.089.000	724.000	27.002.000	69.003.000
96	Türk Alman Üniversitesi	4.293.000	668.000	5.542.000	354.000	15.002.000	25.859.000
97	Yıldırım Beyazıt Ün.	43.537.000	7.309.000	7.091.000	947.000	29.500.000	88.384.000
98	Bursa Teknik Üniversitesi	8.869.000	1.489.000	6.009.000	455.000	18.800.000	35.622.000
99	İstanbul Medeniyet Ün.	18.076.000	3.072.000	5.734.000	358.000	28.500.000	55.740.000
100	İzmir Katip Çelebi Ün.	30.424.000	5.387.000	7.507.000	756.000	35.800.000	79.874.000
101	Necmettin Erbakan Üniversitesi	104.946.000	18.622.000	14.687.000	3.851.000	52.110.000	194.216.000
102	Kayseri Abdullah Gül Ün.	8.900.000	1.520.000	5.942.000	344.000	44.000.000	60.706.000
103	Erzurum Teknik Ün.	8.127.000	1.146.000	6.084.000	354.000	30.500.000	46.211.000
104	Adana Bilim ve Teknoloji Ün	10.209.000	1.629.000	6.030.000	373.000	30.000.000	48.241.000
105	Ankara Sosyal Bilimler Ens.	4.065.000	640.000	6.761.000	360.000	14.500.000	26.326.000
TOPLAM		10.011.864.000	1.716.406.000	2.533.192.000	378.790.000	3.853.000.000	18.493.252.000

2015 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması
TBMM Genel Kurulu